

RAPORT DE ACTIVITATE

Anul 2019

Coordonăm dezvoltarea. Susținem proiectele de viitor!

Ianuarie 2019

INTRODUCERE

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru este organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care coordonează procesul dezvoltării regionale în Regiunea de Dezvoltare CENTRU, formată din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Înființată prin Legea 151/1998, ADR Centru contribuie la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii Centru în folosul locuitorilor ei, funcționând în temeiul Legii 315/ 2004 privind dezvoltarea regională în România. Activitatea ADR Centru este coordonată de Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru (CDR) care reunește președinții consiliilor județene și reprezentanții municipiilor, orașelor și comunelor din fiecare din cele șase județe care compun Regiunea Centru.

Prin ADR Centru, autoritățile locale și județene, organizațiile ne-guvernamentale și întreprinzătorii din Regiune au acces la programe de dezvoltare finanțate din fonduri europene și la programe finanțate din fonduri ale Guvernului României. Astfel, comunitățile și întreprinzătorii din Regiune pot accesa Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR) pentru finanțarea, prin Programul Operațional Regional (POR) 2007-2013 și 2014-2020 și Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POSCCE) 2007-2013, a investițiilor din sectorul productiv, transfer tehnologic, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare urbană și locală, întreprinderi mici și mijlocii, eficiență energetică, turism, mobilitate.

Principalele activități ale ADR Centru conform atributelor conferite prin lege:

- ✚ Elaborarea și actualizarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) și a planurilor și documentelor strategice din diferite sectoare elaborate la nivel regional;
- ✚ Gestionarea, ca și autoritate de implementare sau ca Organism Intermediar (OI), a fondurilor alocate Regiunii din fondurile UE, din bugetul național sau din alte surse de finanțare;
- ✚ Dezvoltarea de parteneriate și promovarea de proiecte regionale la nivel european;
- ✚ Promovarea regiunii și a activităților care decurg din politicile de dezvoltare regională.

În cursul anului 2019, activitatea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru s-a axat pe următoarele aspecte:

- ✚ Crearea și implementarea cadrului partenerial pentru elaborarea PDR 2021-2027 și demararea procesului de elaborare al PDR 2021-2027. Facilitarea implementării și monitorizarea Strategiei de Specializare Inteligentă de la nivel regional. Dezvoltarea portofoliului regional de proiecte pentru perioada 2021-2027.
- ✚ Contribuție la elaborarea documentelor de programare pentru perioada de programare 2021-2027.
- ✚ Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru.
- ✚ Monitorizarea ex-post a Programelor operaționale 2007-2013 implementate la nivelul Regiunii Centru – Programul Operațional Regional și Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice.
- ✚ Dezvoltarea și promovarea de parteneriate și proiecte regionale și implementarea acestora la nivel regional.
- ✚ Promovarea investițională și a mediului de afaceri din Regiunea Centru.

Capitolul I - Planificarea dezvoltării

Obiectivul general al acestei activități îl constituie sprijinirea implementării și monitorizării Planului de Dezvoltare Regională 2014-2020 și a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru (RIS3) și elaborarea Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027. Activitățile specifice procesului de planificare și programare regională derulate în cursul anului 2019 au vizat în principal:

- Pregătirea documentelor regionale de planificare și programare care fundamentează nevoile de finanțare ale Regiunii Centru în vederea accesării fondurilor alocate României în perioada 2021-2027, inclusiv constituirea cadrului partenerial regional;
- Facilitarea implementării și monitorizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru;
- Dezvoltarea portofoliului regional de proiecte.

1. Derularea procesului de pregătire a documentelor regionale de planificare și programare pentru accesarea fondurilor alocate României în perioada 2021-2027, inclusiv cadrul partenerial

Comisia Europeană a publicat la sfârșitul lunii mai 2018 propunerile de regulamente pentru perioada de programare 2021-2027, precum și propunerea privind Cadrul Financiar Multiannual UE pentru aceeași perioadă. În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, CE propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității. Bazându-se pe un buget de 373 de miliarde euro în angajamente pentru perioada 2021-2027, viitoarea politică de coeziune se va axa pe cinci obiective investiționale, propuse de CE:

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe primele două obiective. Acestor priorități li se vor aloca între 65% - 85% din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre. De asemenea, dimensiunea urbană a politicii de coeziune are o importanță

semnificativă, fiindu-i alocat un minim de 6% din FEDR pentru dezvoltare urbană durabilă și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa Urbană Europeană.

Plecând de la aceste propuneri făcute de către CE pentru perioada de programare 2021-2027 la nivelul României, la sfârșitul anului 2018 Guvernul a aprobat o serie de Memorandumuri care sprijină procesul de programare pentru perioada 2021-2027, în special s-au adoptat Memorandumuri pe tema implementării planurilor de acțiune în ce privește îndeplinirea condițiilor favorizante necesare pentru accesarea de fonduri în perioada de programare 2021-2027. De asemenea, la nivel național Guvernul a demarat la începutul anului 2019 discuțiile informale cu reprezentanții CE în ce privește pregătirea Acordului de Parteneriat și a Programelor Operaționale pentru următoarea perioadă de programare – până în momentul de față derulându-se 5 runde de negocieri informale. În același timp, la nivelul Ministerului Fondurilor Europene s-au creat grupuri de lucru pentru fiecare obiectiv de politică propus a căror activitate a demarat în toamnă și prin intermediul acestor grupuri de lucru s-a lucrat la logica de intervenție pentru fiecare din cele 5 obiective de politică propuse la nivel european.

Ținând seama de tendințele de la nivel european și procesul de programare la nivel național, activitatea de planificare a dezvoltării desfășurată de către ADR Centru în 2019 a vizat **două obiective majore**: constituirea și operaționalizarea cadrului partenerial pentru elaborarea PDR Centru 2021-2027, respectiv pregătirea documentelor de planificare și programare la nivel regional, precum și pregătirea portofoliului regional de proiecte. În vederea atingerii acestor obiective majore au fost derulate următoarele activități specifice:

- ✚ Elaborarea unui calendar de derulare a procesului de pregătire al Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027;
- ✚ Actualizarea cadrului partenerial pentru elaborarea PDR Centru 2021-2027 și constituirea grupurilor județene și a grupurilor tematice de lucru;
- ✚ Organizarea de întâlniri cu rețeaua partenerială și derularea activităților de consultare a cadrului partenerial regional cu privire la documentele incluse în PDR Centru 2021-2027;
- ✚ Elaborarea analizei socio-economice regionale și a analizei SWOT aferente PDR Centru 2021-2027;
- ✚ Trasarea priorităților de dezvoltare și a direcțiilor și măsurilor pe fiecare prioritate identificată în vederea discutării acestora cu membrii grupurilor de lucru regionale;
- ✚ Demararea procesului de dezvoltare a portofoliului de proiecte aferent PDR Centru 2021-2027, prin analizarea proiectelor din listele de rezervă ale POR 2014-2020, solicitarea de idei

de proiecte de la nivel județean pe anumite teme, constituirea unei baze de date online pentru portofoliul de proiecte regional, identificarea posibilelor domenii de finanțare și pregătirea unui document suport pentru potențialii solicitanți din regiune.

Activitatea de elaborare a PDR Centru 2021-2027 a demarat prin actualizarea Analizei socio-economice a regiunii pe baza celor mai recente date statistice și prin elaborarea primului draft al Analizei SWOT a Regiunii Centru, plecând de la concluziile Raportului strategic de monitorizare a PDR Centru 2014-2020, raport aprobat în reuniunea CDR din 26.02.2019 și care poate fi accesat la următorul link - <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/raportul-strategic-de-monitorizare-a-pdr-centru-2014-2020-2/> . În continuare s-a întocmit un **calendar** cuprinzând acțiunile, termenele și entitățile responsabile în vederea elaborării PDR 2021-2027, document prezentat în ședința din 25.06.2019 a CDR Centru, ulterior dezbătut și acceptat de partenerii regionali în ședința CRP Centru din 11.07.2019.

Nr. crt.	Tipul de acțiune	Entitatea responsabilă	Perioada propusă/ Termen de realizare
1.	Întâlniri CRP Centru	ADR Centru	Iulie 2019 decembrie 2019
2.	Elaborare Analiza socio-economică PDR si analiză SWOT	ADR Centru	Septembrie 2019- primul draft
3.	Stabilire priorități regionale pentru perioada 2021-2027	ADR Centru și partenerii regionali	Decembrie 2019
4.	Întâlniri grupuri de lucru județene	Consiliile județene si ADR Centru	Septembrie - octombrie 2019
5.	Întâlniri grupuri de lucru tematice	ADR Centru	Noiembrie 2019 – Martie 2020
6.	Pregătirea portofoliului regional de proiecte	ADR Centru și partenerii regionali	Permanent
7.	Întâlniri punctuale privind stabilirea portofoliului de proiecte, stabilirea priorităților, sistemul de monitorizare	ADR Centru	Permanent
8.	Definitivarea PDR Centru 2021-2027	ADR Centru și partenerii regionali	Iunie 2020

Constituirea și operaționalizarea cadrului partenerial pentru elaborarea PDR Centru 2021-2027

Cadrul partenerial care conferă reprezentativitate, implicare și angajamentul celor mai importanți actori regionali în elaborarea, implementarea și monitorizarea Planului de Dezvoltare Regională este format din:

- **Consiliul pentru Dezvoltarea Regională Centru** – rol deliberativ;
- **Comitetul Regional de Planificare** – structura partenerială, cu 43 de organizații, care avizează PDR Centru;
- **Grupurile de lucru Județene** – structuri parteneriale constituite la nivelul județelor, sub coordonarea consiliilor județene;
- **Grupurile de lucru tematice** - constituite 7 grupuri tematice, la nivel regional, sub coordonarea ADR Centru;
- **ADR Centru** – coordonator al procesului de elaborarea a PDR Centru 2021-2027.

1.a Activitatea structurilor partenieriale pentru elaborarea PDR 2021-2027

Prima întâlnire a Comitetului Regional de Planificare Centru (CRP) a fost convocată de ADR Centru, în calitate de coordonator, în data de 11 iulie 2019 în vederea pregătirii noii perioade de planificare. Obiectivele principale ale evenimentului la care au participat 58 de persoane, reprezentând 34 de instituții membre ale CRP Centru, au fost:

- aprobarea noului regulament de organizare și funcționare al CRP Centru;
- discutarea activităților de elaborare a Planului de Dezvoltare Regională 2021-2027 și stabilirea unui calendar de lucru;
- prezentarea principalelor acțiuni întreprinse la nivel național și european pentru pregătirea perioadei de programare 2021-2027.

În cadrul celei de-a doua întâlniri a CRP Centru organizată la Alba Iulia, în data de 11 decembrie 2019, au fost prezentate etapele parcurse în procesul de planificare și programare la nivel regional, aspectele cheie și evoluțiile recente privind procesul de programare 2021-2027 la nivel național, precum și pregătirea portofoliului regional de proiecte.

Alături de CRP Centru, rețeaua partenerială de la nivel regional este formată și din **grupurile de lucru județene (GLJ)** ca structuri suport organizate și coordonate de către consiliile județene, care sprijină procesul de planificare, implicând astfel un număr mai mare de structuri și în același timp facilitând accesul la informațiile necesare procesului de planificare. Ca urmare a consultărilor cu toate cele 6 consilii județene, s-a stabilit ca întâlnirile acestor structuri partenieriale să aibă loc în perioada **septembrie – octombrie 2019**.

Constituirea tuturor grupurilor de lucru județene (**GLJ**) s-a realizat cu sprijinul consiliilor județene, până la finalul lunii octombrie, și au fost programate primele runde de întâlniri.

Întâlnirile cu **grupurile de lucru județene** au avut ca scop:

- ✓ informarea și conștientizarea structurilor partenieriale regionale cu privire la rolul documentelor regionale de planificare și programare în fundamentarea nevoilor de finanțare pentru perioada 2021-2027, atât din fondurile europene, cât și din fondurile naționale și locale;
- ✓ stabilirea unui cadru de colaborare între ADR Centru și GLJ în vederea consolidării și finalizării analizei socio-economice regionale și a strategiei de dezvoltare a regiunii, integrând în aceste documente contribuțiile grupurilor de lucru. Astfel, prin adresa nr. 37522/9.10.2019 și 38462/14.10.2019 s-a solicitat grupurilor de lucru județene transmiterea de date statistice și informații, în câteva domenii, care să suplinească lipsa datelor statistice și să reflecte situația din teritoriu. Aceste informații au în vedere date calitative și cantitative privind infrastructura de transport, tehnico-edilitară și de mediu, informații privind calitatea mediului și principalele surse de poluare, tendințele privind dezvoltarea teritorială, aspectele referitoare la dezvoltarea economică actuală și în perspectivă, infrastructura de sprijin pentru afaceri și inovare;
- ✓ prezentarea analizei SWOT a Regiunii, având ca punct de plecare Raportul de monitorizare a direcțiilor strategice stabilite prin PDR 2014-2020: dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale

regionale, dezvoltarea urbană, economia regională, mediul înconjurător, agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală, dezvoltarea turismului, resurse umane și incluziune socială;

- ✓ informarea grupurilor de lucru județene cu privire la noile orientări ale politicii de dezvoltare regională și coeziune pentru perioada 2021-2027, cadrul financiar multianual și direcțiile de finanțare așa cum rezultă din propunerile de regulamente prezentate de Comisia Europeană în mai 2018;
- ✓ implicarea grupurilor de lucru în formularea viziunii de dezvoltare a Regiunii Centru și identificarea tipurilor de intervenții necesare a fi introduse în Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru (SDR Centru), plecând de la provocările actuale și nevoile de dezvoltare;
- ✓ dezvoltarea portofoliului de proiecte care va fi anexat SDR Centru. Reprezentanții ADR Centru au subliniat necesitatea identificării din timp a nevoilor de finanțare, a tipurilor de investiții și a proiectelor care se încadrează în direcțiile strategice și prioritățile de dezvoltare din strategie și pe care organizațiile din regiune doresc să le finanțeze din fondurile europene sau naționale și locale, în perioada 2021-2027.

La cele 6 întâlniri ale grupurilor de lucru județene au participat 247 de persoane din administrația locală și județeană, servicii deconcentrate ale administrației centrale, universități, asociații și reprezentanți ai mediului de afaceri și au avut loc după cum urmează:

- 24 septembrie 2019 – Sibiu
- 26 septembrie 2019 – Miercurea Ciuc
- 15 octombrie 2019 – Sfântu Gheorghe
- 16 octombrie 2019 – Alba Iulia
- 17 octombrie 2019 – Brașov
- 24 octombrie 2019 – Târgu Mureș.

Membrii grupurilor de lucru au fost implicați în elaborarea strategiei prin: stabilirea nevoilor, tipurilor de intervenții și identificarea de proiecte care necesită finanțare în vederea constituirii portofoliului de proiecte.

La prima reuniune reprezentanții GLJ au rezumat prin trei noțiuni viziunea lor asupra domeniilor / temelor care ar trebui să reflecte cel mai bine direcțiile principale și așteptările pe care le au pentru regiunea/județul în care locuiesc. Din răspunsurile primite au fost selectate, la nivelul fiecărui județ, temele și domeniile care au rezultat ca un punct comun în viziunea mai multor respondenți:

Harghita: **infrastructură, educație, durabilă, turism, inovație, verde;**

Alba: **educație, durabilă, sănătate, infrastructură, stabilitate, mediu;**

Sibiu: **verde, competitivă, durabilă, inovativă, socială, inteligentă;**

Covasna: **turism, dinamic, drumuri, economie, sustenabilitate, verde;**

Brașov: **acasă, sustenabilă, inovativă, europeană, multiculturală, turism;**

Mureș: **verde, dinamic, inteligent, durabil, eficient, curat.**

Pe baza celor șase cuvinte cel mai des formulate de respondenți în vederea stabilirii unei viziuni directe de dezvoltare preliminară a Regiunii Centru și, în consecință, a direcțiilor de dezvoltare a regiunii în următorii 7 ani, la formularea SDR Centru trebuie avute în vedere următoarele teme-reper: verde / ecologic, durabil, turistic, infrastructură, educație, inovare.

În completare, structura partenerială de la nivel regional include ca organisme subsidiare **grupurile de lucru tematice (sectoriale) -**

GLT. Având în vedere obiectivele de investiții propuse la nivel european, nevoile de dezvoltare ale Regiunii Centru care reies din Raportul de monitorizare strategică, discuțiile purtate în cadrul întâlnirii CRP Centru din decembrie 2018, precum și din consultările realizate la nivel regional în acest sens, au fost constituite următoarele grupuri tematice pentru elaborarea PDR Centru 2021-2027:

- infrastructură și dezvoltare teritorială;
- agricultură, dezvoltare rurală;
- Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI) și competitivitate economică;
- dezvoltare urbană durabilă;
- mediu, eficiență energetică, resurse de energie regenerabile, schimbări climatice;
- resurse umane, incluziune socială;
- turism și patrimoniu cultural.

Până la finalul anului 2019 au avut loc întâlniri cu 3 grupuri de lucru tematice: GLT Mediu, eficiență energetică, schimbări climatice (Târgu Mureș, 29 octombrie, 48 participanți), GLT Turism și patrimoniu cultural (Ocna Sibiului, 12 noiembrie, 43 participanți) și GLT CDI și competitivitate economică (Brașov, 4 decembrie, 39 participanți). În cadrul întâlnirilor GLT s-a analizat situația actuală a domeniilor menționate la nivel regional și au fost identificate de participanți principalele provocări, nevoi și blocaje cu care se confruntă aceste sectoare, conturându-se și propunerile de rezolvare a problemelor. Până în luna

martie 2020 se vor organiza întâlniri ale celorlalte grupuri tematice de lucru.

Față de grupurile de lucru tematice care s-au constituit la inițiativa ADR Centru, Direcțiile Județene de Sport și Tineret din Regiunea Centru au stabilit un parteneriat, la care au aderat și universități, ONG-uri cu activități de tineret, care au susținut necesitatea includerii turismului de tineret ca prioritate în SDR. O primă întâlnire a acestui parteneriat a avut loc la Sibiu, în 2 decembrie 2019.

1.b Elaborarea documentelor regionale de planificare

Un prim **draft al analizei socio-economice a fost finalizat la sfârșitul lunii octombrie 2019** și completat ulterior cu contribuțiile grupurilor județene de lucru, constând în anumite date cantitative și informații calitative solicitate de către ADR Centru. A fost definitivată, de asemenea, **analiza SWOT regională** prin care sunt evidențiate atuurile, vulnerabilitățile oportunitățile și amenințările privind dezvoltarea regională, documentul fiind structurat pe 6 arii tematice majore: resurse umane și incluziune socială, infrastructură teritorială și dezvoltare urbană, mediu, eficiență energetică și schimbări climatice, economie regională, turism și patrimoniu cultural, agricultură și dezvoltare rurală. Analiza socio-economică și analiza SWOT regională au fost analizate de membrii Comitetului Regional de Planificare la întâlnirea din luna decembrie 2019. Draftul analizei socio-economice regionale și analiza SWOT au fost publicate pe pagina oficială de web a ADR Centru, la adresa <http://www.adrcentru.ro/dezvoltare-regionala-cat/pdr-centru-2021-2027/> pentru se realiza o consultare publică cât mai largă.

În perioada noiembrie - decembrie 2019 s-a elaborat o primă schiță a direcțiilor strategice și a priorităților specifice la nivel regional pentru perioada 2021-2027, aceasta fiind prezentată în ședința CRP din 11 decembrie 2019. Prioritățile propuse au la bază atât nevoile identificate prin analiza socio-economică, cât și pe cele identificate în cadrul întâlnirilor GJL desfășurate în perioada septembrie-octombrie 2019 și sunt corelate cu propunerile privind obiectivele politicii de dezvoltare la nivel european și național în perioada 2021-2027. Dezvoltarea Regiunii Centru în perioada următoare se bazează pe continuarea și consolidarea celor șase direcții strategice stabilite pentru perioada 2014-2020, dar cu priorități și accente diferite, în concordanță cu nevoile actuale: Dezvoltare teritorială și dezvoltare urbană, Competitivitate economică și cercetare-dezvoltare-inovare, Mediu, energie, schimbări climatice, Resurse umane, incluziune socială, Turism și patrimoniu cultural, Agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală. Această propunere privind direcțiile strategice și prioritățile de dezvoltare regională a fost prezentată și discutată la ședința CRP Centru din luna decembrie 2019 și pentru o transparență cât mai mare a fost publicată pe site-ul ADR Centru.

Conform calendarului previzionat în cursul anului 2020 mai sunt previzionate celelalte întâlniri ale GLT și de asemenea ale CRP Centru Centru în cadrul cărora să se discute strategia propusă pentru dezvoltarea Regiunii Centru în perioada 2021-2027, precum și portofoliul de proiecte. Este estimat ca la finalul lunii iunie 2020 să existe o variantă a PDR Regiunea Centru pentru perioada 2021-2027, care ulterior să fie suspus discuțiilor în CRP Centru, în consultare publică și la final supus discuției și aprobării CDR Centru.

2. Facilitarea implementării și monitorizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru

Impactul Strategiei de specializare inteligentă în programarea teritorială a dezvoltării a crescut semnificativ, mai ales după desemnarea acestui document strategic ca bază pentru condiția favorizantă „Buna guvernanță a Strategiilor de Specializare Inteligentă” atașată Obiectivului Tematic 1 „O Europă mai inteligentă”, căruia i-au fost alocate, conform proiectelor de regulamente pentru perioada 2021 – 2027, minim 35% din fondurile de dezvoltare identificate de către Comisia Europeană pentru România. În această privință intervin două aspecte care modifică abordarea de până acum în ce

-

privește deschiderea accesului la fondurile de dezvoltare alocate. Primul și cel mai important aspect îl reprezintă transformarea condiționalităților ex-ante în condiții favorizante, ceea ce înseamnă că îndeplinirea lor va fi examinată și va trebui confirmată pe parcursul întregului exercițiu de programare a fondurilor. Această nouă abordare transformă Strategia de Specializare Inteligentă într-un document viu, care va reflecta permanent realitățile și tendințele teritoriului la care se referă, încercând să acomodeze și să orienteze interesele și tendințele actorilor de dezvoltare, cu accent pe inovare. Cel de al doilea aspect, care îl instrumentalizează, de fapt, pe primul, este reprezentat de identificarea a 7 criterii care vor servi la examinarea gradului de îndeplinire a condiției favorizante:

- Criteriul 1 – Analiza actualizată a constrângerilor în difuzarea inovării și digitalizării
- Criteriul 2 – Existența unui organism național / regional responsabil pentru managementul RIS
- Criteriul 3 – Instrumente de monitorizare și evaluare pentru măsurarea performanțelor față de obiectivele Strategiei
- Criteriul 4 – Funcționarea efectivă a procesului de EDP
- Criteriul 5 – Acțiuni pentru îmbunătățirea sistemelor de Cercetare – Inovare
- Criteriul 6 – Acțiuni de gestiune a tranziției industriale
- Criteriul 7 – Măsuri pentru creșterea cooperării cu parteneri din afara unui Stat Membru dat în arii prioritare susținute de strategiile de specializare inteligentă.

Anul 2019 a marcat două etape importante în implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru. Astfel, în primul semestru a fost realizat **primul raport de Monitorizare al strategiei**, prin colectarea de date și informații privind evoluțiile și tendințele înregistrate în raport cu cele 5 direcții strategice pe care se concentrează Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru. Raportul de monitorizare a fost avizat de Consorțiul Regional de Inovare, prin procedură scrisă, în iunie 2019 și aprobat de Consiliul de Dezvoltare Regională în ședința din 25 iunie 2019. Una din cele mai importante concluzii ale acestui exercițiu de monitorizare a fost necesitatea de a reconfigura metodologia de monitorizare și de a o reaseza pe coordonatele unei logici de intervenție, care să țină cont și de disponibilitatea datelor necesare pentru examinarea indicatorilor cuprinși în metodologie, precum și de relevanța acestor indicatori pentru scopul, obiectivele și intervențiile prevăzute. Necesitatea ajustării metodologiei de monitorizare se înscrie și în efortul de a ne conforma la criteriul 3 de examinare a îndeplinirii condiției favorizante.

În ce privește guvernanta Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă, anul 2019 a însemnat o consolidare a rolului principalului organism deliberativ, respectiv **Consorțiul Regional de Inovare (CRI)**. Separat de procedura scrisă utilizată pentru avizarea Raportului de monitorizare a Strategiei, Consorțiul Regional de Inovare s-a întrunit în două ședințe în plen, în data de 21 Martie 2019 și, respectiv, în data de 4 Decembrie 2019. Ambele ședințe au fost utilizate nu numai pentru a informa membri CRI despre activitatea ADR Centru în legătura cu implementarea RIS ci și ca platformă de dezbateri, fiind supuse atenției forului deliberativ teme precum înființarea unor grupuri de lucru permanente ca organisme tehnice ale CRI, rezultatele întâlnirilor de descoperire antreprenorială organizate, principalele modificări prevăzute pentru ghidurile specifice aferente operațiunilor cuprinse în Axa 1 POR 2014 – 2020, rezultatele Analizei și diagnozei competitivității Regiunii Centru întocmită în cadrul efortului de realizare a Planului Regional de Dezvoltare, prezentări ale membrilor CRI a propriilor activități în materie de susținere a cercetării și inovării, direcțiile de finanțare aferente perioadei de programare 2021 – 2027. În cele două reuniuni ale CRI dezbaterile s-au concentrat în

•

jurul preocupărilor membrilor Consorțiului privind pregătirea forței de muncă, susținerea activității de CDI și în domeniul Agriculturii, necesitatea de a împărtăși între membrii cunoașterea acumulată în cadrul proiectelor internaționale la care participă fiecare.

În 2019, **ADR Centru a definitivat actualizarea componentei CRI Centru** care a apărut ca fiind necesară datorită unor modificări în structura și funcționarea organizațiilor membre dar și pentru reconfirmarea interesului și angajamentului acestor organizații în a se implica în activitățile legate de elaborarea/ actualizarea/ monitorizarea RIS3.

Au continuat, și în anul 2019, activitățile în parteneriat cu Centru Comun de Cercetare al Comisiei Europene, **în cadrul proiectului "Targeted Support to RIS3 in Romania,, (Sprijin pentru implementarea strategiilor de specializare inteligentă în România)**. Acest proiect este finanțat de Comisia Europeană și vizează sprijinirea regiunilor rămase în urmă de la nivel european în ce privește elaborarea și implementarea strategiilor de specializare inteligentă. Având în vedere propunerile Comisiei Europene pentru perioada 2021-2027 unde

specializarea inteligentă și inovarea sunt un obiectiv principal al finanțărilor europene, existența unui cadru adecvat și a unei guvernante bune fiind condiții necesare de îndeplinit pentru accesarea fondurilor Europene. În cadrul acestui proiect sprijinul acordat constă în asigurarea de asistență în procesul de monitorizare a RIS3 regional, inclusiv îmbunătățirea acestor strategii, sprijinirea procesului de descoperire antreprenorială de la nivel regional care să susțină identificarea de proiecte ce ar putea fi finanțate prin programele europene fie din perioada aceasta de programare sau din perioada următoare, instruire pentru actorii regionali în ce privește implementarea și monitorizarea RIS3, precum și dezvoltarea de proiecte pentru implementarea RIS3. Astfel în cadrul asigurat de proiect și pentru facilitarea implementării și monitorizării RIS3 reprezentanții ADR Centru a participat la 2 workshop-uri, în 30 ianuarie 2019 și 18 februarie 2019 cu reprezentanții ADR-urilor, MDRAP, JRC, UEFISCDI, la care s-au discutat aspecte privind metodologia procesului de descoperire antreprenorială, respectiv pentru elaborarea foilor de parcurs aferente RIS3, unde s-au discutat aspecte tehnice. Pe parcursul anului 2019 echipele reprezentând regiunile implicate în Lagging Regions s-au întâlnit de 5 ori la inițiativa JRC, fiind discutate aspecte privind guvernanta regională și națională a RIS3, monitorizarea, evaluarea și utilizarea datelor deschise pentru RIS3, cooperarea internațională, tranziția industrială, exerciții de aplicare a metodologiilor.

De asemenea în prima parte a anului 2019 a continuat seria **evenimentelor de descoperire antreprenorială**, care au ca scop identificarea provocărilor și constrângerilor privind domeniile transsectoriale identificate în cadrul strategiei de specializare inteligentă regionale, precum și identificarea de proiecte care să rezolve aceste probleme identificate. Astfel, au fost realizate două întâlniri de descoperire antreprenorială pentru ariile prioritare Modernizare industrială (18.04.2019, Sibiu) și Economie sustenabilă (07.05.2019, Sfântu Gheorghe). La cele două întâlniri au participat un număr de 75 persoane reprezentând cele patru componente ale helixului cvadruplu. Întâlnirile de descoperire antreprenorială s-au desfășurat conform unei metodologii îmbunătățite, care a presupus

•

exerciții participative prin formarea de grupuri de discuții, identificarea de provocări și constrângeri, identificarea, consolidarea și ierarhizarea de soluții sub formă de idei de proiecte, formarea de echipe în jurul ideilor de proiecte și discutarea rezultatelor, respectiv a celor 43 de provocări identificate inițial, care, prin discuții, au condus la 12 idei de proiecte.

În perioada 24-26 iunie 2019 a avut loc, ca parte a sprijinului acordat de Comisia Europeană prin proiectului "Targeted Support to RIS3 in Romania,, pentru implementarea RIS3, un **curs de scriere de proiecte** la care au participat organizațiile **din Regiunea Centru** care au propus, în cadrul întâlnirilor de descoperire antreprenorială, idei de proiecte cu o componentă importantă de inovare care pot fi finanțate din POR 2014-2020 sau alte programe ale Comisiei Europene. Cursul a fost susținut de lectori internaționali cu experiență vastă în scrierea de proiecte finanțate din programele europene. La acest curs au participat 28 reprezentanți ai organizațiilor din Regiunea Centru și au fost analizate, individual 14 idei de proiecte (din cele 19 fise de proiecte transmise de organizațiile participante la evenimentele de descoperire antreprenorială).

Principalul instrument de implementare al Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, pe care ADR Centru, în calitate de gestionar al Strategiei, îl are la dispoziție este **Axa 1 Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării a Programului Operațional Regional 2014-2020**. În cadrul acestei Axe prioritare au fost prevăzute 3 operațiuni, respectiv Operațiunea A – Sprijinirea entităților de transfer tehnologic, Operațiunea B – Sprijinirea parcurilor științifice și tehnologice și Operațiunea C – IMM în parteneriat cu entitățile de inovare și transfer tehnologic. În a doua jumătate a anului 2019, AM POR a demarat, împreună cu ADR, procesul de relansare a apelurilor aferente acestor operațiuni, termenul de relansare estimat fiind începutul anului 2020. Eforturile s-au concentrat pe reconfigurarea Operațiunii 1.1.C IMM în parteneriat cu entitățile de inovare și transfer tehnologic, în cadrul acestei operațiuni fiind identificate cele mai multe bariere de acces pentru solicitanți care necesită a fi adresate cu măsuri de simplificare. În această perspectivă, au avut loc mai multe consultări scrise privind noua versiune a Ghidului Solicitantului, care au pregătit întâlnirea de la București organizată de AMPOR în data de 17.10.2019, în cadrul căreia au fost discutate toate aspectele semnalate de ADR-uri și a fost creionată noua versiune a Ghidului. Această nouă versiune a fost din nou transmisă ADR pentru observații. În ce privește Operațiunile 1.1.A și 1.1.B, intenția AM POR a fost de a nu opera modificări semnificative, acesta fiind motivul pentru care procesul de consultare nu a fost demarat și pentru aceste operațiuni. ADR Centru a solicitat, totuși, eliminarea depunerii prealabile a Scrisorilor de intenție ca o condiție de acces la depunerea de proiecte sau deschiderea unui nou apel de scrisori de intenție pentru cei interesați, motivul fiind intervalul mare de timp scurs de la primul apel de scrisori de intenție, cu impact asupra relevanței parteneriatelor și activităților inițial prevăzute pentru noul apel de proiecte.

Suplimentar față de cele trei operațiuni incluse în Axa 1 POR încă de la începutul acestui program, și ca urmare a colaborării cu DG Regio în cadrul proiectului Lagging Regions, AM POR a acceptat introducerea în aceeași Axă 1 a unei noi operațiuni pentru toate regiunile, respectiv **Proof of Concept (PoCP)**. Bugetul estimat al acestei operațiuni pentru Regiunea Centru este de aproximativ 1,2 milioane de euro iar asistența tehnică pentru pregătirea lansării apelului de proiecte este asigurată de Banca Mondială. Prima consultare pe modul în care va arăta această nouă operațiune a fost organizată de Banca Mondială, la București, în data perioada 24-26 Septembrie 2019, configurația rezultată în urma consultărilor având următoarele caracteristici:

-

- Trecere de la TRL 3 (Demonstrarea conceptului privind funcționalități sau caracteristici) pana la TRL 5 (Validarea componentelor sau ansamblului în condiții de funcționare) sau maxim TRL 6 (Demonstrarea funcționalității modelului în mediu industrial)
- Schemă de minimis (maxim 200,000 euro) pentru IMM cu minim 1 an vechime
- Contribuție proprie minim 10%
- Cheltuieli eligibile – echipamente de testare și active necorporale (maxim 30%), salarii, consumabile, servicii de inovare, testare, transfer tehnologic, costuri indirecte (max. 15%)
- Invalidarea conceptului – acceptată ca rezultat al proiectului

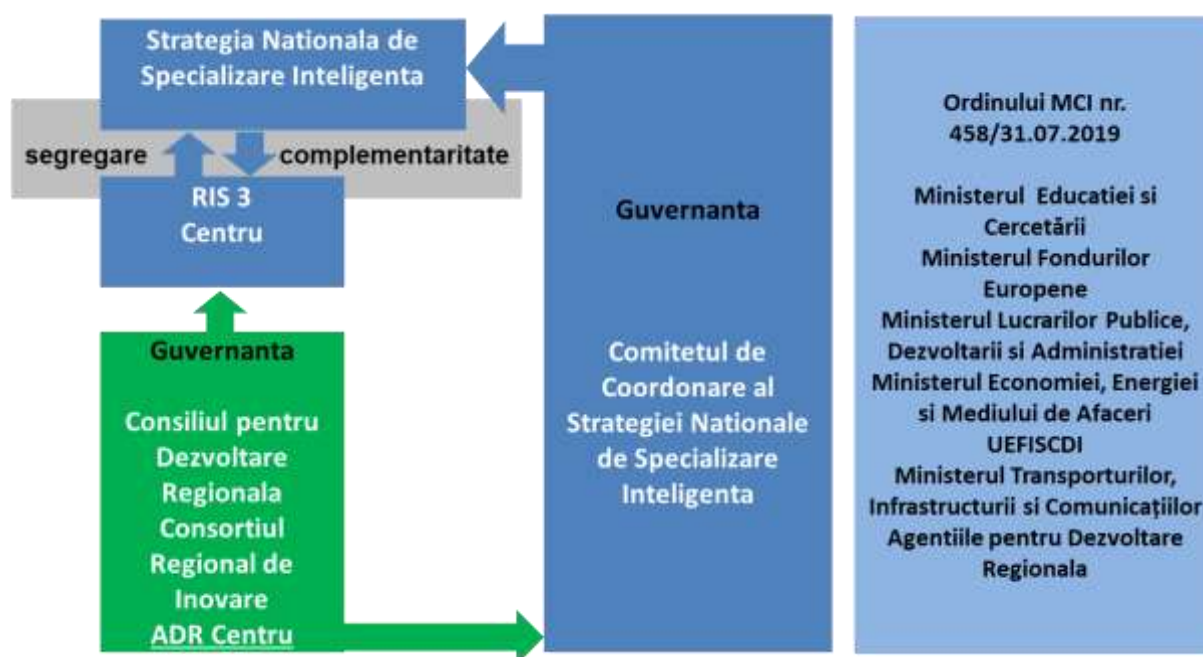
Pe baza acestei configurații Banca Mondială, cu sprijinul ADR a demarat o consultare on line cu potențialii solicitanți în Decembrie 2019, și a schițat o grilă de evaluare tehnică și financiară față de care ADR-urile și-au exprimat opiniile. Lansarea estimată a acestei operațiuni este programată pentru primul trimestru al anului 2020 și va fi precedată de noi consultări.

Tot ca parte a implementării Strategiei de Specializare Inteligentă, ADR Centru a format un consorțiu împreună cu cluster-ul LifeTechCity și Spitalul Clinic de Urgență din Târgu Mureș, cu care a participat la o competiție deschisă în cadrul **proiectului inDemand** – Demand Driven Co-Creation for Public Entities (Proces de co-creație pe baza de nevoi pentru entități publice), finanțat în cadrul Framework Research Programme Horizon 2020, Inovative Society (H2020-EU.3.6.2.), apelul H2020-SC6-CO-CREATION-2016-3. Proiectul implică aplicarea unui model de co-creație în domeniul e-health, prin care o unitate publică furnizor de servicii de sănătate (challanger) identifică nevoi în vederea soluționării lor într-un proces de co-creație împreună cu companii (solver) și cu susținerea unei organizații – punte care va susține companiile selectate în optimizarea modelului de business, acces la finanțare și comercializare de sprijin a afacerilor (supporter) în condițiile în care accesul la finanțare al companiilor selectate pentru dezvoltarea soluției se va face prin intermediul unui finanțator (funder). Implicarea noastră în proiect a început în septembrie 2018, iar până la finalul anului 2018 membrii consorțiului au participat la mai multe întâlniri on-line pentru familiarizare cu procesul de co-creație, iar Spitalul Clinic de Urgență din Târgu Mureș a demarat procesul de identificare de nevoi. În prima parte a anului 2019 s-au validat, de către Spitalul Clinic de Urgență din Târgu Mureș, nevoile identificate în activitatea de îngrijire a sănătății umane. În luna iunie 2019, în cadrul evenimentului WireX – Săptămâna Regiunilor Inovative din Europa, de la Iași, un reprezentant al ADR Centru a prezentat implicarea în proiectul inDemand, alături de inițiatorii acestuia, din Bruxelles și Murcia, Spania. Pentru perioada următoare de activitate în proiect, partenerii vizează organizarea concursului de soluții pentru selectarea companiilor-solver și identificarea de surse de finanțare pentru dezvoltarea soluțiilor. ADR Centru continuă să privească schema de „proof of concept”, care va fi dezvoltată de Banca Mondială ca parte a proiectului „Targeted Support to RIS3 in Romania”, ca posibilă sursă de finanțare. Această posibilitate a fost confirmată de AM POR, în urma unei solicitări adresate de ADR Centru.

Perspectiva implementării RIS3 Centru post 2021 a dobândit o nouă dimensiune prin înființarea în 2019 a **Comitetului de Coordonare al Strategiei Naționale de Specializare Inteligentă**. Înființat prin Ordinului MCI nr. 458/31.07.2019, această nouă structură reunește reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării, Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, UEFISCDI, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor și Agențiile pentru Dezvoltare Regională. Conform Regulamentului de organizare și funcționare, CCSI are ca obiectiv principal asigurarea managementului Strategiei Naționale de specializare inteligentă, iar ca obiective specifice stabilirea mecanismului de coordonare a Strategiei Naționale de Specializare Inteligentă cu Strategiile Regionale de Specializare Inteligentă, în special în ceea ce privește complementaritatea acțiunilor și

•

priorităților strategice de specializare inteligentă naționale și regionale, precum și stabilirea mecanismului de implementare, monitorizare și evaluare a Strategiei Naționale de specializare inteligentă și de revizuire a acesteia, coordonat cu procesul de implementare, monitorizare și evaluare a strategiilor regionale de specializare inteligentă, formularea de recomandări privind utilizarea eficientă și complementară a surselor de finanțare pentru cercetare-inovare, inclusiv a celor provenite din fonduri europene nerambursabile. Prima ședință a acestui comitet a avut loc în data de 16.09.2019 la sediul fostului Minister al Cercetării și Inovării, pe ordinea de zi fiind, alături de regulamentul de organizare și funcționare, studiul „Analiza factorilor care obstrucționează inovarea și antreprenoriatul inovativ” pregătit de UEFISCDI în vederea îndeplinirii criteriului 1 al condiției favorizante aferentă Obiectivului tematic 1. Cea de a doua ședință a Comitetului a fost convocată în data de 25.11.2019, în cadrul căreia au fost discutate Cadrul strategic privind specializarea inteligentă și Planul de măsuri în sprijinul internaționalizării și al colaborării internaționale, documente întocmite de același UEFISCDI în pregătirea Strategiei Naționale de Specializare Inteligentă. În urma discuțiilor, arhitectura de guvernanta a SNSI și relația cu Strategiile regionale de Specializare Inteligentă este configurată în concordanță cu schema de mai jos.

Pregătirea perioadei de programare 2021 – 2027 – Obiectivul Tematic 1 O Europă mai inteligentă.

Acțiunile subordonate acestei activități au demarat pe două paliere. Un prim palier îl reprezintă efortul de actualizare al Strategiei de Specializare Inteligentă în timp ce cel de al doilea palier este reprezentat de cooperarea cu Ministerul Fondurilor Europene, în special în cadrul Grupului de Lucru format pentru Obiectivul tematic 1.

Actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru a demarat în a doua parte a anului 2019, primele activități vizate fiind actualizarea analizelor sectoriale. Aceste analize trebuie să surprindă atât evoluția sectoarelor economiei regionale cuprinse în strategie – Automotive, Aeronautic, Industria Alimentară, Silvicultură, Prelucrarea Lemnului și Mobilă, IT și Industrii creative, Industria Ușoară, Industria Medicală și Farmaceutică, Turismul Balnear, Mediul Construit Sustenabil – cât și impactul asupra ariilor de specializare transsectoriale – Economie locală (Economie colaborativă, Economie circulară, Lanțuri de valoare locale), Modernizare industrială (Modernizarea proceselor de

•

producție, Dezvoltarea de noi produse, Noi tehnologii de prototipare și testare), Noi tehnologii medicale, Medicină preventivă și recuperatorie, Energie în mediul construit. Suplimentar, actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă presupune actualizarea analizei ofertei de cercetare-dezvoltare și transfer tehnologic din Regiune, precum și punerea în practică a concluziilor primului raport de monitorizare elaborat, respectiv abordarea strategică într-o matrice logică, matrice care să pună în relație scopul, obiectivele, măsurile, instrumentele și indicatorii. Până la acest moment, transformarea viziunii noastre asupra RIS3 Centru a determinat o nouă declarație de intenție sintetizată sub forma „Specializarea inteligentă este prin excelență business driven, construiește pe avantajele regionale, țintește la avansarea în lanțurile valorice europene și la transformarea economiei regionale inclusiv prin atenuarea eventualului impact al rămânării în urmă în ce privește adoptarea noilor tehnologii sau modificărilor de paradigma”. Cadrul care rezultă din această viziune cuprinde următoarele aspecte:

- mai multa tehnologie
- mai multă inovare -> o mai bună conexiune a CDI cu industria
- comunități locale mai puternice, capabile să rezolve local problemele locale
- o mai bună poziționare în lanțurile valorice europene
- mai multă digitalizare
- resurse umane mai bine pregătite
- o industrie modernă, mai conectată la parteneriatele internaționale
- mai multe locuri de munca înalte tehnologice
- asigurarea cadrului de tranziție industrială (facilitare pentru sectoarele / teritoriile afectate)
- creșterea eficienței utilizării resurselor

De asemenea, trebuie să avem în vedere faptul că, în conformitate cu propunerea de regulament comun COM(2018) 375 final, “Programul Orizont Europa se va concentra asupra „excelenței europene” (generarea și exploatarea de cunoștințe noi, cercetare de vârf) în timp ce FEDR va pune accentul pe „relevanța regională” (difuzarea cunoștințelor și a tehnologiei existente în zonele care au nevoie de acestea, integrându-le pe plan local prin strategii de specializare inteligentă, crearea de sisteme de inovare locale). Din această abordare rezultă o orientare mai degrabă orizontală a inovării, fiind vizat accesul la inovare, ceea ce în înțelegerea noastră înseamnă atât facilitarea accesului la cunoaștere (inovații) relevantă pentru sectorul industrial și de servicii (dar nu numai) cât și accesul la procese de generare de cunoaștere (inovare). Zonele care au nevoie de inovare le interpretăm ca fiind acele sectoare / arii care au capacitatea să participe la transformarea structurală a economiei regionale, ca urmare a impactului pe care îl au în economie cât și prin prisma capacității de preluare a inovării. Crearea de ecosisteme de inovare locală este esențială în instrumentalizarea inovării. Asamblarea comunităților pe criterii de proximitate teritorială reprezintă un pas esențial în schimbarea de paradigmă. Un ecosistem reprezintă mai mult decât prezența pe un teritoriu a elementelor ce îl compun. Este necesară catalizarea interacțiunii între aceste elemente, astfel încât întregul rezultat să fie mai mult decât suma părților. La asamblarea ecosistemului de inovare local (sau regional, având în vedere abordarea teritorială regională a RIS) trebuie să participe cât mai multe din elementele relevante: companii în calitate de utilizatori, clienți și generatori de cunoaștere, administrația în calitate de facilitator, beneficiar și client de inovare, universitățile în calitate de generator și deținător de cunoaștere, entitățile de cercetare-dezvoltare-inovare în calitate de generatori și deținători de cunoaștere, societatea civilă ca vector de translație a temelor și preocupărilor referitoare la inovare între cetățeni și celelalte entități implicate. Primi pași în această direcție au fost demarați prin pregătirea unui set de întâlniri individuale cu Universitățile din Regiune – întâlniri care ar urma să se desfășoare în primele luni ale anului 2020 – și prin care vom încerca să examinăm nevoile de finanțare a Universităților, barierele în cooperarea cu mediul industrial, modul de valorificare a stocului de cunoaștere depozitat în universități, cooperarea cu celelalte universități din Regiune, cooperarea internațională, așteptări ale universităților din partea ADR Centru, modul de lucru pentru pregătirea și implementarea noului cadru financiar multianual 2021 – 2027. De asemenea, vom încerca să atragem universitățile din Regiune în elaborarea portofoliului de proiecte aferent obiectivului 1 pentru perioada

•

2021-2027, implicare în EDP și monitorizarea RIS3 Centru, creșterea colaborării cu industria regională și ocuparea poziției de lider regional în cercetare-inovare.

În a doua parte a anului 2019 a fost operaționalizat de către Ministerul Fondurilor Europene Grupul de Lucru aferent Obiectivului Tematic 1 „O Europă mai inteligentă”. În cadrul acestui grup de lucru, din care face parte și ADR Centru, alături de celelalte ADR din România, au fost elaborate și discutate Fișele cadru pentru IMM, CDI și Digitalizare, au fost detaliate intervenții și a fost generată și perfecționată o primă versiune a Logicii de Intervenție aferentă obiectivului tematic.

Categoriile de intervenții sunt defalcate pe nivel național și nivel regional și sunt însoțite de descrieri succinte ale tipului de intervenție, indicatorilor, potențialilor beneficiari, coerenței cu obiectivele strategice naționale și regionale și a complementarității cu FSE. ADR Centru a susținut necesitatea introducerii unei intervenții privind Acțiuni pentru gestionarea tranziției industriale, în cadrul căreia nivelul național să susțină adaptarea la noile paradigme a sectoarelor identificate ca fiind afectate de transformarea industrială (ex: sectorul automotive afectat de trecerea la automobilele electrice, sectorul de servicii afectat de digitalizare), iar nivelul regional să susțină reindustrializarea în zonele afectate de dez-industrializare (ex: foste zone mono-industriale) sau care vor fi afectate de dez-industrializare (ex. zonele cu concentrare mare de industrie extractivă, textile și pielărie, industrie prelucrătoare cu valoare adăugată scăzută). Perfecționarea Logicii de intervenție va continua în prima parte a anului 2020.

3. Dezvoltarea portofoliului regional de proiecte

Portofoliul regional de proiecte, capitol separat în cadrul Planului de Dezvoltare Regională, cuprinde proiectele identificate în colaborare cu partenerii de la nivel regional, încă din anul 2011, pentru implementare în perioada de programare 2014-2020. Structurat pe teme majore de dezvoltare, precum și pe prioritățile PDR Centru 2014-2020, acesta include 1.337 proiecte, cu o valoare de 28,32 miliarde lei. O mare parte din aceste proiecte se află astăzi în diferite faze de implementare, beneficiind de finanțare prin intermediul programelor de finanțare europene sau naționale. O analiză a stadiului implementării portofoliului regional de proiecte aferent PDR Centru 2014-2020 este inclusă în rapoartele strategice de monitorizare ale PDR și Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS 3), rapoarte finalizate la începutul anului 2019 - <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/raportul-strategic-de-monitorizare-a-pdr-centru-2014-2020-2/>

Având în vedere că la realizarea Raportului strategic de monitorizare al PDR Centru pentru perioada 2014-2020 a fost dificil de urmărit implementarea portofoliului regional de proiecte, acesta incluzând un număr foarte mare de proiecte, unele fiind implementate prin fonduri europene, altele din fondurile proprii ale autorităților locale, pentru perioada următoare de programare se propune concentrarea eforturilor pe **identificarea la nivel regional a unor proiecte prioritare pentru Regiune**, din care să fie selectată o listă scurtă de potențiale proiecte prioritare ce pot fi finanțate prin intermediul următorului Program Operațional Regional, urmând ca acestea să fie riguros monitorizate.

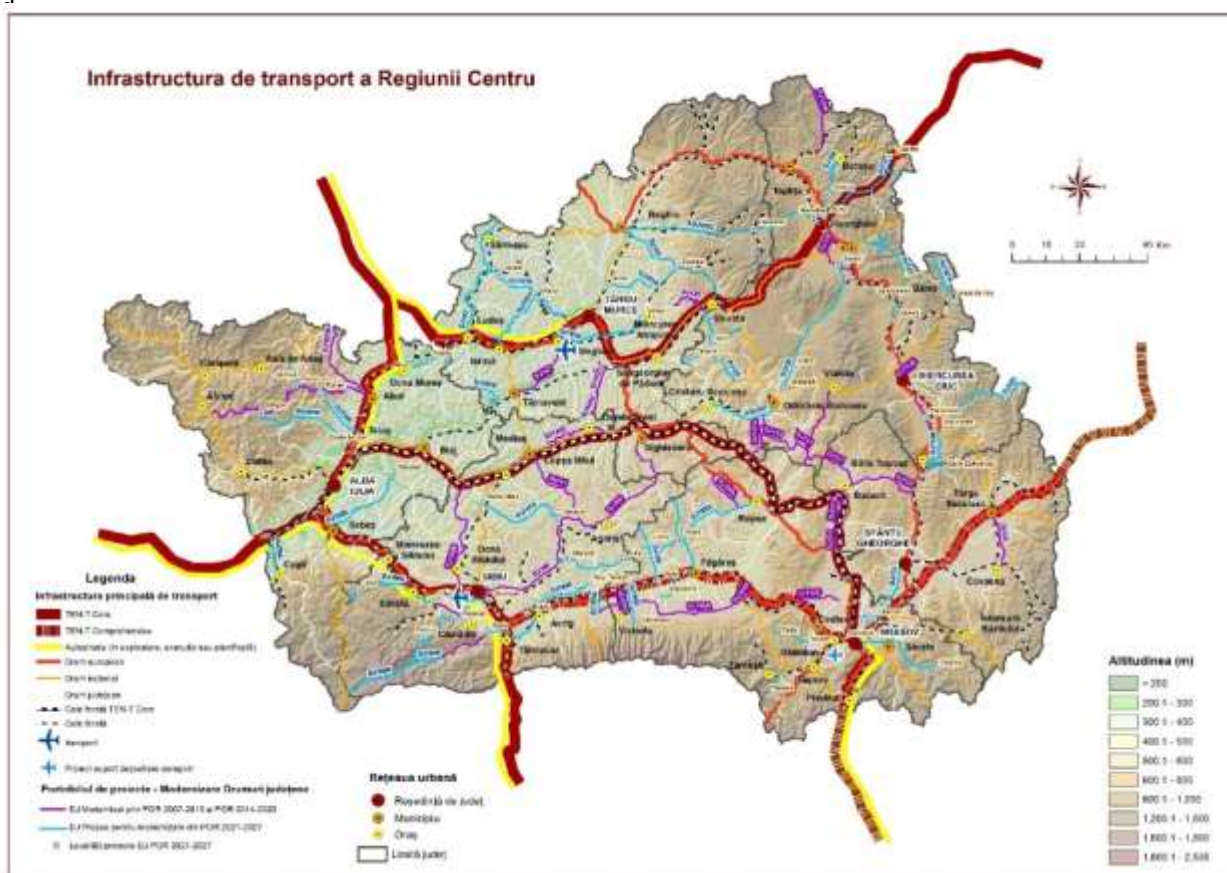
În vederea realizării portofoliului regional de proiecte aferent perioadei de programare 2021 – 2027 s-au derulat o serie de activități după cum urmează:

1. **Analiza implementării proiectelor din portofoliu**, atât la nivel regional, cât și la nivelul fiecărui județ pe baza informațiilor furnizate de autoritățile de management și organismele intermediare de la nivel național aferente programelor operaționale din România în perioada 2014-2020 și a informațiilor publice disponibile pe site-urile acestor entități.. Analiza stadiului dezvoltării și implementării portofoliului a fost prezentată și discutată în cadrul structurilor partenariale de la nivel regional.

2. În urma întâlnirilor de descoperire antreprenorială derulate pentru implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă și identificarea de proiecte care să sprijine implementarea în prima parte a anului 2019 au fost identificate noi idei de proiecte care să sprijine implementarea RIS 3 la nivel regional. Totodată, în perioada 24-26 iunie 2019 a avut loc, la Tîrgu Mureș, un atelier de scriere de proiecte, organizat de către ADR Centru și JRC, experții JRC oferind consiliere inițiatorilor proiectelor și partenerilor acestora pentru a dezvolta aplicații cu șanse de finanțare și pentru a identifica cea mai potrivită sursă de finanțare. Aceste proiecte sunt relevante pentru implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă de la nivel regional.
3. De asemenea, s-a realizat **un formular online, integrat pe website-ul <http://regio-adrcentru.ro> pentru colectarea ideilor de proiecte sau proiectelor care se află în implementare sau pentru care se dorește finanțare din diferite surse de finanțare de la nivel național sau european și care să fie incluse în portofoliul de proiecte aferent RIS 3**, permițând ADR Centru o actualizare permanentă a portofoliului, precum și o analiză a modului cum este implementată această strategie la nivel regional. Prin intermediul website-ului fiecare promotor de proiecte poate să încarce pe o platformă online, într-un format standardizat, principalele informații referitoare la proiectele proprii care vizează obiectivele RIS3.
4. În ceea ce privește **dezvoltarea portofoliului de proiecte pentru viitoarea perioadă de programare, s-a realizat o analiza a nevoilor de finanțare de la nivel regional**, structurate pe tipurile de investiții ce sunt propuse a fi finanțate prin cele 5 Obiective de politică propuse de CE pentru perioada 2021-2027. Această analiză include și proiectele depuse în cadrul POR 2014-2020 și care nu au intrat la finanțare în această perioadă și care ar putea fi promovate pe perioada următoare (lista de rezerve, respinse). Astfel au fost analizate în principal acele domenii de intervenții care se adresează domeniului public în principal: eficiență energetică, iluminat public, patrimoniu, regenerare urbană, dezvoltarea turismului, ambulatorii, UPU, infrastructură educațională, sprijinirea orașelor mici și mijlocii și a rezultat că sunt pregătite la nivel regional pe aceste domenii de intervenții un număr de **189 proiecte care au o valoare totală de 365,41 mil. euro, din care suma solicitată este de 339,03 mil. euro**.
De asemenea, plecând de la această listă, dar și de la întâlnirile și discuțiile avute la nivel regional atât pe domeniul specializării inteligente, cât și din discuțiile pe grupurile de lucru sau pe anumite teme specifice cum sunt infrastructura rutieră sau dezvoltarea terminalelor multimodale, precum și ca urmare a unei analize realizate la nivelul portofoliilor de proiecte aferente SIDU și PMUD de la nivelul municipiilor reședință de județ, s-a realizat la nivel regional o analiză a nevoilor de investiții legată de fiecare obiectiv de politică propus de CE. Astfel **a rezultat că la nivel regional este nevoie de peste 3 miliarde de euro pentru investiții care să acopere cele 5 obiective de politică**.
1. **Totodată în ce privește infrastructura rutieră – drumurile județene** - în urma Memorandumului Guvernului privind evaluarea națională a condiției favorizante „Planificarea globală a transporturilor la nivelul corespunzător”, au fost demarate discuțiile privind identificarea proiectelor care vor fi depuse spre finanțare în perioada 2021-2027, urmând a se derula un proces de prioritizare similar cu cel folosit în actuala perioadă de programare - toate consiliile județene din regiune au transmis până la finalul luni septembrie 2019 liste cu proiectele de modernizare drumuri județene care urmează a fi promovate spre finanțare în viitoarea perioadă.

Din analiza primei prioritizări rezultă **42 proiecte de modernizare drumuri județene care însumează peste 1.046 km de drum județean**. Valoarea totală a acestor proiecte depășește **660 milioane euro** (mod de estimare: analiza contractelor aferente AP, POR 2014-2020 - 631.623 euro). Ulterior, în cadrul ședinței CDR Centru din noiembrie 2019 s-a prezentat și discutat această listă de proiecte prioritare, ulterior acestei discuții, la sfârșitul anului 2019 s-a solicitat consiliilor județene actualizarea listei cu proiecte prioritare, dacă este cazul și prioritizarea acestora la nivel județean.

2. Pentru a ușura procesul de dezvoltare a portofoliului de proiecte aferent PDR Centru pentru perioada 2021-2027 s-a creat o aplicație online - <http://portofoliu.adrcentru.ro/>. Aplicația este funcțională de la sfârșitul anului 2019 și are ca obiectiv facilitarea completării, transmiterea și modificarea ideilor de proiecte aferente portofoliului PDR 2021-2027 de către entitățile de la nivelul Regiunii Centru. În vederea populării bazei de date, la sfârșitul lunii

Consiliilor județene de la nivel regional, precum și municipiilor și orașelor din regiune să prezinte care ar fi nevoile lor prioritare de finanțare pentru perioada 2021-2027 ținând seama de ceea ce se poate finanta și plecând de la strategiile pe care le au sau care doresc să le dezvolte, inclusiv o prioritizare a acestor nevoi de investiții. Baza de date a început să se populeze cu proiecte de la începutul acestui an.

Capitolul II

Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este succesorul **Programului Operațional Regional 2007-2013** și unul dintre programele prin care România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada 2014-2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 a fost adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015. În perioada 2016-2017 POR 2014-2020 a suferit o serie de modificări, în principal în ce privește alocările Programului, dar și introducerea unei noi Axe prioritare - Axa prioritară 13 – Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii cu impact semnificativ la nivel național și regional. De asemenea în cursul anului 2017, POR 2014-2020 a primit o alocare de 160 milioane euro de la Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.

Pentru reducerea riscului dezangajării fondurilor alocate POR la finalul anului 2018, în cadrul ședinței CM POR din data de 24 mai 2018, s-a propus o nouă modificare asupra programului, prin crearea a 2 Axe Prioritare noi: Axa Prioritară 14 „Crearea infrastructurii spitalelor regionale de urgență” și Axa Prioritară 15 „Inițiativa pentru IMM-uri”. De asemenea, prin decizia CMPOR nr. 97/ 26.06.2018, adoptată prin procedură scrisă, s-a aprobat o nouă modificare a programului, noua versiune fiind transmisă spre aprobare CE prin sistemul electronic de transmitere a informațiilor (SFC 2014).

Astfel, Programul are în momentul de față **15 Axe Prioritare**, cu o alocare estimată de 8,38 miliarde euro, din care **6,86 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE**, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR). Alocarea aferentă Regiunii Centru din cadrul POR 2014-2020 este de **660,90 mil. Euro din FEDR**, la care se adaugă cofinanțarea națională, rezultând un buget total de **788,89 mil. Euro**.

Axele Prioritare POR 2014-2020, împreună cu activitățile aferente și potențialii beneficiari, precum și alocările financiare la nivel național și regional din FEDR:

Axa Prioritară	Alocare FEDR total (mil. EUR)	Alocare FEDR Regiunea Centru (mil. EUR)	Activități	Beneficiari
AP 1 – Promovarea transferului tehnologic	152,53	13,89	Crearea, modernizarea, extinderea, dotarea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT) și a parcurilor științifice și tehnologice; Sprijinirea IMM-urilor care în parteneriat	IMM, APL urban și rural, ONG, universități, clustere, și alte entități care furnizează activități de

			cu un ITT implementează în activitatea proprie un rezultat al cercetării	transfer tehnologic conform legislației în vigoare
AP 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	979,68	118,28	Construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/ servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale; Înființarea de incubatoare de afaceri instrumente financiare pentru IMM.	Microîntreprinderi, IMM, fondatori incubatoare de afaceri
AP 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	936,69	91,59	Eficiență energetică a clădirilor publice, rezidențiale, inclusiv investiții în iluminatul public;	APL urban și rural (pt. clădiri publice), APC
	516,69	40,17	Transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice etc.)	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	957,45	132,32	Transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice etc.)	APL (reședințe de județ)
	106,38	14,70	Revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate etc.)	
	50,00	6,91	(Comunități marginalizate) Clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, părculețe etc. străzi urbane și utilități de bază la scară mică;	
	65,00	8,98	Infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice).	
AP 5 – Regenerare urbană și patrimoniu cultural	276,60	29,34	Restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural	APL urban și rural (pentru obiective de patrimoniu UNESCO și național) ONG, Unități de cult
	91,22	8,30	Regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare terenuri abandonate etc).	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 6 – Infrastructură de transport rutier	885,39	92,22	Modernizarea/ reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T	APL – județ (listă prioritară de proiecte)
AP 7 – Valorificarea potențialului turistic	99,74	10,29	Dezvoltarea infrastructurii turismului din stațiunile turistice	APL – stațiuni turistice
AP 8 – Infrastructură sanitară și socială	260,51	18,29	Reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructură de sănătate;	APL urban și rural, furnizori de servicii sociale acreditați
	87,60	2,64	Reabilitare/ modernizare infrastructură socială	

AP 9 – Comunități marginalizate (CLLD)	83,74	-	Acțiuni integrate prin: investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale, locuințe sociale, activități de economie socială, amenajarea spațiului urban degradat	GAL - APL, IMM, ONG, unități de cult, etc din zonele urbane având o populație de peste 20.000 locuitori
AP 10 – Infrastructura educațională	296,70	30,71	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructura de educație – creșe, grădinițe, învățământ 1-8, licee profesionale, universități	APL urban și rural, Universități
AP 11 – Cadastru	253,43	-	Integrarea datelor existente și extinderea înregistrării sistematice în zonele rurale ale României;	ANCPI
AP 13 – Regenerare urbană orașe mici și mijlocii	200,00	18,13	Îmbunătățirea serviciilor sociale, educaționale și cultural recreative – centre sociale de zi, cantine sociale, locuințe sociale, grădinițe, creșe, școli, clădiri cu funcțiuni cultural-recreative Îmbunătățirea spațiilor publice urbane – drumuri publice, zone pietonale, parcuri, sisteme de supraveghere, utilități, parcări de mici dimensiuni	APL din orașe sub 100.000 locuitori, cu excepția reședințelor de județ
AP 14 – Spitale regionale de urgență	150,00	-	Construcția și dotarea spitalelor de urgență regionale (Cluj, Craiova, Iași)	MS, parteneriate între MS și autoritățile și instituțiile publice locale.
AP 15 - Inițiativa pentru IMM-uri	250,00	-	Facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare prin implementarea instrumentului de garantare neplafonată	IMM
TOTAL	6.860,00	660,90		

Derularea apelurilor de proiecte în cadrul POR 2014-2020 are la bază prevederile Ghidului general, precum și prevederile Ghidurilor specifice apelurilor de proiecte aferente fiecărei Priorități de Investiții/ Axe Prioritare/ Operațiuni și/ sau Ghidurilor specifice apelurilor naționale. Prevederile respectivelor documente se completează sistematic în ceea ce privește informațiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare.

Ca regulă generală, apelurile de proiecte în cadrul POR 2014-2020 se **lansează on-line, prin utilizarea aplicației MySMIS**. Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem de verificare, evaluare și selecție, în urma căruia vor fi finanțate doar proiectele care întrunesc toate condițiile de eligibilitate și, care, în urma evaluării tehnice și financiare, se încadrează în alocarea apelului respectiv de proiecte. Contractul de finanțare va fi semnat de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional, Agenția pentru Dezvoltare Regională din regiunea respectivă, în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, și solicitant.

În cursul **anului 2019**, principalele activități privind POR 2014-2020 s-au axat pe:

- Realizarea activităților de helpdesk și consultanță asigurate potențialilor solicitanți de fonduri ai POR 2014-2020, precum și participarea la pregătirea documentelor de programare și a ghidurilor solicitantului;
- Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020;

- ✚ Efectuarea procesului de evaluare și selecție și a celui de contractare pentru proiectele depuse în cadrul apelurilor de proiecte lansate;
- ✚ Efectuarea procesului de monitorizare a implementării și verificare financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020.

1. Realizarea activităților de helpdesk și consultanță și participarea la pregătirea documentelor de programare

Pe parcursul anului 2019, **activitatea de helpdesk** și asigurare de sprijin în pregătirea documentațiilor pentru accesarea fondurilor pe POR 2014-2020 s-a concentrat pe:

- ✚ Lansarea la nivel regional a 3 apeluri de proiecte pentru PI 2.1A – Microîntreprinderi, Axa 9 – Dezvoltarea Locală Condușă de Comunitate (DLRC) și PI 8.3.C – Servicii sociale, Grup vulnerabil copii;
- ✚ Publicarea versiunii actualizate a Ghidului Solicitantului – Condiții generale de accesare a fondurilor, ghid modificat prin ordinul de ministru nr. 2151/ 16.07.2019;
- ✚ Publicarea versiunilor finale ale Ghidurilor specific pentru PI 2.1A – Microîntreprinderi, 8.3 C – Grup vulnerabil: copii – apelurile 2 de proiecte, PI 9.1 – DLRC și OS 8.1B – Centre Comunitare Integrate;
- ✚ Soluționarea a **395 de cereri de informații** (directe, telefonice sau transmise în format scris) privind accesarea fondurilor din cadrul POR și a 18 solicitări de informații publice primite din partea mass-media sau a cetățenilor;
- ✚ Au fost organizate **5 sesiuni de informare** privind lansarea la nivel local sau regional a Priorităților de Investiții 2.1A – Microîntreprinderi, 8.3 C – Grup vulnerabil: copii și PI 9.1 -DLRC;
- ✚ Elaborarea a 12 ediții lunare ale **Catalogului Surselor de Finanțare Nerambursabilă**;
- ✚ Informare privind lansarea apelului pentru PI 8.1B - Centrele Comunitare Integrate.

În ce privește **participarea la pregătirea documentelor de programare și a Ghidurilor solicitantului**, în cursul anului 2019, activitatea ADR Centru s-a concentrat pe:

- ✚ Transmiterea de observații și propuneri privind Ghidurile solicitantului – condiții specifice de accesare a fondurilor aferente Priorităților de Investiții lansate spre consultare publică – **3 scrisori cu observații și propuneri**;
- ✚ Transmiterea de comentarii / observații privind rapoartele de evaluare program inițiale și finale pentru Domeniile Majore de Intervenție 1.1, 3.1, 3.2, 3.4, 4.3, 5.1 ale POR 2007-2013, a Raportului Inițial pentru Lotul 1 – Servicii de consultanță și asistență tehnică pentru dezvoltarea capacității de evaluare a AM și OI POR, aferent POR 2014-2020 și a rapoartelor privind Axele Prioritare ale POR 2014-2020 (12 rapoarte inițiale și finale);
- ✚ Informarea potențialilor beneficiari din Regiunea Centru privind publicarea versiunilor finale, modificarea Ghidului general sau a Ghidurilor solicitantului - condiții specifice de accesare a fondurilor sau alte modificări a versiunilor consultative ale Ghidurilor specifice – **13 scrisori de informare**;

- + Întâlniri de lucru cu potențialii solicitanți de fonduri din Regiunea Centru în vederea pregătirii de proiecte pentru POR 2014-2020;
- + Informarea potențialilor beneficiari din Regiunea Centru cu privire la clarificările transmise de AMPOR care vizează prevederile Ghidurilor specifice;
- + Propuneri privind Corrigendumul pentru Ghidul specific aferent PI 9.1 – DLRC a POR 2014-2020;
- + Participare la **20 întâlniri de lucru** privind POR 2014-2020:
 - o întâlnirea de lucru referitoare la metodologia procesului de descoperire antreprenorială și a laboratoarelor de dezvoltare ale proiectelor, în cadrul căreia au fost discutate aspecte privind implementarea AP 1 a POR 2014-2020, organizată de MDRAP, în data de 30.01.2019;
 - o întâlnirea de lucru cu reprezentanții GAL-urilor ale căror SDL-uri au fost selectate pentru finanțare în vederea pregătirii etapelor de implementare a SDL-urilor în cadrul POR și POCU, organizată de MFE în data de 30.01.2019;
 - o reuniunea de lansare a studiilor de evaluare privind lotul 3 – evaluarea intervențiilor POR 2014-2020, organizată de MDRAP, în data de 19.02.2019;
 - o trainingul privind guvernarea strategiilor de specializare inteligentă, organizat de MDRAP, în data de 24.06.2019;
 - o întâlnirea Comitetului de Coordonare JRC și Banca Mondială pentru Axa Prioritară 1 a POR 2014-2020, organizată de MDRAP, în data de 25.06.2019;
 - o Participare la întâlnirea privind activitățile orizontale ale proiectului Lagging Regions 1-3 iulie 2019 și 22-24 octombrie 2019;
 - o 2 focus grupuri organizate în cadrul evaluării POR 2014-2020 (AP 2 – 15.01.2019, AP 3 – 12.02.2019);
 - o 4 focus grupuri în cadrul evaluării POR 2014-2020, cu experții evaluatori ai programului - sediul ADR Centru (AP 2 – 12.02.2019, AP 1 – 18.06.2019, AP 8 - 19.06.2019, AP 10 – 19.06.2019);
 - o 6 reuniuni ale Comitetului de Coordonare a Evaluării POR 2014-2020, organizate de MDRAP, în datele de 23.01.2019, 18.02.2019, 20.03.2019, 04.04.2019, 11.07.2019 și 13.08.2019.
 - o întâlnirea GAL-urilor urbane privind implementarea mecanismului DLRC (Axa 9 POR) la nivel național și alte aspecte legate de AP 9 a POR 2014-2020 (10.07.2019 - București);
 - o Sesiunea de instruire pe tema elaborare/ avizare ghiduri GAL-uri, procedura de avizare a fișelor de proiecte pentru membrii CCS Restrâns (29.10.2019 - București);
 - o Seminarul privind rolul și activitatea Biroului Implementare Master Plan, fiind dezbătute aspecte privind mobilitatea și MPGT (31 octombrie – 1 noiembrie 2019, Sinaia);
 - o Sesiunea de instruire privind Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC) subiectul analizat: implementarea AP 9 a POR 2014-2020 și instrumentul DLRC (24-27.11.2019, Poiana Brașov);

Participare la **10 întâlniri de lucru** privind pregătirea documentelor de programare pentru perioada 2021-2027:

- o În cursul anului 2019 a avut loc o întâlnire de lucru ADR - AM POR, fiind abordate stadii implementării POR 2014-2020 și demararea activităților pentru viitoarea perioadă de programare (10-12.04.2019) și o altă întâlnire de lucru privind sinergiile și corelarea programelor finanțate cu fonduri europene (18.06.2019);
- o Întâlnire de lucru privind programarea 2021 – 2027, cu subiectul pregătirii viitoarei perioade de programare (25.07.2019, la București);
- o Participare la reuniuni pregătitoare la întâlniri bilaterale RO-CE (4-5 septembrie 2019, sediul Ministerului Fondurilor Europene, București);

- Întâlnire de lucru Fonduri UE pentru 2021-2027: Planificarea abordării privind dezvoltarea urbană sustenabilă, organizată de reprezentanții Băncii Mondiale în contextul viitoarei perioade de programare (10.09.2019 - București);
- Participare reuniune bilaterală RO-CE cu subiectul pregătirii pentru viitoarea perioadă de programare (19.09.2019 - București);
- Întâlnirea grupurilor de lucru privind OP 1 – OP 5 pentru pregătirea viitoarei perioade de programare, și analiza finanțărilor care vor fi disponibile în cadrul politicii de coeziune (21.11.2019 și 25-26.11.2019 - București);
- Participare Evenimentul "Perioada de programare 2021-2027-Viziune și demersuri" – 28.11.2019, București;
- Participare la a patra rundă de negocieri cu reprezentanții CE privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 (03-04.12.2019 - București);
- Participare conferința „Perspectivele de dezvoltare pentru zonele urbane din România pentru perioada de programare 2021-2027 (10.12.2019 – București).

De asemenea, s-a participat la **10 evenimente** în cadrul cărora reprezentanții ADR Centru au prezentat aspecte referitoare la POR 2014-2020.

2. Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020

În ce privesc activitățile de informare și comunicare, pe parcursul anului 2019 s-au derulat următoarele activități:

- ✚ Organizarea și participarea la **42 de evenimente de informare privind POR, la care au fost prezente peste 5.000 persoane**, manifestări la care se adaugă încă 7 acțiuni ce au implicat publicul larg, la care au participat în total peste 3.000 persoane, care au fost informate despre activitatea ADR Centru în cadrul POR 2014-2020, după cum urmează:

- ✚ Realizarea unui număr de **5 conferințe de presă** și publicarea a **125 de informații de presă și comunicate** transmise la peste 400 persoane de contact, care au fost preluate de media locală și regională și s-au transformat în peste **400 articole** apărute în presă.
- ✚ Distribuirea de aproximativ **19.340 materiale de informare și publicitate**, din care peste **11.750 publicații** editate de ADR Centru, în calitate de Organism Intermediar pentru POR, precum și

peste **5.840** obiecte promoționale realizate de ADR Centru.

- ✚ Colaborarea la două ediții de ziar regional "Regiunea Centru" și tipărirea în 20.000 de exemplare (10.000/ediție) care s-au distribuit gratuit în peste 110 locații din regiune.
- ✚ Popularea site-ului www.regio-adrcentru.ro cu **190 de știri sau informații utile**, activitate în urma căreia site-ul a înregistrat peste **107.583 vizite, cu peste 208.173 accesări de pagini, din totalul vizitatorilor, 65.440 vizitatori fiind noi**.
- ✚ Elaborarea și difuzarea a 13 ediții de newsletter electronic **Focus Regio Centru**, transmise la mai mult de 350 abonați.
- ✚ Realizarea unei broșuri de prezentare a proiectelor Regio Centru, a două tipuri de pliante și patru versiuni de flyere. Personalizare Agende și Calendare mari și mici de birou.
- ✚ În colaborare cu Direcția Politici Regionale, Programare și Serviciul Asistență Tehnică au fost elaborate cerințele necesare pentru derularea tuturor activităților de informare și publicitate pe anul

2019, precum și bugetul aferent. Au fost prevăzute activitățile de informare și publicitate, campanii de publicitate prin mass-media sau evenimente de masă sau cu target pe grupurile țintă a potențialilor beneficiari, parteneriate locale, regionale sau internaționale, acțiuni care susțin ADR Centru în atingerea indicatorilor propuși în termeni de grad de conștientizare a impactului programului Regio în regiune.

- ✚ Întocmirea a două **Rapoarte asupra Planului de comunicare al POR**, pentru anul 2018, respectiv semestrul I 2019.

- ✚ Elaborare proceduri de achiziție publică pentru desfășurarea evenimentelor destinate promovării POR 2014-2020, în condiții optime, pliate pe cerințele potențialilor solicitanți de fonduri;

- ✚ Achiziționarea și derularea a trei campanii de publicitate prin presa scrisă, radio și on-line la nivelul Regiunii Centru. În cadrul acestor campanii au fost publicate următoarele: prin presa scrisă - 6 machete de presă în 6

ziare județene, 6 inserturi în media on-line relevantă la nivel local (6 pagini web); prin radio - 6 știri advertoriale produse și difuzate și 4 spoturi audio produse și difuzate, de 60 ori în prime-time, reluate în extraprimetime la nivelul întregii Regiuni; prin mediul on-line, au fost realizate și difuzate 10 Materiale tip spot video, format 300*250 px. cu link activ și buton de play, produse și difuzate conform formatelor video REGIO, pe 6 site-uri locale /regionale și 1 site național.

- ✚ Avizarea a **388 materiale de informare și comunicare** solicitate de către beneficiarii POR 2014-2020.
- ✚ Prezentarea prevederilor Manualului de Identitate Vizuală POR 2014-2020, precum și a cerințelor din ghiduri ce trebuie inserate obligatoriu în cererile de finanțare, la fiecare sesiune de informare organizată pentru lansarea unei noi priorități de informare.
- ✚ Realizarea activității de încheiere a componentei de informare și publicitate în cadrul proiectului de Asistență Tehnică POR 2018-2019, cod SMIS 121839: realizare articol de presă publicat on-line și în presa scrisă, 1 roll-up banner, 2 afișe A3, 10 autocolante.
- ✚ Elaborare Plan de activități de comunicare și estimare buget necesar pentru viitoarea perioadă de finanțare prevăzută în POR 2014-2020, respectiv pentru 2020-2023. Transmitere către AM a planului de acțiuni pentru anul 2020

3. Evaluarea, selecția și contractarea cererilor de finanțare depuse de beneficiari în cadrul POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru

Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020 a continuat pe parcursul anului 2019, în acest sens au fost derulate următoarele activități:

- + Participare la întâlnire de lucru în cadrul AMPOR;
- + Au fost primite și înregistrate 687 CF aferente PI 1.1.a, 2.1.a, 3.1.a SISTEME FOTOVOLTAICE, 3.1.a, 3.1.c, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 și 8.3.c
- + Verificarea conformității administrative și eligibilității pentru **380 de cereri** de finanțare aferente PI 1.1.a, 2.1.a, 3.1.a SUERD, 3.1.a SISTEME FOTOVOLTAICE, 3.1.b SUERD, 3.1.c, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 8.1.a, 8.3.a, 8.3.c, 10.1.a;
- + Evaluarea din punct de vedere tehnic și financiar a unui număr de **253 cereri** de finanțare aferente PI 2.1.a, 2.1.b, 3.1.a SUERD, 3.1.b SUERD, 3.1.c, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 8.1.a, 8.3.a, 8.3.c, 10.1.a și 13.1 și realizarea a **179 vizite la fața locului**, corespunzătoare aceleiași etape de evaluare;
Cele 253 cereri de finanțare au fost evaluate atât de către evaluatorii independenți angajați cât și de către evaluatorii independenți desemnați de către AMPOR.

- + Demararea etapei de precontractare pentru 159 cereri de finanțare, aferente PI 2.1B, 3.1A SUERD, 3.1B Suerd, 3.1A-Sisteme fotovoltaice, 3.1C, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 8.1A, 8.3A, 10.1A, 10.1B, 13.1;
- + Întocmirea documentației de contractare și transmiterea ei la AM POR pentru 144 cereri de finanțare, aferente: PI 2.1B, 3.1A, 3.1A-Sisteme fotovoltaice, 3.1B SUERD, 3.1C, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 8.1A, 8.2B, 10.1A, 10.1B, 10.2, 13.1;
- + Semnarea a 148 contracte de finanțare, aferente PI 2.1B, 3.1A-Sisteme fotovoltaice, 3.1A, 3.1B, 3.1B SUERD, 3.1C, 3.2, 4.1, 4.2, 4.4, 4.5, 5.1 SUERD, 5.2, 7.1, 8.1A, 8.2B, 8.3A, 10.1A, 10.1B, 10.2, 10.3, 13.1
- + Întocmirea și transmiterea la AMPOR a rapoartelor de progres săptămânale și lunare privind procesul de evaluare și selecție: 53 rapoarte de progres săptămânale, 12 rapoarte de progres lunare, completate și transmise;
- + Elaborarea și transmiterea săptămânală la AM POR a listei privind proiectele finanțabile, întocmită ulterior sesiunilor de evaluare tehnică și financiară;
- + Asigurarea desfășurării în bune condiții a misiunilor de audit intern și extern, prin punerea la dispoziția auditorilor a documentațiilor solicitate și orice clarificare necesară cu privire la proiectele auditate.

La data de 31.12.2019, **situația proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020**, la nivelul Regiunii Centru este următoarea:

- + **2093 proiecte depuse**, cu o valoare totală solicitată de **2.126,78 milioane euro**, din care
- + **776 proiecte se află în selecție** (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, lista rezerva), cu o valoare totală a sumei solicitate de **490,51 milioane euro**
- + **568 proiecte respinse**, cu o valoare totală a sumei solicitate de **587,87 milioane euro**
- + **68 proiecte în contractare** (în analiză documente la OI și în avizare contracte la AMPOR), cu o valoare totală a sumei solicitate de **194,75 milioane euro**
- + **681 proiecte contractate** cu o valoare a sumei solicitate de **842,98 milioane euro**

O detaliere a acestei situații este prezentată în tabelul următor:

Axa prioritară	Prioritatea de investiții	Nr Apel	Data închiderii apel. LLZZ/AA	PROIECTE DEPUSE			PROIECTE RESPINSE			PROIECTE ÎN SELECȚIE			PROIECTE ÎN PRECONTRACTUAL			PROIECTE CONTRACTATE		
				Nr	suma solicitată mil. lei	valoare solicitată, Mil Euro	Nr	suma solicitată mil. lei	valoare solicitată, Mil Euro	Nr	suma solicitată mil. lei	valoare solicitată, Mil Euro	Nr	suma solicitată mil. lei	valoare solicitată, Mil Euro	Nr	suma solicitată mil. lei	valoare solicitată, Mil Euro
1	1.1A	1	20.04.2019	4	16.04	3.35	4	16.04	3.35									
1	1.1B	1	13.04.2019															
1	1.1C	1	25.06.2018	19	15.54	3.25	19	15.54	3.25									
2	2.1A	1	04.05.2017	497	333.43	69.72	248	189.97	35.54							249	162.50	33.98
2	2.1A	2	08.11.2019	618	409.71	86.22	41	31.03	6.49	577	438.68	91.73						
2	2.1B	1	09.07.2018	15	96.09	20.09	8	49.13	10.27							7	47.48	9.93
2	2.2	1	30.08.2017	225	661.47	136.23	86	231.98	48.51							139	414.06	86.59
3	3.1A	1	16.11.2018	8	42.34	8.85	7	42.04	8.79							1	0.30	0.06
3	3.1A	2	28.02.2018	16	74.66	15.61										16	73.58	15.39
3	3.1A	PF	14.09.2019	1	70.53	14.75										1	70.53	14.75
3	3.1A SUERD	1	15.06.2018	14	51.63	10.80	1	7.28	1.62	8	36.23	7.99	5	11.71	2.45			
3	3.1B	1	04.10.2017	87	564.23	117.99	29	270.61	56.59							58	289.93	60.83
3	3.1B SUERD	1	19.06.2018	82	418.49	87.51	5	16.56	3.46	54	336.99	70.89	12	36.99	7.73	11	25.90	5.42
3	3.1C	1	18.10.2018	22	199.26	41.67	11	71.03	14.85	2	20.74	4.34	5	63.39	13.26	4	44.10	9.22
3	3.2	1	21.06.2018	11	423.99	88.68				1	49.42	10.33	2	49.58	10.37	8	324.99	67.96
3	3.2	nefin	15.10.2018	1	14.41	3.01	1	14.41	3.01									
4	4.1	1	29.03.2018	25	1.944.04	218.32	1	36.51	8.05	6	249.56	52.18	15	635.62	132.96	3	120.16	25.13
4	4.1	nefin	09.10.2018	1	4.58	0.96	1	4.58	0.96									
4	4.2	1	29.03.2018	6	67.48	14.11				0	8.63	1.83	5	51.19	10.79	1	7.65	1.60
4	4.3	1	29.03.2018	8	30.20	6.31				1	1.94	0.41	7	28.26	5.91			
4	4.4	1	29.03.2018	11	37.04	7.75							7	19.06	3.99	4	12.05	2.52
4	4.5	1	29.03.2018	7	30.33	6.34	1	3.73	0.78	1	13.51	2.82	1	1.87	0.39	4	11.22	2.35
5	5.1	1	25.11.2018	71	509.03	106.44	39	299.74	62.68							32	206.43	43.17
5	5.1 SUERD	1	28.12.2017	30	277.29	57.99	18	166.34	34.78							14	104.56	21.88
5	5.2	1	25.11.2018	11	57.43	12.01	9	46.90	9.81							2	10.21	2.14
5	5.2	2	15.10.2017	11	58.47	12.23	5	32.58	6.81							6	27.70	5.81
6	6.1	1	15.11.2016	6	686.00	143.46	6	686.00	143.46									
6	6.1	2	13.07.2017	13	1.527.21	319.36	3	360.88	81.74							10	1.131.33	236.58
6	6.1	nefin	17.09.2018	8	108.64	22.72	1	28.57	5.97							7	82.42	17.24
7	7.1	1	02.12.2016	10	137.76	28.81	8	112.14	23.45							2	25.23	5.28
7	7.1	2	21.10.2017	9	90.57	18.94	2	25.49	5.33	2	6.27	1.31				5	58.81	12.30
8	8.1/8.1A	1	21.12.2018	28	247.73	51.80	1	0.82	0.17	11	101.12	21.15				16	145.79	30.49
8	8.1/8.1A	nefin	07.09.2018	5	60.99	12.75										5	53.38	11.16
8	8.1/8.2B	1	18.04.2018	8	40.02	8.37	1	6.70	1.40							5	33.11	6.92
8	8.1/8.2B	nefin	07.09.2018	5	92.08	19.26										5	76.73	14.79
8	8.1/8.2 AMB	nefin	31.06.2018	1	81.06	12.77										1	81.06	12.77
8	8.1/8.3A	1	04.09.2017	15	33.85	7.88	6	10.75	2.25							9	23.02	4.81
8	8.1/8.3A	2	03.12.2018	7	16.06	3.97				3	5.95	1.24	4	13.02	2.72			
8	8.3C	2	01.07.2019	2	9.13	1.91	1	4.56	0.95	1	4.57	0.95						
10	10/10.1A	1	04.07.2018	28	84.06	17.68	5	12.31	2.57	2	6.11	1.28	4	6.53	1.89	27	96.11	11.73
10	10/10.1B	1	09.07.2018	75	427.53	89.40	2	5.94	1.05	56	327.60	68.55				17	94.68	19.80
10	10.1 MEN	nefin	31.12.2020	1	39.70	8.30										1	39.70	8.30
10	10.2	1	10.07.2018	13	131.76	27.55				11	82.61	19.37				2	39.15	8.19
10	10.1/10.3	1	24.07.2018	5	94.83	19.83				3	41.53	8.68				2	53.30	11.15
13	13.1	1	01.10.2018	45	720.89	150.75				37	690.03	125.47	1	10.91	2.20	7	109.95	23.68
			Total	2.093	10.170,46	2.126,78	568	2.811,23	587,87	776	2.345,68	490,51	68	931,31	194,75	681	4.031,21	853,65

Curs Infoeuro lunaian 2020: 1 Euro = 4,7821 RON

4. Monitorizarea implementării și verificarea financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru

Până la sfârșitul anului 2019, la nivelul Regiunii Centru au fost semnate și se află în implementare / durabilitate **656 contracte** în cadrul POR 2014-2020 (fără contractele SUERD), după cum urmează:

- ✚ 249 contracte pe PI 2.1A – Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri
- ✚ 7 contracte pe PI 2.1B - Incubatoare de afaceri
- ✚ 139 contracte pe PI 2.2 - Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor
- ✚ 17 contracte pe PI 3.1A – Eficiența energetică a clădirilor rezidențiale
- ✚ 1 contract pe PI 3.1A - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile

publice, și în sectorul locuințelor. OPERAȚIUNEA: A – Clădiri Rezidențiale / Sisteme Fotovoltaice

- + 58 contracte pe PI 3.1B - Eficiența energetică a clădirilor publice
- + 4 contracte pe PI 3.1C - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor OPERAȚIUNEA C – Iluminat public
- + 8 contracte pe PI 3.2 – Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazată pe planurile de mobilitate urbană durabilă
- + 3 contracte pe PI 4.1 – Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă
- + 1 contracte pe PI 4.2 – Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului
- + 4 contracte pe PI 4.4 – Creșterea calității infrastructurii în vederea asigurării accesului sporit la educație timpurie și sprijinirea participării părinților pe piața forței de muncă
- + 4 contracte pe PI 4.5 – Creșterea calității infrastructurii educaționale relevante pentru piața forței de muncă.
- + 32 contracte pe PI 5.1 – Patrimoniu cultural
- + 8 contracte pe PI 5.2 – Regenerare urbană
- + 17 contracte pe PI 6.1 – Infrastructură rutieră
- + 7 contracte pe PI 7.1 – Infrastructură de turism
- + 16 contracte pe PI 8.1/8.1A – Infrastructură de sănătate - ambulatorii
- + 5 contracte pe PI 8.1 / 8.2 B – Infrastructură de sănătate, unități medicale de urgențe
- + 10 contracte pe PI 8.1/8.1A nefin și 8.1/8.2B nefin
- + 1 contract pe 8.1 / 8.2 - Infrastructură de sănătate –Ambulanțe
- + 9 contracte pe PI 8.1/8.3A - Infrastructură servicii sociale
- + 44 contracte pe PI 10.1 – Investițiile în educație, și formare, inclusiv în formare profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare
- + 2 contracte pe PI 10.2 – Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții,
- + 2 contracte pe PI 10.3 - Creșterea relevanței învățământului terțiar universitar în relație cu piața forței de muncă și sectoarele economice competitive
- + 7 contracte pe PI 13.1 - Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România

Pentru cele 656 contracte semnate au fost demarate activitățile de monitorizare și verificare financiară care au constat în:

- + Efectuarea vizitelor de monitorizare pentru proiectele în implementare: **870 vizite în teren**
- + Acte adiționale de modificare a contractului de finanțare - **212 acte adiționale procesate**
- + Verificarea cererilor de rambursare/rambursare aferenta/plata – **1466 cereri de prefinanțare / plată / rambursare, în valoare de 775.860.398.13 lei, din care 504.309.258,78 lei FEDR (aprox. 105,5 milioane euro)**
- + Efectuarea vizitelor la fața locului aferente cererilor de rambursare – **172 vizite**
- + Verificarea dosarelor de achiziție – **1.936 Dosare de achiziții**

Capitolul III - Monitorizarea ex-post a programelor operaționale 2007- 2013 implementate în Regiunea Centru

În anul 2019 ADR Centru a monitorizat durabilitatea proiectelor implementate în cadrul Programului Operațional Regional și a Programului Operațional Creșterea Competitivității Economice, Axele prioritare 1 și 3 gestionate în calitate de Organism Intermediar în perioada 2007-2013.

1. Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR)

Programul Operațional Regional 2007-2013 este primul program operațional regional post-aderare implementat în România, iar ADR Centru a fost Organism Intermediar pentru implementarea programului la nivelul Regiunii.

POR 2007-2013 a avut alocat la nivel național 3,966 miliarde de euro din FEDR, la care se adaugă contribuția națională (publică și privată), alocarea totală la nivel național prin POR fiind de 4,456 miliarde de euro. Regiunea Centru a avut alocat un buget de 470,61 milioane euro, din care 407,66 milioane euro de la FEDR.

Pe parcursul celor nouă ani de gestionare a programului la nivel regional, ca urmare a implementării POR a rezultat următoarea situație la 31.12.2017:

- ✚ 1.200 proiecte depuse cu o valoare totală a sumei solicitate de **1.216,12** milioane euro;
- ✚ 499 de contracte de finanțare încheiate cu o valoare a sumei solicitate de **589,86** milioane euro;
- ✚ 432 proiecte finalizate având o sumă rambursată de **385,20** milioane euro;
- ✚ Corecții financiare aplicate beneficiarilor POR din Regiunea Centru – 27 milioane euro;
- ✚ **Grad de absorbție** a fondurilor alocate pe POR la nivelul Regiunii Centru este de **82,51%**.

Prin implementarea acestor proiecte au fost realizați următorii indicatori:

Axa prioritară 1 – Dezvoltare urbană

- ✚ 92.2415 locuitori care beneficiază de

implementarea proiectelor din PIDU-ri.

- ✚ 125 de străzi în lungime de peste 71 km;
- ✚ 943.000 mp de căi de acces și pasaje modernizate;

- ✚ 39.510,73 mp de pista de biciclete construita;
- ✚ 98.624,68 mp de sistem pietonal construit/ reabilitat;
- ✚ 22.453 mp spațiu degra-dat și neutilizat reabilitat;
- ✚ 5 stații capete de linie amenajate;
- ✚ 1.526 de locuri de parcare realizate;
- ✚ 6 centre sociale modernizate și dotate;
- ✚ 1 clădire cu 44 locuințe sociale;
- ✚ 19 unități de învățământ dotate cu sisteme de siguranță și control;
- ✚ 1 sistem de management informatizat al transportului în comun;
- ✚ 1 sistem de monitorizare pentru siguranță cu 25 de camere de supraveghere;
- ✚ 3 infrastructuri pentru activități socio-culturale reabilite/ modernizate;
- ✚ 1 sistem de telegestiune a iluminatului public cu 10.841 de stâlpi de iluminat, 1 centru de comandă și 65 de camere de supraveghere;
- ✚ 2 centre istorice reabilite;
- ✚ 1 ascensor în plan înclinat cu o lungime de rulare de 165 ml, 2 stații, capacitate cabină de 18 persoane și capacitate de 648persoane/ zi
- ✚ 1 structură de afaceri construită în cadrul căreia se vor localiza 16 firme care vor crea 90 de noi locuri de muncă;
- ✚ 1 centru de agrement amenajat;
- ✚ 75 de noi locuri de muncă create;
- ✚ 3.740 apartamente reabilite.

Axa prioritară 2 – Infrastructură de transport

- ✚ 229,91 km drum județean reabilitat;
- ✚ 6,43 km șosea de contură construită;
- ✚ 54,674 km de străzi urbane reabilite.

Axa prioritară 3 – Infrastructură socială

- ✚ 14 ambulatorii de specialitate reabilite și dotate;
- ✚ 1 spital județean reabilitat;
- ✚ 34 de centre sociale modernizate și dotate;
- ✚ 4.234 persoane care beneficiază de infrastructura de servicii sociale modernizată;
- ✚ 1 centru de comandă și control complet echipat;
- ✚ 90 de unități mobile ISU dotate cu echipamente și autospeciale;
- ✚ 79 unități de învățământ reabilite;
- ✚ 21.788 elevi care beneficiază de infrastructura educațională reabilitată

Axa prioritară 4 – Dezvoltarea afacerilor

- ✚ 13 structuri de afaceri create/ construite/ reamenajate;
- ✚ 4 situri industriale reabilite;
- ✚ 248 microîntreprinderi modernizate;
- ✚ 3.000 locuri de munca nou create.

Axa prioritară 5 – Dezvoltarea turismului

- ✚ 4 cetăți obiectiv de patrimoniu reabilite;
- ✚ 18 biserici fortificate restaurate și introduse în circuitul turistic;
- ✚ 1 biserică evanghelică, obiectiv de patrimoniu, reabilitată;
- ✚ 1 muzeu al civilizației populare tradiționale obiectiv de patrimoniu modernizat;
- ✚ 1 centru istoric urban reabilitat;
- ✚ 4 stațiuni turistice reabilite;
- ✚ 22 structuri primire turistică și agrement dezvoltate;
- ✚ 3 puncte salvamont construite și 1 punct salvamont reabilitat;
- ✚ 1 pârtie de schi construită în lungime de 540 m,

- ✚ 4 zone de relaxare create prin parcuri diverse: urban, encrodidactic, dendrologic, de distracții;
- ✚ 277 locuri de munca create.

În cursul anului 2019, OI POR din cadrul ADR Centru a desfășurat următoarele activități de monitorizare a proiectelor contractate pe POR 2007-2013 la nivel regional, după cum urmează:

- ✚ **4 vizite** trimestriale de monitorizare pe teren a proiectelor nefuncționale;
- ✚ Verificarea a **4 rapoarte** de progres ale beneficiarilor, inclusiv rapoarte de progres lunare simplificate: (fiecare raport de progres a fost însoțit de analiza OI);
- ✚ Introducerea în SMIS a informațiilor privind monitorizarea proiectelor - informații complete pentru **4 proiecte**;
- ✚ **124 vizite în teren** pentru monitorizare ex-post;
- ✚ **124 rapoarte de durabilitate verificate** ;
- ✚ Întocmirea a **4 rapoarte** de monitorizare trimestriale și **transmise către AMPOR**;
- ✚ Menținerea permanentă a legăturii cu beneficiarii POR 2007 – 2013;
- ✚ Întocmirea lunară a rapoartelor simplificate cu stadiul proiectelor la zi.

De asemenea, au mai fost derulate și câteva activități de informare și publicitate privind **REGIO 2007-2013** care s-au axat pe prezentarea impactului acestor fonduri asupra dezvoltării economico-sociale a Regiunii, prin dezvoltarea orașelor, modernizarea infrastructurii rutiere, sociale, de turism și a mediului de afaceri. În acest context s-au derulat activități de informare în mediul on-line, au fost elaborate comunicate de presă și interviuri, completate informațiile furnizate în cadrul

evenimentelor organizate de către ADR Centru la nivel regional și internațional, acordarea de răspunsuri la solicitări de informații. De asemenea, în perioada de raportare s-a realizat modificarea interfeței aferente perioadei 2007-2013 de pe site-ul www.regio-adrcentru.ro, care acum prezintă informații privind gradul de absorbție, impactul fondurilor și indicatorii atinși prin POR 2007-2013 la nivel regional.

În același timp, au fost elaborate situații și rapoarte periodice cu informații actualizate privind implementarea proiectelor susținând activitatea OI POR.

2. Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice 2007-2013 (POS CCE)

POS CCE 2007-2013 a avut ca obiectiv creșterea productivității întreprinderilor românești conform principiilor dezvoltării durabile și reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul UE.

Din martie 2013 ADR Centru în calitate de Organism Intermediar pe acest Program a gestionat **Axa Prioritară 1 - Un sistem de producție inovativ și eco-eficient** (Operațiunea 1.1.1 Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții tangibile și intangibile - investiții pentru întreprinderi mici și mijlocii; Operațiunea 1.1.2 Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale; Operațiunea 1.1.3 Sprijin pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare; și respectiv Operațiunea 1.3.2 Sprijin pentru consultanță acordat IMM-urilor.) și

Axa Prioritară 3 – Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor pentru sectorul privat și public - Domeniul major de intervenție 1 Susținerea utilizării Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor, Operațiunea 3.1.1 Sprijinirea accesului la broadband și servicii conexe, Apel 2.

ADR Centru a monitorizat implementarea a **803 contracte de finanțare**, (324 proiecte preluate de la AM POSCCE și 479 proiecte nou contractate de ADR Centru).

Proiecte preluate de la AM POSCCE

-milioane lei-

Operațiunea (valoarea finanțare nerambursabilă)	Număr proiecte contractate	Valoare totală	Valoarea finanțării nerambursabile	Număr proiecte finalizate	Sume nerambursabile plătite
1.1.1. Investiții Mari (1.063-6.375 mii lei)	21	182,43	82,74	18	69,47
1.1.1. Investiții Mici (<1.065 mii lei)	163	250,30	130,36	145	103,99
1.1.2. Standardizare (max. 840 mii lei)	35	4,26	2,11	28	1,15
1.1.3. Internaționalizare(max. 840 mii lei)	10	2,84	1,58	10	1,21
1.3.2. Consultanță(max. 170 mii lei)	3	0,21	0,11	3	0,07
3.1.1. Sprijin pentru conectarea la broadband	92	7,94	5,09	90	4,56
TOTAL	324	447,98	221,99	293	180,44

Proiecte contractate de ADR Centru

-mil. lei-

Operațiunea (valoarea finanțare nerambursabilă)	Număr proiecte contractate	Valoare totală	Valoarea finanțării nerambursabile	Număr proiecte finalizate	Sume nerambursabile plătite
1.1.1. Investiții Mari (1.063-6.375 mii lei)	41	348,08	170,28	31	122,83
1.1.1. Investiții Mici (<1.065 mii lei)	231	349,16	184,44	175	136,35
1.1.1. Apel 2014	66	243,62	121,78	62	108,93
1.1.2. Standardizare (max. 840 mii lei)	2	0,09	0,04	2	0,04
1.1.3. Internaționalizare (max. 840 mii lei)	1	0,53	0,3	1	0,25
1.3.2. Consultanță (max. 170 mii lei)	57	11,2	6,22	28	2,12
3.1.1. Sprijin pentru conectarea la broadband	81	6,29	4,58	72	3,71
TOTAL	479	958,96	487,64	371	374,24

Rezultate în urma implementării contractelor de finanțare:

- ✚ 664 IMM-uri și ONG-uri sprijinite;
- ✚ 3.813 locuri de muncă nou create;
- ✚ 3.298 bucăți echipamente industriale achiziționate;
- ✚ 31.778 mp hale industriale construite/modernizate;
- ✚ peste 1.000 echipamente IT achiziționate.

În anul 2019 s-au realizat activități de monitorizare tehnică la **241 de proiecte** presupunând:

- ✚ Verificarea a **167 rapoarte** de durabilitate pentru proiectele aflate în monitorizare ex-post primite și verificate;
- ✚ Întocmire a **65 solicitări** de clarificări referitoare la problemele identificate la rapoartele de durabilitate sau la documente justificative: (scrisori de solicitare clarificări + scrisori de notificare beneficiar privind nedepunere rapoarte de durabilitate în termen);

- + Efectuarea a **18 vizite monitorizare ex post** (de monitorizare/ de monitorizare a durabilității) și întocmire de rapoarte de vizită;
- + Introducerea în SMIS a datelor (rapoarte de durabilitate) pentru contractele aflate în derulare pentru proiectele aflate în monitorizare;
- + Au fost întocmite **211 note de analiză a indicatorilor de rezultat** ale proiectelor gestionate;
- + Au fost întocmite **28 suspiciuni de neregulă** pentru proiecte ale căror beneficiari nu au îndeplinit indicatorii de rezultat;
- + Arhivarea dosarelor: cerere de finanțare, evaluare, selecție, contractare și monitorizare pentru proiecte din cadrul operațiunilor 1.1.1, pentru apelurile: 2 Investiții mari, 1 și 2 investiții mici, Standardizare-1s și 2s.

Capitolul IV - Cooperare externă și dezvoltare de proiecte regionale

În cursul anului 2019, activitatea de cooperare externă / dezvoltare programe, proiecte regionale s-a axat pe trei direcții importante:

- A. Implementarea de proiecte regionale
- B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare interregională
- C. Promovarea mediului de afaceri și atragerea de investitori

A. Implementarea de proiecte regionale

În cursul anului 2019, Serviciul de Cooperare Externă / Dezvoltare Programe, Proiecte Regionale al ADR Centru a continuat implementarea a 4 proiecte finanțate prin programul Interreg Europe: InnovaSPA, BIO4ECO, CRE:HUB și Beyond EDP, a proiectelor BISNet Transylvania și InnoCAP Transylvania finanțate prin programele COSME și H2020 și a două proiecte finanțate prin Programul Transnațional Dunărea: CHESTNUT, în care ADR Centru participă în calitate de partener de proiect și FORESDA, în care Agenția participă în calitate de partener asociat, fără alocare bugetară. De asemenea, în semestrul 2 al anului 2019, ca urmare a semnării contractelor pe apelul 4 de proiecte al Programului Interreg Europe, ADR Centru a demarat implementarea la nivel regional pentru încă 3 proiecte, în care este partener, după cum urmează: COLOR CIRCLE, RAMSAT și E-MOB. Pe lângă aceste proiecte, în anul 2019, s-a continuat implementarea activităților Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru, finanțat prin fonduri europene și a proiectului „StartUP Hub Centru” finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman.

Detalierea activităților de implementare a celor 12 proiecte menționate, în cursul anului 2019:

1. Proiectele BISNet Transylvania și InnoCAP Transylvania

ADR Centru a continuat în anul 2019 acordarea unei game complexe și diversificate de servicii menite să susțină și promoveze mediul regional de afaceri. În calitate de organizație membră a rețelei Enterprise Europe Network (EEN), statut dobândit în anul 2008, Agenția are acces la o serie de apeluri de finanțare COSME și HORIZON2020 destinate exclusiv birourilor EEN. Astfel, pe parcursul anului 2019 ADR Centru a implementat programul de lucru anual, aprobat ca parte a Acordurilor Specifice de Grant încheiate cu Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii 2 proiecte de susținere a mediului de afaceri (SGA 831296 BISNet Transylvania 2019 și SGA 831250 InnoCap Transylvania 2019):

Servicii de consultanță la dispoziția
întreprinderii dumneavoastră

BISNet Transylvania este aplicația pilot care asigură continuitatea apartenenței ADR Centru la cea mai mare rețea Europeană de susținere a mediului de afaceri – Enterprise Europe Network (EEN). Finanțarea proiectelor BISNet Transylvania se realizează în cicluri anuale și bi-anuale. Periodic, Agenția este invitată să depună proiecte pentru finanțarea activităților pe care le desfășoară ca organizație EEN.

În anul 2019, ADR Centru a desfășurat mai multe tipuri de activități, în scopul facilitării accesului mediului de afaceri regional la servicii de inovare, internaționalizare și informare, după cum urmează:

✚ **Evenimente regionale:** Organizarea a 4 workshop-uri, sub egida Enterprise Europe Network, la Brașov, Tîrgu Mureș și Alba Iulia. În data de 12 aprilie 2019, la Brașov, în cadrul Târgului Internațional ExpoWood 2019, a fost organizat un **Atelier antreprenorial** dedicat reprezentanților IMM-urilor, clusterelor, universităților și instituțiilor cu activitate în industria lemnului. Cei 54 de participanți au avut

posibilitatea de a afla informații la zi referitoare la oportunități de finanțare, servicii de sprijin pentru antreprenori, precum și informații de bază cu privire la conceptul de inovare și modalitatea prin care inovarea poate deveni o practică managerială și un mod de dezvoltare a afacerii. **Workshop-ul regional** din 26 iunie 2019 de la Alba Iulia a fost dedicat informării mediului de afaceri și administrației publice despre obiectivele politicilor Europene cu privire la transportul multimodal și prezentarea oportunităților de finanțare existente pentru realizarea unor investiții în infrastructura multimodală din Regiunea Centru. Cu această ocazie și companiile au avut posibilitatea de a prezenta așteptările și nevoile în raport cu transportul de marfă. La eveniment au fost prezente 40 de persoane, reprezentând atât autorități publice, cât și entități private. Evenimentul "**KET4CleanProduction**", cel de al treilea workshop organizat în 8 noiembrie 2019, la Tîrgu Mureș s-a adresat IMM-urilor active (23 de companii participante) în domeniul producției care doresc să își îmbunătățească procesele de producție spre eficientizarea resurselor și a energiei prin integrarea unor tehnologii avansate. Ultimul workshop organizat la Brașov pe 4 decembrie 2019 a urmărit prezentarea oportunităților de **finanțare a inovării în programele actuale și viitoare ale Comisiei Europene** celor 32 de organizații participanți la eveniment.

✚ **Misiuni economice și evenimente de brokeraj:**

- Co-organizarea unei **misiuni economice** în domeniile **TIC și Automotive**, alături de Camera de Comerț Centre Val de Loire, organizație Enterprise Europe Network din Franța. În perioada 5-6 martie 2019, la Orleans, reprezentanții a 4 companii din Regiunea Centru au participat la întâlniri bilaterale cu reprezentanți ai unor societăți din Regiunea Centre Val de Loire (Regiunea Centrală Valea Loarei) pentru identificarea modalității de colaborare și dezvoltarea unor relații economice în viitor. În cadrul evenimentului au avut loc 16 întâlniri bilaterale și o vizită de studiu la Centrul de formare de ucenici în industrie, unde au fost prezentate programele centrului și modul de colaborare a acestuia cu instituții de învățământ și mari producători industriali pentru a forma profesional tineri în diferite ramuri industriale;
- Organizarea unei sesiuni de **întâlniri bilaterale la Brașov cu experți în domeniul silviculturii și prelucrării lemnului din Croația, Slovenia și Macedonia**, alături de Clusterul Regional al Lemnului „PRO WOOD” și Camera de Comerț și Industrie Brașov,. Întâlnirile din 12 aprilie 2019, în cadrul Târgului Internațional ExpoWood, au

urmărit stabilirea unor colaborări economice și tehnologice și identificarea unor parteneriate pentru dezvoltarea de proiecte comune în domeniile de interes. La aceste întâlniri au participat 11 companii din Regiunea Centru.

- Co-organizarea unei **misiuni economice în domeniile Sănătate și Turism**, alături de Camera de Comerț și Industrie Hajú-Bihar și Agenția pentru Dezvoltare Regională Warmia și Mazuria, organizații Enterprise Europe Network din Ungaria și Polonia. În perioada 16-17 Mai 2019, la Debrecen cele 5 organizații din Regiunea Centru au avut 18 întâlniri bilaterale pentru dezvoltarea relațiilor economice și de afaceri între organizații din Regiunea Centru și organizații din județul Hajú-Bihar și Regiunea Warmia și Mazuria. De asemenea, au fost organizate 2 vizite de studiu la Complexul SPA termal Aquaticum din Debrecen și la Complexul Hajdúszoboszló, cel mai mare complex SPA din Centrul Europei, unde participanții au putut să vadă modul de îmbinare a turismului de relaxare (wellness, spa) cu turismul de sănătate (partea medicală).
- Organizarea unei misiuni economice alături de Camera de Comerț Hajdu-Bihar și a Agenției de Dezvoltare Economică a Landului Brandenburg, a cu scopul facilitării întâlnirilor bilaterale dintre companii din România, Ungaria și Germania, pe domenii ca: medicină, producție, IT, tehnologii industriale. Misiunea economică a fost organizată la Alba Iulia și Tîrgu Mureș, la au participat 31 de companii.
- ✚ **Servicii de consiliere și informare:** Sprijinirea a **23 companii din Regiunea Centru** prin servicii gratuite de consultanță, constând în răspunsuri la întrebări punctuale pe teme europene și asistență în accesarea programelor cu finanțare europeană și dezvoltarea de parteneriate internaționale. Pentru alte **21 companii au fost inițiate planuri de consiliere**, ca urmare a vizitelor de prezentare a serviciilor EEN efectuate de experții ADR Centru.
- ✚ Oferirea pentru **12 companii din Regiunea Centru** a unor **servicii de promovare și identificare de oportunități de cooperare internațională** în afaceri, prin publicarea unui profil de prezentare al companiei pe platforma de cooperare în afaceri a rețelei EEN.

În cadrul programului de lucru al proiectului **INNOCAP Transylvania** pentru anul 2019, 4 companii din Regiunea Centru au beneficiat de serviciul de evaluare a performanțelor organizaționale în managementul inovării prin instrumentul de evaluare IMP³rove. Evaluarea a fost urmată de elaborarea unor planuri de acțiune care au inclus recomandări privind îmbunătățirea managementului inovării la nivelul companiilor evaluate.

IMP³rove

2. **Proiectul Beyond EDP – “Improve the RIS3 effectiveness through the management of the entrepreneurial discovery process” (Îmbunătățirea eficacității RIS3 prin managementul procesului de descoperire antreprenorială - EDP)**

Proiectul „Beyond EDP” a fost aprobat spre finanțare în cadrul Programului de Cooperare Interreg Europe 2014-2020, Obiectivul specific 1.2 – Îmbunătățirea aplicării politicilor de inovare. Proiectul este coordonat de Agenția Regională de Inovare Centre Val de Loire din Franța și va fi implementat pe perioada a 5 ani (01.04.2016 – 01.04.2021), împreună cu alte 10 instituții și organizații din Franța, Spania, Germania, Italia, Polonia, România, Olanda și Suedia.

Obiectivul principal al proiectului îl constituie îmbunătățirea strategiilor de specializare inteligentă (RIS3) prin managementul procesului de descoperire antreprenorială (EDP) și adaptarea mai bună a politicilor publice de cercetare – dezvoltare – inovare la nevoile economiilor locale. În cadrul acestui proiect România este reprezentată de ADR Centru, instrumentul de politică vizat prin participarea la proiect fiind Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru.

Activitățile derulate la nivelul ADR Centru în cadrul proiectului Beyond EDP, în anul 2019:

- ✚ Elaborarea Planului de Acțiune pentru îmbunătățirea guvernancei RIS3 pentru întărirea structurilor regionale care participă la elaborarea, implementarea și monitorizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, inclusiv implicare accentuată a actorilor din quadruplul helix în procesul de descoperire antreprenorială, finalizat în luna martie 2019. Implementarea acțiunilor incluse în plan va avea loc în perioada aprilie 2019 – martie 2021.
- ✚ Participarea la vizită internațională de studiu organizată de partenerii proiectului Beyond EDP în Franța. Regiunea Centru a participat la această cu o delegație formată din experți în planificare ai ADR Centru și reprezentanți ai grupului de lucru Beyond EDP din cadrul: SC Compa SA, Clusterul ETREC, SC Industrial Software SRL, SC Roseal SA;
- ✚ Organizarea unei întâlniri a grupului de lucru Beyond EDP, în 21 martie 2019, la Alba Iulia fiind analizate scenariile propuse pentru îmbunătățirea guvernancei RIS3 care au fost incluse în planul de acțiune privind îmbunătățirea RIS3; au fost dezbătute aspecte privind implementarea și monitorizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, membrii grupului de lucru fiind informați despre direcțiile politicii de coeziune, propuse de CE, în special Obiectivul de politică 1 O Europă mai inteligentă.
- ✚ Întocmirea raportului de progres aferent perioadei de 6 luni de implementare a proiectului;

- ✚ Participarea la prima întâlnire a proiectului Beyond EDP din faza a 2-a de implementare în Olanda, în luna noiembrie 2019 în cadrul căreia fiecare din parteneri a prezentat stadiul implementării planurilor de acțiune.

3. *Proiectul BIO4ECO – “Sustainable regional bioenergy policies: a game changer” (Politici regionale durabile în domeniul bioenergiei: o nouă abordare)*

Proiectul BIO4ECO este o inițiativă a Centrului de Științe Forestiere Catalonia din Spania, având ca obiectiv îmbunătățirea proceselor de elaborare și implementare a politicilor regionale și naționale, în contextul tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, utilizării energiei regenerabile, eficienței energetice a clădirilor și biomasei forestiere și agricole.

Proiectul a fost aprobat în cadrul Programului Interreg Europe 2014-2020, AP 3.1. Low-carbon economy, în luna aprilie 2016. Acesta va fi implementat pe perioada a 54 de luni, în parteneriat cu alte 9 organizații din Spania, Franța, Finlanda, Letonia, Italia, Slovenia, Bulgaria și România.

Activitățile derulate de organizațiile partenere vizează îmbunătățirea instrumentelor de politici abordate la nivelul fiecărei regiuni. Instrumentul politic vizat spre a fi îmbunătățit la nivelul Regiunii Centru, este AP 3/ PI 3.1 a Programului Operațional Regional 2014-2020. Acțiunile întreprinse în cadrul proiectului vor duce la îmbunătățirea managementului acestei axe și la implementarea mai eficientă a proiectelor finanțate în cadrul acestei priorități de investiții.

Activitățile derulate de echipa BIO4ECO din cadrul ADR Centru în 2019 au vizat:

- ✚ Monitorizarea Planului de Acțiune pentru îmbunătățirea politicilor privind creșterea eficienței energetice a clădirilor și creșterea producției de energii din surse regenerabile în Regiunea Centru. Astfel s-a facilitat participarea la un atelier de lucru privind scrierea de proiecte inovatoare, a unor organizații din grupul de stakeholderi ai proiectului BIO4ECO, proiecte de eficiență energetică și utilizare a RES.

- ✚ Totodată, ca urmare a interesului crescut pentru investiții privind creșterea eficienței energetice a clădirilor, în cursul anului 2019, ADR Centru a solicitat realocarea fondurilor neutilizate și redeschiderea apelurilor aferente POR 2014-2020, Axa prioritară 3.
- ✚ A fost constituit grupul de lucru tematic „Mediu, eficiența energetică, resurse de energie regenerabile, schimbări climatice” care va funcționa ca un grup de experți, din administrație și din organizații relevante, activitatea acestuia fiind axată pe identificarea tipurilor de

intervenții care necesită sprijin financiar în perioada 2021-2027, dar și inputuri pentru îmbunătățirea programelor viitoare plecând de la experiența programelor actuale.

- ✚ Au fost realizate activități specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare” în vederea asigurării bunei gestiuni și promovării proiectului, a fost depus raportul anual de progres, iar un membru din echipa de proiect a participat la întâlnirea de management organizată în 18 septembrie, la Riga, în Letonia.

4. Proiectul CRE:HUB – „Policies for cultural CREative industries: the HUB for innovative regional development” (CRE:HUB – Politici pentru Industriile Culturale și Creative: Elementul central al dezvoltării regionale bazată pe inovare)

Proiectul CRE:HUB este o inițiativă a Regiunii Basilicata din Italia aprobată în cadrul primului apel al programului Interreg Europe 2014-2020. Proiectul are ca obiectiv general îmbunătățirea modului de implementare a politicilor și programelor de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii, astfel încât IMM-urile din Europa să fie mai bine sprijinite și încurajate să se dezvolte și să se lanseze în activități de inovare. Activitățile proiectului se concentrează cu precădere asupra instrumentelor de finanțare destinate susținerii întreprinderilor din sectorul Industriilor Culturale și Creative (ICC). Proiectul este implementat de un consorțiu format din 8 organizații partenere provenind din 7 state Europene, printre care se numără și Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, obiectivul constând în îmbunătățirea prevederilor Priorității de investiții 2.1 a Programului Operațional Regional 2014-2020, astfel încât acestea să acorde o mai mare importanță sectorului ICC.

Cele mai importante activități realizate de ADR Centru în cadrul proiectului CRE:HUB, în perioada **ianuarie - decembrie 2019**:

- ✚ Activități de monitorizare a Planului de acțiune pentru îmbunătățirea politicilor de susținere a industriilor culturale și creative.
- ✚ Participarea la întâlnirea internațională organizată în Ungaria la Székesfehérvár în 25-26 iulie 2019.
- ✚ Realizarea de activități specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare” în vederea asigurării bunei gestiuni și promovării proiectului.

5. Proiectul InnovaSPA - “Innovative health solutions for thermal spa regions”, (Soluții medicale inovatoare pentru regiunile cu stațiuni balneare)

Proiectul InnovaSPA este o inițiativă a Asociației Thermauvergne din Franța, aprobată spre finanțare în luna iunie 2018, în cadrul apelului 3 al programului Interreg Europe 2014-2020 / Axa prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare, Obiectivul Specific 1.2 – Îmbunătățirea politicilor de inovare.

Proiectul vizează îmbunătățirea politicilor de dezvoltare de la nivel regional/ național care sprijină transferul de tehnologie și

cunoaștere în vederea accelerării lansării pe piață a noi produse și soluții inovative destinate stațiunilor balneare.

Proiectul se implementează pe parcursul a 54 de luni, în perioada iunie 2018 – noiembrie 2022, de către un consorțiu format din 8 organizații partenere din 8 state europene, printre care se numără și Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru. Instrumentul politic pe care ADR Centru își propune să îl modifice și îmbunătățească ca urmare a implementării acestui proiect este Axa Prioritară 1 a POR 2014-2020 - "Promovarea transferului tehnologic".

Cele mai importante activități derulate la nivelul ADR Centru în cadrul proiectului InnovaSPA, în cursul anului **2019 au vizat:**

- ✚ În vederea identificării de bune practici în domeniul prevenției în sănătate și al termalismului, experții ADR Centru au participat alături de 11 reprezentanți ai grupului de actori locali relevanți pentru sectorul balnear din Regiunea Centru, la sesiunile de schimburi de bune practici organizate în cadrul vizitelor de studiu care au avut loc în Franța (*Regiunea Auvergne-Rhône-Alpes*) în perioada 25-29 martie, în Ungaria (*Județul Hajdu-Bihar*) în perioada 8-12 mai 2019, în Lituania în perioada 8-12 iulie 2019 și Portugalia (*Regiunea Nord*) în perioada 23-27 septembrie 2019;
- ✚ Participarea la întâlnirile de management organizate de partenerul lider în Franța, Ungaria, Lituania și Portugalia.
- ✚ Organizarea în 12.11.2019 la Ocna Sibiului, a celei de a doua întâlniri a Grupului de lucru constituit în cadrul proiectului, din care fac parte 21 de instituții/organizații de la nivel regional sau național (consilii județene, primării, universități, case județene de asigurări de sănătate și alte organizații relevante pentru sectorul balnear de la nivel regional/național).
- ✚ Au fost elaborate și transmise rapoartele de progres 1, 2 și 3, aferente primelor trei perioade de implementare a proiectului;
- ✚ Realizarea și imprimarea pliantului general al proiectului, realizarea primului e-newsletter al proiectului și diseminarea acestuia, actualizarea website-ului proiectului și a conturilor de social media.
- ✚ Realizarea de activități specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare” în vederea asigurării bunei gestiuni și promovării a proiectului.

6. **Proiectul CHESTNUT – „CompreHensive Elaboration of STRategic plaNs for sustainable Urban Transport” (CHESTNUT - Elaborarea CompreHensivă a Planurilor Strategice pentru Transport Urban Durabil)**

Proiectul CHESTNUT – „CompreHensive Elaboration of STRategic plaNs for sustainable Urban Transport” în traducere CHESTNUT - „Elaborarea CompreHensivă a Planurilor Strategice pentru Transport Urban Durabil”, este o inițiativă a Municipiului Venenje din Slovenia, care își propune să contribuie la dezvoltarea unui sistem de transport ecologic, mai bine conectat interoperabil, mai sigur și funcțional în zonele urbane din regiunea Dunării, bazat pe integrarea mai multor mijloace și modalități de transport durabil, precum transportul public, deplasarea cu bicicleta, mersul pe jos, utilizarea vehiculelor electrice. Proiectul a fost aprobat de către Comitetul de Monitorizare al Programului Transnațional Dunărea în 8 decembrie 2016 și va fi implementat pe o perioadă de 30 de luni, până în luna mai 2019. Consorțiul CHESTNUT a fost format din 14 organizații partenere din 8 state membre ale UE și un stat din afara UE: Bosnia Herțegovina. Partenerii din România care fac parte din acest consorțiu sunt ADR Centru și Primăria Municipiului Odorheiu Secuiesc.

Cele mai importante activități derulate la nivelul ADR Centru în cadrul proiectului CHESTNUT, în anul 2019:

- ✚ Pregătirea studiului de fezabilitate pentru construirea unui terminal intermodal la nivelul Regiunii Centru;
- ✚ Analiza opțiunilor propuse de proiectant și discutarea acestora cu actorii implicați de la nivel regional;
- ✚ Organizarea unei conferințe regionale privind dezvoltarea în mod sustenabil a mobilității în Regiunea Centru – 16.04.2019 la Brașov

- ✚ Participarea la întâlnirile transnaționale organizate în cadrul proiectului cu partenerii din Slovenia;
- ✚ Realizarea de activități specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare” în vederea asigurării bunei gestiuni și promovării proiectului.

Elaborarea studiului de fezabilitate pentru identificarea locației optime pentru amplasarea unui terminal intermodal a fost completată de ADR Centru prin alte demersuri care au avut menirea de a identifica sursele de finanțare pentru această investiție.

7. Proiectul COLOR CIRCLE – ”COnnecting and empowering LOcal authorities with Research capacities to unlock the full potential of CIRCULAR Economy” (COLOR CIRCLE – Conectarea și înzestrarea administrației locale cu capacități de cercetare pentru a valorifica întregul potențial al economiei circulare)

Începând cu 1 august 2019, ADR Centru este partener în proiectul COLOR CIRCLE – ”COnnecting and empowering LOcal authorities with Research capacities to unlock the full potential of CIRCULAR Economy”. Acest proiect este implementat de un consorțiu internațional format din șase organizații partenere din cinci state europene, coordonate în calitate de partener lider de către Universitatea HESAM din Franța.

Pornind de la ideea că dezvoltarea unor măsuri integrate privind economia circulară se poate face numai prin implicarea tuturor factorilor relevanți de la nivel local și regional, prin intermediul acestui proiect, partenerii își propun să sprijine dezvoltarea acestui concept în localitățile urbane mici prin crearea unor parteneriate solide între autoritățile locale și mediul academic regional și prin implementarea unor măsuri inovatoare pentru creșterea capacității autorităților locale în valorificarea întregului potențial al economiei circulare. Acest proiect se va desfășura pe o perioadă de 48 de luni, fiind structurat în două faze de implementare: o prima fază dedicată învățării interregionale (36 luni) și o a doua fază dedicată monitorizării procesului de îmbunătățire a instrumentelor politice abordate în cadrul proiectului (12 luni).

În primul an de implementare, ADR Centru a realizat în cadrul proiectului următoarele activități:

- ✚ Participarea la prima întâlnire de management a proiectului (4-7 septembrie 2019 la Cluny în Franța);
- ✚ Vizitarea unor proiecte identificate ca bune practici în domeniul economiei circulare: Cooperativa „Le pain sur le table”, Colegiul European din Cluny și Asociația l’Agence du Patrimoine și vizitarea atelierelor de lucru din Campusul Universitar Cluny;

- ✚ Definirea grupului de actori locali și organizarea primei întâlniri de lucru în 29 octombrie 2019 la Târgu Mureș;

- ✚ Activități specifice de comunicare și management, inclusiv asigurarea informării tuturor factorilor interesați cu privire la activitățile proiectului.

8. **Proiectul RAMSAT - “Revitalising Remote And Mountainous Sustainable Alternative Tourism”, în traducere: “RAMSAT – Revitalizarea zonelor periferice, montane prin dezvoltarea turismului durabil alternativ”**

Proiectul RAMSAT este finanțat prin programul INTERREG EUROPE 2014-2020, apelul 4, și are ca obiectiv principal îmbunătățirea instrumentelor de politică de la nivel local și regional care sprijină dezvoltarea turismului durabil alternativ în zonele periferice montane, în vederea protejării și utilizării sustenabile a resurselor naturale, patrimoniului cultural și a revitalizării acestor zone. Acesta urmărește să îmbunătățească implementarea instrumentelor de politică selectate în regiunile participante, facilitând schimbul de experiență și schimbul de bune practici și idei între actorii relevanți de la nivel regional cu scopul de a susține revitalizarea zonelor periferice, montane prin integrarea lecțiilor învățate în politicile și acțiunile care vizează dezvoltarea turismului durabil alternativ.

În cazul Regiunii Centru, instrumentul politic care va fi îmbunătățit în urma implementării proiectului este POR 2014-2020, Axa 7 – Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului, Prioritatea de Investiții 7.1 Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice. Proiectul este implementat de un consorțiu de 7 organizații, din 6 țări ale Uniunii Europene: Portugalia, Spania, Marea Britanie, Slovenia, Bulgaria și România. Coordonatorul consorțiului este Comunitatea Intermunicipală Alto Alentejo din Portugalia.

Implementarea proiectului a început în luna august 2019 și se va derula pe o perioadă de 48 de luni.

Activitățile derulate până la finalul anului 2019 au vizat:

- ✚ Participare la prima întâlnire de management a proiectului (septembrie 2019, Portalegre, Portugalia);
- ✚ Constituirea grupului de lucru local al proiectului, împreună cu Primăria Municipiului Rășinari, format din organizații cu activitate în domeniul turismului;
- ✚ Participarea la prima întâlnire a grupului de lucru (25 octombrie 2019, Rășinari);
- ✚ Elaborarea unei analize SWOT a turismului regional;
- ✚ Activități de management (constituirea echipei de proiect, alocarea de atribuții) și promovare a proiectului prin crearea pe site-ul ADR Centru a unei secțiuni dedicate proiectului, comunicarea acțiunilor importante realizate, pe site-ul dedicat proiectului: <https://www.interregeurope.eu/ramsat/news/>

9. Proiectul E-MOB – „Integrated actions towards enhanced e-mobility in European regions,, (Acțiuni integrate pentru creșterea e-Mobilității în Regiunile din Europa)

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru implementează începând cu luna august 2019, proiectul E-MOB “Integrated actions towards enhanced e-mobility in European regions”. Proiectul a fost aprobat în cadrul Programului de Cooperare Interreg Europe 2014-2020, Obiectivul specific 3.1 – Îmbunătățirea politicilor pentru o economie cu emisii reduse de carbon. Proiectul este coordonat de Aufbauwerk Region Leipzig GmbH, din Germania și va fi implementat pe perioada a 4 ani (01.08.2019 – 31.08.2023), împreună cu alte 9 organizații din Germania, Ungaria, Franța, Croația, Grecia, Austria, România și Spania. Obiectivul proiectului vizează îmbunătățirea instrumentelor de politică din domeniul mobilității electrice, cu accent pe introducerea acestor soluții de mobilitate în sistemele de transport de călători de la nivelul fiecărei regiuni partenere.

Cele mai importante activități derulate la nivelul ADR Centru în cadrul proiectului E-MOB în anul 2019:

- Realizarea activităților specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare” în vederea asigurării bunei gestiuni și promovării proiectului;
- Participarea la conferința de lansare a proiectului (26-27 septembrie 2019, Germania);
- A fost constituit grupul de actori locali cu rol important în definirea temelor care fac obiectul analizei, schimbului de bune practici și a necesarului de expertiză care va fi asigurat de partenerii proiectului în cadrul întâlnirilor de peer learning care vor avea loc pe perioada derulării proiectului.

10. Centrul de Informare Europe Direct Regiunea Centru

Activitatea în cadrul Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru s-a desfășurat în cadrul proiectului finanțat de Comisia Europeană prin intermediul apelului de propuneri de selectare a structurilor gazdă pentru centrele de informare ale Rețelei Europe Direct începând cu anul 2013. În anul 2018 a fost încheiat cel de-al doilea Acord-Cadru și cu un nou Plan de acțiuni privind informarea cetățenilor din Regiunea Centru, acord care este în vigoare până în 2020.

Pe parcursul anului 2019, echipa Centrului a desfășurat următoarele activități:

- S-au acordat informații și consultanță unui număr de peste **30 de persoane** care s-au adresat Centrului direct, telefonic și prin e-mail.
- A fost actualizată interfața site-ului www.europedirect-adrcentru.ro, care a fost populat cu peste **40 de știri relevante** despre activitățile Centrului și ale instituțiilor europene, despre importanța alegerilor europarlamentare și procesul alegerilor din România, despre programele europene ce vin în sprijinul cetățenilor, dezbaterile derulate de către Centrul Europe Direct pentru cetățeni, alegerea viitorului președinte al Comisiei Europene, precum și

despre alte evenimente, programe și inițiative europene.

- ✚ Toate activitățile și informațiile Centrului, dar și cele ale structurii gazdă - ADR Centru și ale Reprezentanței CE în România au fost promovate on-line prin intermediul platformei de socializare **Facebook**, care a ajuns la un număr de 3.200 persoane care o apreciază. Au mai fost derulate **4 campanii Facebook**, prin care atât pagina de internet www.europedirect-adrcentru.ro, cât și activitățile Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru au fost promovate.
- ✚ Au fost realizate două scurte montaje video, unul cu tineri și altul cu adulți, pentru a crește mobilizarea cetățenilor la Alegerile Europarlamentare. După realizare, videoclipurile au fost promovate în mediul online, prin Facebook, cel cu tinerii devenind viral, fiind vizualizat de cel puțin 20.000 persoane și fiind redistribuit de 50 de ori. În același timp, aceste filme scurte au fost promovate și în cadrul evenimentelor derulate de structura gazdă.
- ✚ Au fost realizate două pliante în limba română și maghiară, referitoare la procesul de derulare a Alegerilor Europarlamentare, care au fost distribuite împreună cu un alt material de tip "să construim singuri".
- ✚ S-au derulat mai multe colaborări cu licee din județul Alba, care au fost sprijinite în organizarea evenimentelor locale sau internaționale, în care au fost implicați elevii, atât prin participarea directă, cât și prin distribuire de materiale informative și promoționale.
- ✚ Cu ocazia desfășurării săptămânii "Școala altfel" a fost realizată în luna februarie o întâlnire cu 20 de elevi ai Colegiului Economic "Dionisie Pop Marțian" din Alba Iulia, în cadrul căreia le-au fost prezentate elevilor evenimentele reper din acest an și aceștia au participat la un concurs pe tema drepturilor cetățenilor europeni, în urma căruia au câștigat obiecte promoționale.
- ✚ În luna aprilie, s-a participat la un eveniment cu liceeni din Târgu Mureș pe tema alegerilor europarlamentare, a drepturilor câștigate și a responsabilităților pe care le avem în calitate de cetățeni europeni.
- ✚ În luna aprilie 2019, echipa Europe Direct Regiunea Centru, a organizat în patru județe din Regiunea Centru: Alba, Brașov, Sibiu și Mureș, patru dezbateri cu studenți, elevi și cetățeni, în care s-au implicat peste 340 de persoane. Evenimentele au avut ca scop prezentarea opțiunilor și alegerea unui viitor al României în contextul alegerilor Uniunii Europene. Suita de dezbateri a adus în prim plan felul în care văd România tinerii și nu numai, dar și care este drumul pe care îl vor pentru viitorul Europei și al României în Uniunea Europeană. La Alba Iulia, Sibiu, Târgu Mureș și Brașov, Centrul Europe Direct Regiunea Centru, din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, a invitat cetățenii să participe la aceste discuții alături de elevi și studenți în

dezbaterile pe teme referitoare privind viitorul Europei, iar invitații -reprezenți ai administrației publice locale sau ai unor firme private, beneficiari de fonduri europene - au prezentat proiectele europene care au susținut dezvoltarea comunităților și îmbunătățirea activității economice și creșterea calității vieții.

- În data de 10 mai 2019, peste 1300 de persoane au sărbătorit Ziua Europei la Alba Iulia. Cetatea Alba Iulia a fost din nou, pentru a șasea oară consecutiv, o scenă în aer liber, pentru Crosul Europei. Au fost prezenți aproape 1.000 de alergători și mai mult de 300 de copii și spectatori, chiar dacă vremea a fost schimbătoare. Ziua Europei, un simbol reconfirmat în urmă cu o zi la Summit-ul șefilor de state din Uniunea Europeană, desfășurat la Sibiu, a devenit aproape sinonimă pentru albaiulieni, dar nu numai, cu buna dispoziție, la Crosul Europei. Evenimentul a fost organizat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și Centrul Europe Direct Regiunea Centru, având ca parteneri principali Reprezentanța Comisiei Europene în România, Primăria Alba Iulia, prin Centrul Europe Direct Alba Iulia, alături de Consiliul Județean Alba.

- În perioada 15 aprilie- 24 mai 2019, s-a realizat o campanie de informare în 17 localități din Regiunea Centru la 30 de societăți comerciale și APL-uri, cu scopul de a informa cetățenii referitor la sprijinul european obținut și pentru a sublinia necesitatea de a se merge la vot, pentru a arăta încredere în viitorul UE. Peste 1.000 de angajați, personalul din producție și reprezentanți ai managementului firmelor au participat la discuțiile directe și la acțiunea de distribuție materiale informative. În același timp, au fost predate peste 3500 de materiale informative și promoționale pentru a fi distribuite către toți angajații celor 30 de firme și instituții, cu accentuarea importanței de a participa la vot.

- Peste 5000 de materiale promoționale au fost realizate și înmânate participanților la evenimentele organizate prin proiectul Europe Direct Regiunea Centru (pixuri, semne de carte, tricouri, sacoșe și alte gadgeturi utile și atractive pentru copii)
- Organizarea taberei de vară a finaliștilor câștigători ai dezbaterilor organizate în luna aprilie. Tabăra de vară a avut loc în Munții Apuseni și au participat 25 de persoane, elevi și studenți din Regiunile Vest și Centru, lectori invitați din rândul moderatorilor și reprezentanții a trei Centre Europe Direct. Succesul evenimentului a fost susținut și de către parteneriatul cu Consiliul Județean Alba, ce a oferit un autocar pentru transportul tinerilor la vizitele efectuate la proiectele realizate, dar și de formatul întâlnirii. Toți tinerii participanți au solicitat continuarea acestei acțiuni și continuarea colaborării cu ei.

- ✚ Editarea a două ediții de ziar regional "Regiunea Centru" și tipărirea în 20.000 de exemplare (10.000/ediție) care s-au distribuit gratuit în peste 110 locații din Regiune.
- ✚ Participarea în perioada octombrie-noiembrie la trei Târguri de Cariere, ce au avut loc în Târgu Mureș, Sibiu și Brașov. Au fost oferite informații despre oportunitățile de finanțare prin proiectele POCU, prin Start-up Nation, posibilitatea de a participa în programe de voluntariat prin Corpul de Solidaritate European, dar au fost prezentate și celelalte programe europene prin care tinerii au acces la informații sau locuri de muncă în UE.

Evenimente Politica de Coeziune

Centru Europe Direct Regiunea Centru a participat la apelul de finanțare lansat de CE pentru Centrele Europe Direct și care are ca scop organizarea de evenimente cu scopul de a îmbunătăți cunoștințele publicului larg cu privire la activitățile Comisiei în contextul Politicii de Coeziune. În urma obținerii finanțării nerambursabile pentru organizarea a șase dezbateri în Regiunea Centru pe tema fondurilor europene atrase în fiecare județ, în anul 2019 au fost organizate trei dezbateri – în județele Brașov, Harghita și Alba, urmând ca celelalte trei să fie organizate în primul trimestru din 2020 – Sibiu, Mureș și Covasna.

Pentru fiecare eveniment a fost prevăzută și s-a derulat o campanie de promovare, cu înscriere online. Campania a fost derulată prin promovarea radio a evenimentului, prin postul KISS FM, timp de o săptămână înaintea evenimentului propriu-zis. De asemenea, informațiile au fost preluate de câte două site-uri aparținând unor instituții de presă județene, care au distribuit și pe Facebook evenimentul. Pe cele două conturi de Facebook gestionate de Departamentul Comunicare și Relații Publice a fost, de asemenea, publicat, iar pentru contul de Facebook a fost și sponsorizat câte un articol pentru fiecare eveniment cu link-ul de înscriere. Suplimentar, peste 150 de invitații nominale au fost transmise pentru fiecare eveniment. Pentru toți participanții s-au realizat materiale promoționale: pixuri, un semn de carte tip liniar cu post-it-uri; iar la fiecare întâlnire au fost distribuite materiale informative. De asemenea, au fost expuse câte 40 de tablouri realizate pe baza imaginilor de la proiectele finanțate din fonduri europene la nivelul județului. O transmisiune live pe Facebook, a întregului eveniment a fost realizată pentru fiecare dezbateri, transmisiune preluată de către publicațiile implicate în proiect la nivel județean.

- ✚ Prima dezbatere privind rezultatele fondurilor europene a avut loc la Centrul Cultural "Reduta" din Brașov, în 30 octombrie 2019, începând cu ora 11.00. Evenimentul organizat de ADR Centru, prin Centrul Europe Direct Regiunea Centru, în colaborare cu Consiliul Județean Brașov, a adus în discuție impactul fondurilor europene asupra vieții noastre. La eveniment au participat și reprezentanții AFIR și ai POCU de la nivel regional. Peste 80 de persoane, cetățeni, invitați și colaboratori, au luat parte la acest eveniment și circa 4.000 de persoane au vizualizat transmisiunea video a întâlnirii.

- A doua dezbatere privind rezultatele fondurilor europene a avut loc la Sala Mare a Consiliului Județean Harghita, în 14 noiembrie 2019, începând cu ora 11.00. La evenimentul organizat de ADR Centru, prin Centrul Europe Direct Regiunea Centru, în colaborare cu Consiliul Județean Harghita, au participat peste 90 de persoane, cetățeni, invitați și colaboratori, iar aproximativ 5.700 de persoane au vizualizat transmisiunea video a întâlnirii.

- Ultima dezbatere din 2019 a avut loc la Alba Iulia cu titlul "Unde sunt fondurile europene din județ? Să vorbim despre proiecte și beneficii", în 10 decembrie 2019 la Sala de Conferințe a Hotelului Parc. Evenimentul a fost organizat de ADR Centru, prin Centrul Europe Direct Regiunea Centru, în colaborare cu instituțiile Consiliul Județean Alba, OJFIR Centru și OIR POSDRU Centru. Peste 70 de persoane, cetățeni, invitați și colaboratori, au participat la acest eveniment și peste 7.800 de persoane au vizualizat transmisiunea video a întâlnirii.

În cursul anului 2020 mai sunt prevăzute a se organiza 3 dezbateri în celelalte 3 județe din Regiunea Centru: Sibiu, Mureș și Covasna.

11. Proiectul „StartUP Hub Centru” finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman, apelul de proiecte POCU/82/3/7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană – România Start Up Plus”

Proiectul a avut la baza o inițiativă a ADR Centru de a construi un instrument de intervenție în dezvoltarea componentei de start-up a mediului antreprenorial regional, instrument care să utilizeze, pe de o parte, experiența acumulată în cadrul birourilor Enterprise Europe Network și Europe Direct din cadrul ADR Centru și, pe de altă parte, să motiveze potențialii antreprenori să depășească barierele de acces în mediul antreprenorial și să își instrumenteze inițiativele pe care sa le înscrie într-o competiție în urma căreia vor avea acces la finanțare pentru proiectele lor.

Proiectul StartUP Hub Centru a fost aprobat de AM POCU în noiembrie 2017, iar contractul de finanțare a fost semnat de ADR Centru și AM POCU în data de 15.01.2018. Bugetul total al proiectului este de 8.862.946,18 lei, din care ADR Centru, în calitate de lider de proiect, are alocată suma de 6.139.661,55 lei, reprezentând finanțare nerambursabilă în proporție de 100%.

Scopul proiectului este susținerea dezvoltării antreprenorialului în sectoarele non agricole din zona urbană în Regiunea Centru, ca o condiție esențială a dezvoltării economice și sociale a Regiunii. Atingerea scopului proiectului se face prin asigurarea accesului la instruire antreprenorială, asigurarea accesului la surse de finanțare, aplicarea principiului echității și valorificarea unor sinergii regionale.

Proiectul StartUP Hub Centru se desfășoară pe durata a 36 de luni, parcurgând următoarele etape:

1. Formare antreprenorială
2. Implementarea planurilor de afaceri
3. Monitorizarea funcționării și dezvoltării afacerilor finanțate

La finalul celor 36 de luni de implementare, rezultatele așteptate sunt:

- minim 300 de persoane care au parcurs programele de instruire antreprenorială
- minim 36 de planuri de afaceri care au fost finanțate
- minim 72 de locuri de muncă nou create.

În anul 2019, ADR Centru a realizat următoarele activități în cadrul proiectului:

- finalizarea procedurii de selecție a planurilor de afaceri
- asistență acordată în efectuarea de stagii de practică pentru antreprenorii selectați
- mentorat în perioada de pregătire a înființării firmelor
- asistență în perioada de înființare a firmelor
- încheierea contractelor de subvenție

Date esențiale ale procesului de selecție:

- număr de proiecte depuse – 84, din care
 - 42 cu implementare în județul Alba
 - 10 cu implementare în județul Brașov
 - 8 cu implementare în județul Covasna
 - 11 cu implementare în județul Harghita

- 7 cu implementare în județul Mureș
- 7 cu implementare în județul Sibiu
- număr de proiecte respinse după faza de verificare a conformității și eligibilității: 10
- număr de proiecte intrate în faza de evaluare tehnică și financiară: 74
- valoarea subvenției solicitate – 12.997.655,36 lei
- numărul de locuri de muncă propuse: 188
- numărul de proiecte intrate în faza de interviu – 74
- numărul de proiecte respinse în urma interviului – 2
- numărul de proiecte propuse pentru finanțare – 36, din care:
 - 20 cu implementare în județul Alba
 - 3 cu implementare în județul Brașov
 - 3 cu implementare în județul Covasna
 - 3 cu implementare în județul Harghita
 - 4 cu implementare în județul Mureș
 - 3 cu implementare în județul Sibiu
- Din 36 de proiecte propuse pentru finanțare:
 - 2 provin din partea unor antreprenori care nu au urmat cursurile de antreprenoriat în cadrul proiectului StartUp Hub Centru
 - 25 propun masuri prin care contribuție la scăderea emisiilor de carbon și eficiența utilizării resurselor
 - 13 propun masuri de inovare socială
 - 29 propun masuri de implementare de soluții TIC
 - 8 propun masuri pentru promovarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării
 - 1 se încadrează în CAEN, Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cu excepția Grupei 452 – Întreținerea și repararea autovehiculelor
- valoarea subvenției solicitate de proiectele propuse pentru finanțare: 6.328.168,82 lei
- valoarea avansului solicitat de proiecte propuse pentru finanțare: 4.681.476,55 lei
- numărul de locuri de muncă propuse de proiectele selectate pentru finanțare: 99
- număr de renunțări la finanțare, după selecție – 2 (au fost înlocuiți cu următorii din lista de rezervă, cu respectarea tuturor criteriilor)
- număr de renunțări după semnarea contractelor de subvenție – 4 (pentru una din aceste renunțări a fost posibilă înlocuirea cu următorul din lista de rezervă, pentru celelalte trei renunțări nefiind posibil această acțiune datorită expirării perioadei maxime în care se putea desfășura etapa de practică, mentorat și încheiere a contractelor de subvenție, respectiv 18 luni de la semnarea contractului de finanțare pentru proiect)
- numărul de proiecte aflate în lista de rezerva: 33
- valoarea subvenției solicitate de proiectele aflate în lista de rezervă: 5.784.828,54 lei
- Numărul de locuri de muncă propuse de proiectele aflate în lista de rezervă: 76

Tot ca parte a activităților desfășurate în anul 2019, au fost înființate 37 de firme stabilite ca indicator țintă al proiectului și au fost încheiate 37 de contracte de subvenție. Pentru cele 3 contracte de subvenție a căror titulari au renunțat după primirea primei tranșe a subvenției, sumele virate inițial au fost recuperate integral și returnate către program.

În ce privește activitatea de management de proiect, aceasta a consta în următoarele activități:

- promovarea a 4 acte adiționale la contractul de finanțare

- depunerea a 4 rapoarte tehnice de progres
- raportarea de indicatori conform instrucțiunilor AMPOCU
- întocmirea și depunerea a 4 cereri de avans pentru plata subvențiilor, care au fost integral virate către beneficiari
- monitorizarea implementării planurilor de afaceri subvenționate – peste 100 de proceduri de achiziții avizate, peste 50 de modificări ale bugetelor inițiale aprobate și peste 40 de acte adiționale semnate cu beneficiarii
- avizarea cheltuielilor efectuate de beneficiari din conturile de proiect – aceste conturi au fost deschise de către beneficiari la bănci alese de către ei, sub condiția de a funcționa ca și conturi cu dublă semnătură. Pentru cheltuielile efectuate din aceste conturi au fost solicitate și emise un număr de 347 de avize de plată pentru achizițiile efectuate precum și pentru cheltuieli curente de tipul salarii, chirii, utilități, servicii externe.

B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare intra și interregională

Această activitate presupune crearea condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin identificarea și realizarea de parteneriate și proiecte de cooperare cu regiuni europene, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european.

Astfel, în cursul anului 2019, ADR Centru a participat ca partener în 5 aplicații/ proiecte de cooperare cu tematica: dezvoltarea turismului, dezvoltarea instituțională, creșterea capacității actorilor regionali de a acționa ca ecosisteme regionale de inovare și de a crea instrumente pentru difuzarea inovării. Aceste colaborări au dus la creșterea portofoliului de potențiali parteneri și la consolidarea legăturilor de parteneriat deja existente.

Complementar activității de identificare de parteneriate pentru proiectele proprii, ADR Centru a diseminat către partenerii din regiune propuneri de colaborare pentru apelul 4 de proiecte al Programului de Cooperare Transnațională Dunărea, care au dus la asocierea a patru organizații din regiune în proiecte care au intrat în competiția pentru etapa I a acestui apel: Universitatea Transilvania din Brașov, Primăria Mediaș, ISU Brașov și APA CTTA Mureș.

1. Participarea în proiecte de cooperare finanțate prin programele Uniunii Europene

În cursul anului 2019, ADR Centru a participat, în calitate de partener, la depunerea a 3 Expresii de interes, în cadrul celui de al treilea apel al Programului Interreg Danube și a fost depus un proiect în cadrul programului ERASMUS Plus, după cum urmează:

12. **Proiectul REVELES** - *Tourism promotion and valorisation of little or unknown towns and areas of the Danube Region* (Promovarea și punerea în valoare a orașelor și zonelor mai puțin cunoscute din regiunile Dunării). Obiectivul principal al proiectului constă în identificarea și testarea model strategic pentru a întrerupe cercul vicios în care se află orașele și zonele cu potențial turistic ridicat, dar

unui

puțin sau total necunoscute publicului. Pe de o parte, fiind necunoscute, acestea nu reușesc să atragă investiții în facilitățile turistice, pe de altă parte, fără aceste facilități dezvoltate, nu pot beneficia de o dezvoltare turistică bine structurată și coerentă.

- ✚ **Proiectul Open4LostSpaces** - *Innovation ecosystem development for driving structural changes of urban regeneration* (Dezvoltarea ecosistemului de inovare pentru determinarea schimbărilor structurale în regenerarea urbană). Preocuparea principală a proiectului constă în dezvoltarea durabilă a ecosistemului trans-regional de inovare pentru regenerarea funcțională a spațiilor comunitare urbane, din regiunea Dunării, care în prezent nu sunt utilizate corespunzător, sunt neglijate sau chiar abandonate (pentru acestea s-a agreat folosirea termenului de „spații pierdute”).
- ✚ **Proiectul Danube HealthTour** - *Transnational cooperation for sustainable development of Health Tourism, as well as enhancing and promoting the attractiveness of the Danube region by using the natural resources* (Cooperare transnațională pentru dezvoltarea durabilă a Turismului de Sănătate, precum și îmbunătățirea promovării atractivității regiunilor Dunării utilizând resursele naturale ale acestora). Obiectivul principal al proiectului constă în consolidarea dezvoltării capacității pentru utilizarea durabilă a resurselor naturale și creșterea atractivității regiunii Dunării prin furnizarea și promovarea serviciilor de turism de sănătate.

Cele trei proiecte abordează teme de interes pentru dezvoltarea durabilă a Regiunii Centru și reprezintă o continuitate a inițiativelor ADR Centru în aceste direcții. Valoarea bugetului alocat ADR Centru în cazul aprobării celor trei expresii de interes depuse, este de 425.563 Euro, cu o contribuție ADR Centru de 2%, respectiv 8.511,26 Euro.

- ✚ **Proiectul Volume-up** a fost depus în 26 martie 2019 în cadrul Programului Erasmus+, Apelul KA204 – Parteneriate Strategice pentru educația adulților, de către un consorțiu coordonat în calitate de partener lider de Agenția de Dezvoltare Anatolia de Est din Turcia și implementat alături de alte 3 agenții de dezvoltare regională din Europa:
 - Sarajevo Economic Region Development Agency (SERDA) (Bosnia și Herțegovina)
 - Rzeszow Regional Development Agency (Polonia)
 - Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (România)

Proiectul VOLUME-UP vizează îmbunătățirea procesului de dezvoltare instituțională a Agenției de Dezvoltare Anatolia de Est și a organizațiilor partenere în proiect, care servesc drept catalizatori importanți în regiunile pe care le reprezintă, în ceea ce privește mecanismele de sprijin, programele și resursele umane. În ciuda unor decenii de istorie, procesele de instituționalizare a agențiilor de dezvoltare necesită adaptare și conectare la evoluțiile recente. Strategiile de resurse umane uneori insuficiente, lipsa sistemelor de evaluare a performanțelor și insuficiența memoriei organizaționale duc la pierderea motivației angajaților și la o dependență a angajaților noi de cei experimentați. Durata de implementare a proiectului este de 24 de luni, în perioada 01.09.2019 - 31.08.2021.

Valoarea totală a proiectului este de 277.546,24 Euro, cu o contribuție din partea programului Erasmus+ de 277.546,24 Euro. Bugetul alocat ADR Centru pentru implementarea activităților proiectului este de 49,686.24 Euro din care 49,686.24 Euro finanțare Erasmus+.

Un alt proiect depus spre finanțare în cursul anului 2019 este și **SMEs INNOVATE** - “SMEs

Innovation Network to foster Open collaborations across Value-chains in the field of Advanced Technologies”/ Rețea de Inovare a IMM-urilor pentru încurajarea colaborărilor pe de-a lungul lanțurilor de valoare in domeniul Tehnologiilor Avansate. SMEs INNOVATE este un proiect internațional ce are obiectiv general dezvoltarea unei rețele de sprijin pentru IMM-urile inovatoare care, pe baza unei metodologii bine definite, pot oferi industriei tehnologii avansate care să răspundă nevoilor actuale ale acesteia, contribuind la dezvoltarea conceptului de „inovare deschisă” în Europa. Proiectul are o abordare bazată pe paradigma Open Innovation 2.0 și se conturează în jurul unei platforme de brokeraj în domeniul inovării. Această platformă va oferi oportunități de cooperare între IMM-uri sau IMM-uri și alte organizații din domeniul inovării în vederea dezvoltării unor soluții avansate din punct de vedere tehnologic, care să răspundă nevoilor actuale din industrie. Prin rețeaua creată se are în vedere sprijinirea a peste 1000 de IMM-uri în asigurarea unor soluții avansate care să răspundă nevoilor exprimate de circa 200 de parteneri din industrie.

Aplicația fost depusă în 5 august 2019 în cadrul **Programului Orizont 2020, Apelul H2020 - INNOSUP-07-2019**, acțiuni de tip CSA (acțiuni de coordonare și sprijin, unde finanțarea nerambursabilă este de 100%), de către un consorțiu format din 11 parteneri din România, Franța, Irlanda, Italia, Olanda, Belgia și Polonia. Valoarea totală a proiectului este de 1.499.156,25 Euro, iar contribuția nerambursabilă este de 100% din cheltuielile eligibile ale proiectului. Bugetul alocat ADR Centru pentru implementarea activităților proiectului este de 110.968,75 Euro, cu o finanțare nerambursabilă de 100%, respectiv 110.968,75 Euro.

2. Activitatea de Parteneriat cu Landul Brandenburg

Colaborarea între Regiunea Centru și Landul Brandenburg a debutat în anul 2002, odată cu aprobarea Convenției de Twinning încheiată în cadrul Proiectului de Twinning Regional sub denumirea Implementarea Planului Național de Dezvoltare și s-a dezvoltat continuu, prin intermediul altor proiecte și inițiative partenariale.

În 2019, ADR Centru a colaborat activ cu Landul Brandenburg pe mai multe paliere, pe lângă aspecte privind îmbunătățirea climatului socio-economic și creșterea competitivității Regiunii Centru, fiind vizate temele privind finanțarea transferului

tehnologic, pentru ca investițiile prevăzute să consolideze specializarea inteligentă la nivel local și regional, dar și în domeniul schimburilor culturale.

La începutul anului trecut au continuat manifestările începute în luna octombrie 2018 pentru aniversarea unui deceniu de la oficializarea Parteneriatului bilateral, ca urmare a numirii, pentru prima dată în România, a unui reprezentant oficial al unei alte regiuni europene (Landul Brandenburg) într-un sediu permanent în regiunea parteneră din România (Regiunea Centru).

✚ În data de 16 ianuarie 2019, peste 70 de persoane din Regiunea Centru și din capitala României au participat la deschiderea Expoziției "Două regiuni în Europa: Landul Brandenburg și Regiunea Centru", eveniment organizat la București sub Înaltul patronaj al ES Cord Meier-Klodt, Ambasadorul Germaniei. Delegația Regiunii Centru a fost condusă de d-na Daniela Câmpean, Președinte CDR Centru și Președinte CJ Sibiu fiind prezenți președinții de Consilii județene din Alba și Brașov - d-nii Ion Dumitrel și Adrian Veștea - dar și vicepreședintele CJ Covasna - dl Robert Gruman, alături de multe persoane de decizie din administrație și mediul de afaceri, precum și conducerea ADR Centru. Au fost prezenți și fostul ambasador al României în Germania, ES Lazăr

Comănescu, precum și d-na Aura Răducu, fost Director în cadrul DG Regio și fost Ministru al Fondurilor Europene.

✚ În 11 martie 2019, la Ambasada României din Berlin, urmare a invitației ES Emil Hurezeanu, Ambasadorul român în Germania, Regiunea Centru s-a prezentat nu numai partenerilor din Brandenburg, ci și invitaților de la nivel federal german. Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în cooperare cu Reprezentanța Landului Brandenburg în Regiunea Centru, având susținerea Ministerului pentru Justiție, pentru Europa și Protecția consumatorului din Landul Brandenburg, au realizat o expoziție de excepție prin care au fost prezentate toate cele șase județe din Regiunea Centru, cu materiale comune, româno-germane, pentru a ilustra bunele relații dintre două regiuni europene, o mențiune specială fiind pentru județul Sibiu, care în anul 2019 a avut statutul de Capitală Gastronomică Europeană. Exponatele principale au călătorit în Landul Brandenburg și în centrul Transilvaniei, la Alba Iulia, apoi la Ambasada Germaniei din București și apoi la Reprezentanța Landului Brandenburg de la Bruxelles. Evenimentul a reunit peste 100 de invitați care au discutat despre aspectele comune, dar și diferite, între cele două regiuni din Germania și România, dar și despre parteneriatul lor unic, bazat pe valorile europene. Cu toate că dorește să pună accent pe relația între om și mediul înconjurător, expoziția nu a omis nici atracțiile turistice din cele două regiuni care au creat, de peste 15 ani, un parteneriat unic la nivel european.

✚ În perioada 10-13 martie 2019, o delegație reprezentând Regiunea Centru a participat la mai multe întâlniri de lucru în Landul Brandenburg – Germania cu decidenți și responsabili tehnici din cadrul landului german, în cadrul unei vizite de documentare privind îmbunătățirea sistemului de implementare a proiectelor finanțate prin Programul Operațional Regional 2014-2020. Delegația regiunii a fost condusă de doamna Daniela Cîmpean, Președinte CDR Centru și Președinte CJ Sibiu, alături de președinții

consiliilor județene din Alba și Mureș – domnii Ion Dumitrel și Peter Ferenc – împreună cu președintele Comisiei de buget din cadrul CJ Brașov, domnul Mihai Veștea, alături de care au participat specialiști în administrație și experți tehnici din județele Alba, Brașov, Mureș și Sibiu. Vizita de documentare cu titlul "Cooperare bilaterală europeană și documentare la fața locului a factorilor de decizie și stakeholderilor din Regiunea Centru pe tema îmbunătățirii absorbției de fonduri nerambursabile alocate prin POR pentru dezvoltare regională în perioada 2014-2020", a urmărit aspecte legate de dezvoltarea relațiilor bilaterale în domeniile elaborării și implementării Strategiilor de Specializare Inteligentă, al dezvoltării urbane durabile prin întocmirea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) și generarea de proiecte care să răspundă măsurilor prevăzute de aceste planuri, precum și dezvoltarea de noi instrumente și structuri organizatorice de promovare investițională la nivelul Regiunii Centru.

✚ În 20 martie 2019, la sediul Reprezentanței din Bruxelles a Landului Brandenburg a avut loc cea de-a cincea prezentare a expoziției bilingve, concepută de Parteneriatul dintre acest land german și Regiunea Centru, în colaborare cu Forumul Cultural German și ADR Centru. Peste 50 de persoane - inclusiv doamna Britta Stark, Președinta Parlamentului Landului Brandenburg și domnul Stefan Ludwig, Ministru de Justiție, pentru Europa și Protecția Consumatorului din land, alături de reprezentanți ai DG Regio și ai conducerii ADR Centru – au participat la aceasta prezentare, discutând despre subiecte sensibile ale temelor europene din prezent: toleranța și buna conviețuire a cetățenilor, drepturile omului și protecția minorităților, gestionarea monumentelor și dezvoltarea socio-economică.

✚ Consecventă misiunii sale de a sprijini relațiile de parteneriat româno-germane, ADR Centru a colaborat cu actorii administrației publice de la nivel județean, atât pentru dezvoltarea relațiilor bilaterale între județul Mureș și județele germane din Landul Brandenburg, precum și pentru dezvoltarea parteneriatului și a relației de succes dintre județul Alba și districtele din Landul

Brandenburg. Astfel ADR Centru a cooperat cu administrația publică locală, inclusiv prin organizarea unei vizite de lucru la sediul ADR Centru a delegației Districtului Prignitz - condusă de Președintele Thorsten Uhe - alături de Președintele CJ Alba, Ion Dumitrel, în luna aprilie și, ulterior, conducerea ADR Centru a participat, în luna iulie, la semnarea oficială a Protocolului de cooperare între cele două administrații. Întâlnirile au fost organizate cu prilejul celor două vizite ale reprezentanților din acest district în județul Alba și în Regiunea Centru, în vederea stabilirii detaliilor privind cooperarea viitoare.

✚ Timp de trei zile, între 5 și 8 noiembrie, în Regiunea Centru, mai precis la Alba Iulia, Sebeș și Târgu Mureș, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a organizat mai multe întâlniri de lucru menite să ducă la coagularea regională a inițiativelor privind atragerea de investitori și promovarea

mediului de afaceri din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. Punctul central al acestor evenimente a fost reprezentat de Conferința Internațională privind *”Implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă prin Programul Operațional Regional și dezvoltarea economică prin inovare: modele și instrumente promovate de regiuni din Germania, Ungaria și România”*, desfășurată în 7 noiembrie la Alba Iulia, în prezența a peste 90 de participanți.

În cadrul acestei conferințe s-a pus accent pe activitatea structurilor partenoriale, pe modul de implementare și monitorizare a

implementării RIS 3, pe modul în care partenerii străini, din Germania și Ungaria au implicat firmele în proces, prin aplicarea mecanismului de descoperire antreprenorială. Invitații germani – *Christian Schärf, Șef Serviciu Afaceri Europene în cadrul Ministerului Justiției, Afacerilor Europene și Protecția Consumatorului din Landul*

Brandenburg și dr. Stefan von Senger und Etterlin, Coordonatorul Serviciului de Cooperare Externă în cadrul Agenției de Dezvoltare Economică a Landului – au prezentat politicile de sprijinire a firmelor inovative, instrumentele și structurile organizatorice de promovare investițională la nivel local și regional. Experții maghiari prezenți – *dr. Ákos Szépvölgyi, Director general Agenția Regională de Inovare a Regiunii Central Transdanubiene din Székesfehérvár și Szilárd Percsi, Organizația „Bay Zoltán” pentru Cercetare Aplicată din Budapesta* – au vorbit despre importanța inovării în procesul de dezvoltare economică sustenabilă la nivel european, despre posibilitățile de atragere a investitorilor, precum și despre tehnicile optime pentru obținerea unei producții ecologice la nivelul Europei. Invitații români – au vorbit despre rezultatele obținute ca urmare a implementării la nivel local a instrumentelor dezvoltate de promovare economică, iar două dintre exemple s-au referit concret la dezvoltarea socio-economică sustenabilă a municipiului Odorheiu-Secuiesc și a zonei adiacente, prin îmbunătățirea mediului de afaceri și prin investiții în infrastructura de afaceri, iar pe de altă parte, la aspectele privind creșterea competitivității și a inovării în arealul polului de dezvoltare Brașov.

3. Activitatea de Parteneriat cu Regiunea Centru – Republica Moldova

Această activitate presupune crearea condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin identificarea și realizarea de parteneriate și proiecte de cooperare cu regiuni europene, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european.

În cadrul comun de cooperare dintre Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru România și Agenția de Dezvoltare Regională Centru din Republica Moldova, a avut loc, în perioada 3-8 iunie 2019, evenimentul

”Vizită de lucru și misiune de documentare în Republica Moldova, în scopul dezvoltării relațiilor bilaterale și al îmbunătățirii colaborării regionale în diverse aspecte ale vieții social-economice, între Regiunea Centru România și Regiunea Centru din

Republica Moldova”. O delegație din România a efectuat o vizită de lucru la ADR Centru Moldova, ce are sediul în orașul Ialoveni, pentru a se discuta despre posibilitățile de îmbunătățire a relațiilor parteneriale, pentru creșterea absorbției de fonduri nerambursabile, între cele două Agenții. Vizita a inclus runde de discuții la sediul ADR Centru Moldova, vizite la diferite proiecte de dezvoltare regională implementate în centrul Moldovei și întâlniri cu experți internaționali, inclusiv din cadrul GIZ Moldova și ai Programului PNUD pentru Republica Moldova.

În timpul vizitei de lucru, echipa ADR Centru România a vizitat proiecte regionale implementate în domeniile de eficiență energetică, turism și susținerea mediului de afaceri. Aceste proiecte sunt localizate în două reședințe raionale, la Ialoveni și Strășeni, în municipiul Orheiul Nou, dar și în localități rurale, la Costești, Orheiul Vechi și Lozova. De asemenea, specialiștii de la cele două agenții regionale s-au întâlnit pentru a discuta despre instrumentele și structurile organizatorice privind promovarea investițională reciprocă a celor două Regiuni Centru - din România și din Republica Moldova - dar și despre eventuale schimburi de experiență în ceea ce privește politicile publice și dezvoltarea de parteneriate pe programe europene.

4. Alte parteneriate

Înființată în 1992, EURADA este o rețea internațională de Agenții de Dezvoltare care reunește, în 2019, 81 de organizații din 23 de țări.

ADR CENTRU a aderat pentru prima dată la EURADA în anul 2002, pentru o scurtă perioadă. În noiembrie 2017 Agenția a redevenit membru EURADA, participând la întâlniri ale Adunărilor Generale, precum și la acțiuni realizate de EURADA în interesul membrilor săi.

Beneficiile apartenenței la rețeaua EURADA sunt date de:

- Posibilitatea de relaționare și colaborare cu membrii rețelei, în special cu agenții de dezvoltare regională;
- Participarea la schimburi de experiență, evenimente, conferințe ale rețelei alături de experți europeni în dezvoltare regională;
- Acces la un flux continuu de informații cu privire la tendințe și noutăți în dezvoltarea regiunilor din Europa, evoluția tehnologică;
- Posibilitatea de implicare în procesul de elaborare a politicilor europene în domeniul dezvoltării regionale.

Ca urmare a acțiunilor întreprinse de EURADA, în anul 2019 ADR Centru și-a exprimat interesul de a fi implicat în două proiecte inițiate de această organizație în cadrul programului HORIZON2020, în calitate de utilizatori finali sau multiplicatori:

- “Model For Quality Interventions On Cultural Heritage And Historical Environment (Q-HERITAGE)” - platforma europeană pentru evaluarea impactului intervențiilor în clădirile de patrimoniu;
- RAINDrop (“Using big data approaches in research and innovation policy making”) pentru dezvoltarea unei metodologii de colectare și analiză a datelor despre măsurile de sprijin pentru Inovare acordate IMM-urilor, în scopul dezvoltării de politici în domeniul cercetării-inovării.

Pentru a consolida parteneriatul cu EURADA, în 9 mai 2019, Christopher McInnes, expert EURADA a vizitat ADR Centru și a prezentat reprezentanților Agenției serviciile pe care EURADA le oferă membrilor și a făcut propuneri pentru tipuri de activități în care ADR Centru poate fi implicat.

În iunie 2019, EURADA a publicat în newstletter-ul lunar, un articol dedicat ADR Centru, prezentării organizației și proiectelor de cooperare aflate în implementare: <http://www.eurada.org/a-romanian-rda-promoting-the-sustainable-development-of-central-regions/>.

C. Promovarea mediului de afaceri și atragerea de investitori

În cursul anului 2019, activitatea de promovare a mediului de afaceri și atragere investitori s-a realizat prin:

- + participarea și pregătirea participării la evenimente de promovare de afaceri,
- + rezolvarea solicitărilor de informații pentru locații de investiții și identificare de parteneri,
- + participare în procesele de consultare publică.

Evenimente de promovare de afaceri

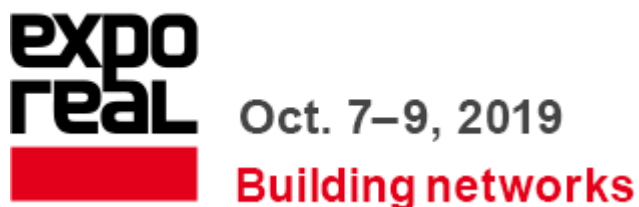
În ce privește evenimentele de promovare de afaceri, unul din cele mai importante parteneriate concretizate până în acest moment este parteneriatul dezvoltat cu compania franceză Advanced Business Events. Această companie, specializată în organizarea la nivel global de evenimente de business matching s-a adresat ADR Centru pentru a obține sprijin pentru mobilizarea energiilor de business regionale, oferind, în schimb, oportunitatea de a promova mediul de afaceri regional și Regiunea Centru ca destinație de investiții. În prima parte a acestui an, industria aeronautică regională a putut beneficia de facilități de acces, prin tarife preferențiale, la Aerospace and Defence Meetings, eveniment organizat în luna mai 2019, în Polonia, și promovat de ADR Centru în rândul operatorilor economici de profil din Regiunea Centru

Un alt parteneriat care a dobândit tot mai multă consistență în această perioadă este parteneriatul cu Camera de Comerț Româno Germană (AHK Rumanien). Colaborarea ADR Centru cu AHK Rumanien este, de altfel, naturală, în condițiile în care cei mai mulți și cei mai mari investitori din

Regiunea Centru sunt de origine germană, iar Camera de Comerț Româno Germană este una din cele mai dinamice camere de comerț bilaterale din România. În acest context, reprezentanții ADR Centru au participat la două evenimente organizate în Regiune de AHK Rumanien, respectiv Întâlnirea Regională a Camerei de Comerț Româno Germană, organizată la Sibiu în data de 21 Mai 2019, și întâlnirea de afaceri organizată la Sebeș, în data de 22 Mai 2019, la care au participat, alături de reprezentanții Primăriei Sebeș, și Consulul german la Sibiu, reprezentanți ai Ambasadei Germaniei la București și reprezentanți ai investitorilor germani din zona Sebeș.

Cea mai importantă parte a acestui parteneriat o reprezintă participarea Regiunii Centru la Expo Real Munchen 2019, în cadrul pavilionului național al României, organizat de AHK Rumanien. Expo Real Munchen este un eveniment de business poziționat ca cel mai important târg de investiții industriale și logistice din Europa și unul din cele mai importante din lume. Această prezență regională, în estimarea noastră a însemnat, în primul rând, posibilitatea de a lua contact direct cu marii investitori din domeniile imobiliare industriale și logistice pentru a explora, împreună cu ei, posibilitățile și condițiile de investiții din Regiunea Centru și corespondența acestora cu nevoile și așteptările lor. În al doilea rând, participarea la Târg, prin oportunitatea de a programa întâlniri bilaterale, a permis deschiderea unui dialog cu finanțatorii de proiecte industriale și logistice, proiecte care se regăsesc în strategiile de dezvoltare ale fiecărei autorități publice din Regiune. Trebuie să avem în vedere faptul că din cei peste 45.000 de vizitatori, mai mult de 70% au fost persoane de decizie în cadrul unor companii globale active în domenii precum investiții și finanțare, dezvoltarea de proiecte imobiliare, arhitectura și proiectare.

Pregătirea participării Regiunii Centru la acest eveniment a demarat în primul semestru al anului 2019 printr-o serie de întâlniri și discuții, inclusiv cu membri Consiliului pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Centru, testarea interesului consiliilor județene și a autorităților publice locale din regiune de a se prezenta la Târg și identificarea de proiecte care ar putea fi incluse în portofoliul cu

care Regiunea Centru se va prezenta la Târg.

Ținând cont de nivelul de interes manifestat pentru participarea directă la Târg, ADR Centru a optat pentru pachetul de servicii Logo Partener, pachet care i-a asigurat în cadrul Târgului accesul la următoarele servicii:

- participare 1 persoana (permis de acces la târg incl. acces la facilități)
- acces la spațiul comun pentru discuțiile individuale
- logo pe panoul cu toate logourile expozaților
- buzunar prospecte pe peretele lateral al standului
- scurtă prezentare în broșura coexpozaților
- acces la încăpere comună pentru depozitare
- catering la stand, zilnic atât pentru reprezentanții companiei, cât și pentru vizitatori
- includerea companiei în mailing-ul de promovare către toți participanții la târg și grupul țintă din Germania și alte țări din Europa centrală și de Vest
- includerea companiei în comunicate de presă în Germania și România
- organizare și suport local pe perioada de desfășurare a târgului din partea AHK România

La aceste servicii au avut acces și ceilalți membri ai delegației, respectiv reprezentanții Primăriei Sînpaul – domnul Primar Simon Istvan – și ai Agenției de Dezvoltare Județeană Harghita, respectiv domnul Cilip Árpád, directorul ADJH, și domnul Sipos Róbert, inspector de specialitate. Ei s-au alăturat membrilor delegației din partea ADR Centru, respectiv domniile Tudor Udrea, Șef Serviciu Programe și Monitorizare POR, și domnul Ioan Levițchi, Șef Serviciu Promovarea Mediului de Afaceri și Atragere Investitori.

Pentru a promova Regiunea Centru la ExpoReal, ADR Centru, cu sprijinul autorităților publice din Regiune, a pregătit un pachet de informații format din:

- Broșura „Centru Region – Your Business Destination”
- Broșura „Centru Region – Your Business Locations”
- Broșura „Centru Region Magazine”
- Pliantul „Centru Region – In Brief”
- Pliantul „Centru Region – Legends”
- Pliantul „RDA Centru – Facts”
- Fișe de locații de investiții
- Fișe de proiecte de investiții
- Film de prezentare a Regiunii Centru

Expo Real s-a desfășura pe parcursul a 3 zile (7 – 9 Octombrie 2019) timp în care au fost atinse următoarele cifre:

- 🚩 2190 de expozanți din 45 de țări
- 🚩 primele 10 țări cu cei mai mulți expozanți (după Germania): Austria, Olanda, Elveția, Polonia, Marea Britanie, Franța, România, Statele Unite ale Americii, Republica Cehă și Luxembourg
- 🚩 46,747 de participanți din 76 de țări
- 🚩 primele 10 țări de origine pentru vizitatori (după Germania) au fost: Marea Britanie, Olanda, Austria, Polonia, Elveția, Franța, Republica Cehă, Luxembourg, Statele Unite ale Americii și Spania.

Pe parcursul celor 3 zile, reprezentanții ADR Centru au avut un număr de 25 de întâlniri bilaterale cu reprezentanți ai unor firme de asistență juridică din domeniul imobiliar și investiții, fonduri de investiții în domeniul imobiliar (între care Logivest NRW GmbH, WDP, White Star Real Estate, Lion'sHead, Colliers International, S IMMO AG, TRIGRANIT), companii de marketing imobiliar (NOERR, POSINTRA, MS IMMO AGENTUR, Schiller Publishing House, IAdvice Real Estate, CONWAY), companii specializate în construcții și management de portofoliu (RMBAU, WSP Global Inc, Gazeley, Geiger, Impact Development) și companii de arhitectură și design (ARCADIS, BCI STUDIO, Minga Architekten), precum și companii industriale interesate să investească în Regiunea Centru (Benzing GmbH&Co KG în domeniul automotive).

În cadrul întâlnirilor – care au avut în majoritate la standurile firmelor, mai puțin la standul României – s-au înmănat partenerilor de discuții mape cu materialele pregătite și s-a descris pe scurt avantajele investiționale regionale, precum și oportunitățile de investiții și colaborare concrete (locații și proiecte de investiții).

În marja ExpoReal, Camera de Comerț Româno-Germană a organizat și o întâlnire cu reprezentanți ai Ministerului Construcțiilor, Locuinței și Transporturilor din Bavaria. La această întâlnire a

participat doar o parte din delegația găzduită în cadrul standului României, respectiv reprezentanți ai Consiliului Județean Suceava, Consiliului Județean Ilfov, Primăria Iași, Primăria Constanța și Portul Constanța. Din partea Ministerului bavarez au participat Martin Grossman (Director Afaceri Internaționale și Europene, Marketing), Angela Rosman (Director) și Hans Peter Bohner (Director de departament, Transport feroviar și aerian). În cadrul întâlnirii, care s-a axat mai mult pe experiența ministerului bavarez în dezvoltarea infrastructurii, ADR Centru a prezentat oportunitățile de colaborare cu firme bavareze în domeniile infrastructură de afaceri, logistică și digitalizare.

În data de 7 octombrie s-a participat la conferința “România în centrul atenției: oportunitățile pieței. Tendințele care conturează piața proprietății industriale și comerciale”. În cadrul conferinței s-a atras atenția membrilor panelului și participanților, parte a sesiunii de întrebări și răspunsuri, că există oportunități de dezvoltare în domeniile imobiliar logistic și industrial și în afara Bucureștiului și i-am invitat să examineze oportunitățile pe care le prezintă centrul României în materie de conectivitate (pentru partea logistică) și investiții (pe partea industrială).

Participarea la ExpoReal Munchen – prima de acest gen pentru ADR Centru, inclusiv în configurația regională restrânsă – a reprezentat o oportunitate de a testa interesul investitorilor imobiliari logistici și industriali pentru Regiunea Centru. Din întâlnirile avute pe parcursul celor 3 zile de târg a rezultat că la nivelul marilor companii există un deficit de informare cu privire la oportunitățile de investiții din Regiune, deficit de informare care se traduce în rezervă de a explora aceste zone, chiar dacă randamentele investițiilor ar putea fi semnificativ mai mari decât în alte zone din Europa. Pentru a contracara acest deficit de informare este necesar ca efortul de comunicare să continue, unul din vectori fiind participarea și la edițiile viitoare ale Târgului, poate într-o formulă lărgită și cu o prezentă accentuată inclusiv prin organizarea unei conferințe despre Regiunea Centru în cadrul Târgului. Standul României organizat de Camera de Comerț Româno-Germană poate constitui o oportunitate optimă de acces la potențiali investitori în condiții de optimizare a costurilor, mărire a vizibilității și delegare a efortului logistic.

Solicitări de informații pentru locații de investiții și identificare de parteneri

În cursul anului 2019, interesul potențialilor investitori pentru Regiunea Centru s-a menținut, cu accent pe energia regenerabilă și industria aeronautică. La cererea reprezentanților Enterprise Europe Network am furnizat date despre operatorii economici din Regiunea Centru care sunt activi în lanțul valoric regional al industriei aeronautice. De asemenea, la solicitarea Invest Romania, am identificat și transmis pentru potențiali investitori chinezi două proiecte de producere a energiei electrice folosind energie eoliană și un proiect de parc fotovoltaic, aflate în diverse stadii de dezvoltare și pentru care promotorii sunt deschiși la alianțe sau parteneriate pentru investiții.

Participare în procesele de consultare publică

Din perspectiva ADR Centru, reprezentarea intereselor economiei regionale se realizează și prin participarea în procesul legislativ, în etapa de consultare publică, singura etapă, de altfel, accesibilă, în condițiile în care Agenția nu are drept de inițiativă legislativă. Ca atare, ADR Centru, ca parte a Comitetului Consultativ pentru Dezvoltarea IMM din cadrul Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, prin Serviciul Promovarea Mediului de Afaceri și Atragere Investitori, s-a implicat în procesul de consultare publică aferent **Programului național multianual de microindustrializare** și procedurii de implementare a schemei de ajutor de minimis prevăzută în

cadrul **Programului de dezvoltare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață**, pentru care a propus măsuri de simplificare a procedurilor și de maximizare a impactului finanțării publice atât la nivel micro cât și la nivel macro.

CAPITOLUL V – DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SERVICIILE SUPT

Toate activitățile și rezultatele Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: relații publice, asistență tehnică, audit intern, resurse umane, juridic, IT și contabilitate.

Pe parcursul întregului an, **Departamentul de Relații Publice și Comunicare** din cadrul ADR Centru a realizat toate activitățile propuse pentru informare și comunicare directă, cu mass-media, cu potențialii solicitanți de fonduri, cu partenerii străini, cu toți cei ce s-au adresat ADR Centru pentru informații, parteneriate, participare sau susținere evenimente.

În același timp, activitatea Departamentului s-a orientat și către susținerea celorlalte departamente din cadrul ADR CENTRU, sprijinul fiind oferit atât pentru derularea procedurilor de achiziții publice pentru organizarea de evenimente, realizarea de materiale informative pentru aceste evenimente, verificarea materialelor pentru publicarea lor pe site-urile coordonate de ADR Centru etc.

Pe scurt aceste activități au fost:

- ✚ gestionare, cu sprijinul Serviciului IT, a web-site-ului www.adrcentru.ro, verificarea informațiilor publicate. Peste 500 de informații au fost publicate pe parcursul anului pe portalul principal de informații on-line al ADR Centru, care au fost vizualizate în peste 120.000 de sesiuni, de către următorii site-ului, din care 87.000 sunt vizitatori unici.
- ✚ Actualizarea secțiunii pe site-ul www.adrcentru.ro "Politică de confidențialitate a datelor" conform GDPR și realizarea unor campanii de informare a cetățenilor ce au date de contact înregistrate la ADR Centru
- ✚ răspuns la 18 solicitări de informații publice, atât în ceea ce privește fondurile Regio, cât și pe teme privind celelalte activități ale ADR Centru.
- ✚ realizarea și publicarea a cel puțin 5 materiale informative complexe, de tip interviu, ce au fost difuzate în presa scrisă, TV, on-line și radio.
- ✚ elaborarea și derularea a doua campanii de publicitate pentru promovarea activității ADR Centru, campanii care s-au derulat prin radio, TV și presa on-line.
- ✚ pregătire Caiete de sarcini și documentații achiziții servicii organizare 10 evenimente la nivel regional
- ✚ derulare achiziție pentru publicitatea de încheiere a proiectului de asistență tehnică POSCEE
- ✚ realizarea de materiale informative pentru participarea reprezentanților ADR Centru la diverse evenimente internaționale (ex. Târgul internațional ExpoREAL Munchen)
- ✚ elaborare documentație achiziții și derulare activități de realizare și distribuție felicitări pentru sărbătorile majore ale anului.
- ✚ Diseminare informații în social-media, pe contul Facebook ADR Centru, ce are în prezent peste 4.690 de persoane care apreciază pagina și 4.796 de persoane care urmăresc toate informațiile distribuite, preluate de pe site-urile coordonate de ADR Centru. Informațiile au fost

mereu distribuite și promovate, fiind preluate de către alte instituții sau entități. Aceste informații au furnizat date utile, notificări despre evenimente, lansări, proiecte și consultări. Postările ADR Centru au fost preluate și redistribuite atât de către cetățeni, de către MDRAP, dar și de firme sau mass media.

- ✚ organizare reuniuni de lucru ale reprezentanților ROREG
- ✚ organizarea de întâlniri în vederea unei mai bune informări și pentru fluidizarea comunicării interne pentru toți angajații ADR Centru din cele șase județe ale Regiunii Centru.
- ✚ Întocmirea și transmiterea a patru rapoarte către Instituția Prefectului Mureș și Alba privind activitățile de informare și comunicare ale ADR Centru prin proiecte derulate.

Activitățile derulate de Serviciul **Asistență Tehnică** al ADR Centru în anul 2019 au urmărit implementarea mai multor contracte, după cum urmează:

- ✚ "Sprijin acordat în perioada 01.01.2018 – 31.12.2019 pentru OI din cadrul ADR CENTRU în implementarea, monitorizarea, informarea și comunicarea la nivel regional a POR 2014 – 2020, respectiv pentru închiderea POR 2007 - 2013" (cod SMIS 121839), contract de finanțare încheiat cu MDRAP din Axa 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020- s-au elaborat și transmis la AM POR 6 cereri de rambursare și 6 rapoarte de progres cu activitățile și rezultatele obținute în perioada noiembrie 2018 – noiembrie 2019. Totodată, Serviciul AT a elaborat 12 Notificări și o solicitare de modificare a contractului de finanțare prin Act adițional și a actualizat Manualul de Asistență Tehnică.
- ✚ Contractul de finanțare nr. 2.1.096/17.04.2019, cod SMIS 127818 din cadrul acțiunii 2.1.1 "Îmbunătățirea cadrului de reglementare, strategic și procedural pentru coordonarea și implementarea FESI" a POAT 2014-2020. "Sprijin logistic și salarial pentru ADR CENTRU în calitate de OI POS CCE în procesul de închidere a POS CCE 2007 - 2013 (II)" – activități realizate de Serviciul AT: elaborarea de clarificări pentru AM POAT din etapa de verificare a conformității administrative și eligibilității și de evaluare tehnico-financiară a cererii de finanțare; participarea la întâlnirea de lucru privind testarea Modulului Implementare al MySMIS (21.02.2019); elaborarea graficului de depunere a cererilor de rambursare, parte a etapei de contractare; elaborarea și transmiterea la AM POAT a 5 cereri de rambursare și a 5 rapoarte de progres, care reflectă activitățile și rezultatele obținute în perioada ianuarie – noiembrie 2019.

Prin activitatea **Serviciului de Resurse Umane** s-au creat condițiile propice de derulare a celorlalte activități ale Agenției. Pe lângă activitatea de administrare a personalului, în cursul anului 2019 s-a modificat Regulamentul de Organizare și Funcționare și implicit Organigrama ADR Centru prin:

- ✚ includerea Birourilor Regionale (22 posturi) cu activitate dedicată monitorizării tehnice a proiectelor finanțate din Programul Operațional Regional, respectiv activități de verificare financiară a cererilor de prefinanțare/rambursare/plata depuse de beneficiarii proiectelor finanțate din Programul Operațional Regional, în cadrul Direcției Organism Intermediar
- ✚ realocarea unui număr de posturi în cadrul Direcției OI POR,
- ✚ includerea Departamentului Dezvoltare Urbană în cadrul Direcției Politici Regionale, Programare,
- ✚ desființarea Centrului de Informare și Consiliere și realocarea celor 4 posturi Direcția OI POR,

Urmare a acestei realocări Direcția Organism Intermediar s-a suplimentat cu un număr de 13 posturi, numărul total de posturi din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru a rămas nemodificat față de cel aprobat anterior prin Hotărârea CDR Centru nr. 12/26.09.2017 (160 posturi).

Având în vedere că la data de 31.12.2019 s-a încheiat Contractul de finanțare semnat pentru proiectul „Sprijin logistic și salarial pentru ADR CENTRU în calitate de OI POS CCE în procesul de închidere a POS CCE 2007-2013 (II)”, Cod MySMIS: 127818, finanțat din POAT 2014-2020, Axa prioritară 2, Obiectivul specific 2.1, Acțiunea: 2.1.1 ”Activități pentru îmbunătățirea cadrului și condițiilor pentru coordonarea și controlul FESI și pentru gestionarea POAT, POIM și POC” aspect ce a impus modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare și implicit a Organigramei ADR Centru prin realocarea celor 3 posturi din cadrul Serviciului Monitorizare POS CCE către servicii din cadrul Direcției Organism Intermediar POR și din cadrul unor departamente / servicii suport pentru aceasta direcție pentru buna desfășurare a activității în cadrul Agenției. Astfel, în luna noiembrie 2019 s-a modificat Regulamentul de Organizare și Funcționare și implicit Organigrama ADR Centru, conform Hotărârii CDR Centru nr.26/25.11.2019, cu aplicabilitate de la 01.01.2020, numărul total de posturi păstrându-se la 160.

Pentru buna desfășurare a activității în cadrul Agenției s-au făcut demersurile implementării unui sistem de pontaj electronic, dorindu-se trecerea de la un sistem clasic pontaj la un sistem electronic care să asigure managementul timpului / evidența timpului de lucru pentru salariați și administrarea personalului.

Serviciul Resurse Umane a realizat recrutarea și angajarea a 9 persoane din care 6 persoane cu atribuții specifice activității din cadrul Biroului de Evaluare Tehnică și Financiară, restul persoanelor fiind angajate în cadrul OI POR și în cadrul serviciilor suport pentru acesta. Tot în cursul anului 2019, 8 persoane și-au încetat raporturile de muncă cu ADR Centru, 5 persoane, fiind din cadrul Biroului Evaluare Tehnică și Financiară, restul persoanelor din cadrul OI POR și din cadrul serviciilor suport (3). Cauzele încetării raporturilor de serviciu/contractelor individuale de muncă sunt bazate pe diverse motive ca: suspendare CIM (1), detașare (1 persoana), încetare CIM la data expirării termenului contractului individual de muncă încheiat pe durată determinată (4 persoane); încetare CIM ca urmare a acordului părților (4 persoane). La sfârșitul anului 2019 s-a făcut evaluarea personalului.

Astfel ADR Centru avea la sfârșitul anului 2019 un număr 134 de angajați, din care 128 activi (15 în cadrul Birourilor Regionale, 2 în cadrul Departamentului Dezvoltare Urbană + 111 la sediul central din Alba Iulia) și 6 contracte de muncă suspendate. Indicele fluctuației personalului la sfârșitul anului 2019 a fost de 5,97% comparativ cu anul 2018 când indicele de fluctuație a fost de 13,09%, comparativ cu anul 2017 când indicele de fluctuație a fost de 3,26%.

În cursul anului 2019, 32 de angajați ai Agenției au participat la programe de instruire din următoarele domenii: Analiza contrafactuală a impactului finanțării prin POR, Expert European în Dezvoltare și Inovare Urbană - Smart City, Anticorupție și Integritatea în sectorul Public, Prevenirea și combaterea faptelor de corupție și promovarea standardelor de etică și integritate, Managementul fraudelor și neregulilor în contractele de finanțare din FESI, Dezvoltare durabilă, Mobilitate urbană, Monitorizarea și verificarea implementării proiectelor de construcții, Analiza cost beneficiu, Achiziții

publice –noul pachet legislativ, Managementul inovării, Dezvoltarea locală sub responsabilitatea comunității DRLC, etc.

Asistența juridică acordată de către personalul din cadrul **Serviciului Juridic** a constat în: redactarea acțiunilor, apărărilor, notelor și concluziilor precum și reprezentarea ADR Centru în

fața instanțelor judecătorești în cadrul litigiilor în care instituția a avut calitatea de parte reclamanta sau parte pârâtă, a organelor de urmărire penală, inclusiv în raporturile acestora cu autoritățile și instituțiile publice. În aceeași măsură, în calitate de serviciu suport a acordat asistență juridică și consiliere pentru personalul din cadrul direcțiilor/departamentelor/serviciilor Agenției; a soluționat contestații, plângeri și alte cereri cu caracter juridic sau litigios; a întocmit, redactat, verificat și vizat din punct de vedere al legalității contractele încheiate de Agenție, conform

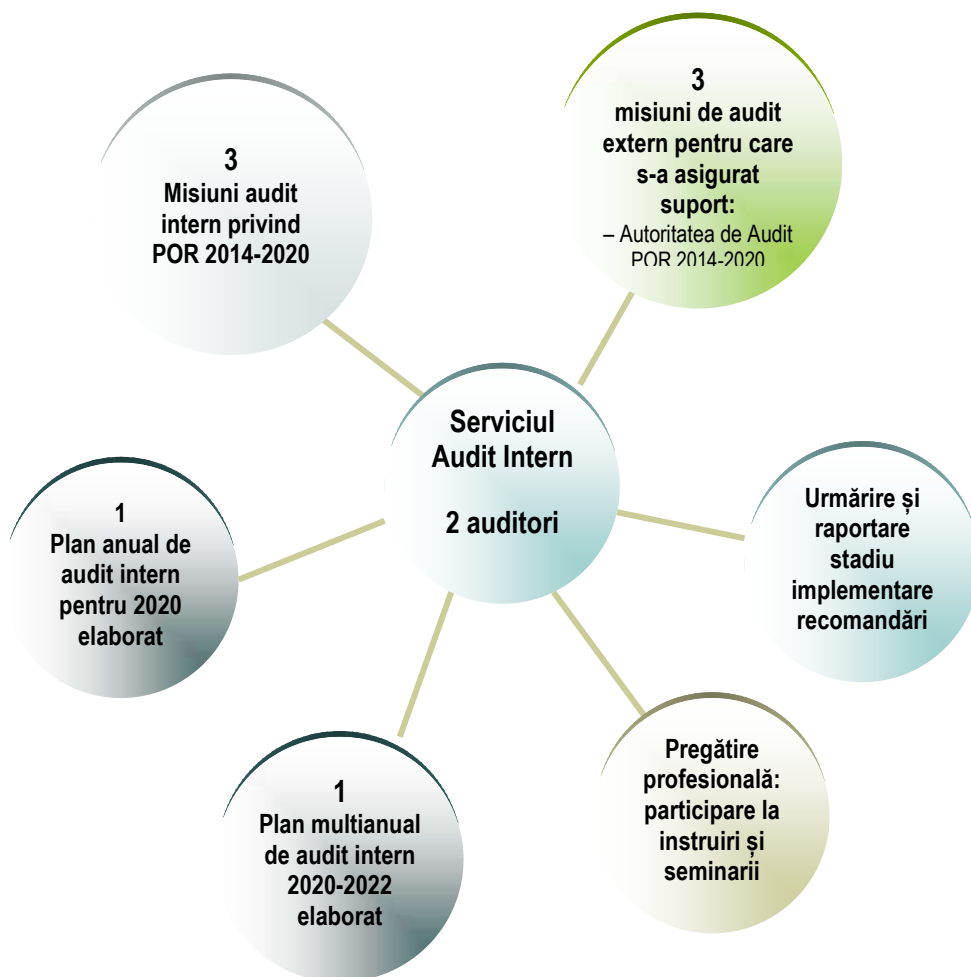
legislației comerciale și civile și intereselor Agenției, a vizat din punct de vedere juridic contractelor de finanțare încheiate și actele adiționale la acestea; a întocmit procedurile privind derularea achizițiilor și a demarat / întocmit documentațiile de atribuire în cadrul procedurilor de atribuire inițiate de ADR Centru în vederea încheierii contractelor de achiziție / acordurilor cadru până la finalizarea acestora. A derulat, monitorizat și ținut evidența tuturor achizițiilor directe conform legislației în vigoare și aceeași măsură a participat în cadrul Comisiilor de evaluare a procedurilor de achiziție derulate, achizițiile interne de bunuri, servicii și lucrări în cadrul cărora Agenția este autoritate contractantă. A redactat, întocmit, avizat și contrasemnat actele juridice și dispozițiile directorului general ADR Centru.

Scopul **auditului intern** este să contribuie la realizarea obiectivelor ADR Centru oferind o evaluare independentă a sistemelor de control intern ale ADR Centru.

Pe parcursul anului 2019 Serviciul Audit Intern din cadrul ADR Centru, prin cei 2 auditori a desfășurat următoarele **activități**:

- ✚ întocmirea și transmiterea la Serviciul Audit Public Intern din cadrul MDRAP / MFE, a Raportului privind activitatea desfășurată în anul 2018 pentru POR / POS CCE de către Serviciul Audit Intern din cadrul ADR Centru.
- ✚ realizarea misiunilor de audit intern prevăzute în Planul de audit intern pentru 2019, actualizat
 - 3 misiuni aferente POR 2014-2020
- ✚ pe parcursul celor 3 misiuni de audit extern desfășurate de Autoritatea de Audit la nivelul ADR Centru, din care 1 misiune de audit de sistem privind POR 2014-2020, și 1 misiune de audit de operațiuni desfășurată în 2 etape, în perioada iunie-septembrie și septembrie-octombrie 2019, privind cheltuielile declarate în cadrul POR 2014-2020
 - asigurarea suportului pentru desfășurarea misiunilor de audit extern, prin participarea la ședințele de deschidere și închidere și prin furnizarea documentelor solicitate
 - a analizat constatările formulate și proiectele rapoartelor de audit și a urmărit și raportat implementarea recomandărilor rezultate în urma desfășurării misiunilor de audit intern și extern,
- ✚ urmărirea și raportarea implementării recomandărilor rezultate în urma desfășurării misiunilor de audit intern,

- ✚ planificarea misiunilor de audit intern pentru 2020 (plan anual de audit intern pentru 2020), precum și planificarea strategică (plan multianual de audit intern 2020-2022),
 - ✚ participarea la instruirii și seminarii (în conformitate cu prevederile legale referitoare la formarea profesională continuă a auditorilor).
- În urma cărora s-au obținut următoarele **rezultate**:

În anul 2019, **Departamentul Managementul Informației și Gestionarea Documentelor** a desfășurat următoarele activități:

- ✚ a asigurat funcționarea infrastructurii SMIS/MySMIS/SMIS2014+, a coordonat și sprijinit activitatea de introducere a datelor oferind totodată consultanță și instruire pentru utilizatori;
- ✚ a oferit consultanță de specialitate utilizatorilor de tehnică de calcul angajați în cadrul ADR Centru, asigurând totodată funcționarea infrastructurii tehnice: calculatoare, echipamente de rețea, echipamente de comunicații, servere, echipamente de stocare date;
- ✚ a consolidat infrastructura IT în vederea asigurării condițiilor necesare desfășurării activității personalului instituției prin achiziția de echipamente IT și software (calculatoare, reînnoire subscripții pentru echipamentele Fortinet, software de backup)
- ✚ a achiziționat consumabile pentru echipamentele de imprimare/copiere
- ✚ a asigurat actualizarea paginilor web ale Agenției (www.adrcentru.ro, www.regio.adrcentru.ro, www.poscce.adrcentru.ro) cu informațiile furnizate de către departamentele/serviciile ADR Centru;

- ✚ a asigurat suportul tehnic în publicarea pe site-ul ADR Centru a anunțurilor privind achizițiile directe;
- ✚ a asigurat suportul în organizarea diferitelor evenimente ale Agenției prin multiplicarea diferitelor materiale dar și asigurarea logisticii pe parcursul evenimentelor;
- ✚ a achiziționat/reînnoit semnături electronice necesare personalului OI POR în procesul de evaluare, selecție, contractare și implementare a cererilor de finanțare/ proiectelor POR
- ✚ a asigurat buna funcționare a echipamentelor și rețelei interne
- ✚ derulare contract servicii conformare activitate ADR Centru cu standardele GDPR
- ✚ a demarat/finalizat procedurile de achiziție servicii de telefonie fixă
- ✚ a demarat procedurile de achiziție sistem de pontaj electronic
- ✚ a demarat/finalizat procedurile de achiziție sistem inventariere patrimoniu
- ✚ a derulat/finalizat procedurile privind achiziționarea unor servicii de expertiză în vederea conformării activității ADR Centru cu Regulamentul UE 2016/679 cu privire la protecția datelor cu caracter personal
- ✚ a gestionat împreună cu Serviciul Secretariat fluxul documentelor in cadrul instituției prin primirea, înregistrarea și distribuirea corespondenței în cadrul Agenției (aprox. 50.700 nr. întregitate);
- ✚ a asigurat scanarea documentelor înregistrate in sistemul electronic;
- ✚ a asigurat scanarea documentelor aferente Programelor Operaționale și arhivarea electronică a acestora;
- ✚ au fost înregistrate în MySMIS un număr de 655 cereri de finanțare depuse de către solicitanți în sistemul electronic; tot o dată au fost recepționate un număr de 5.236 răspunsuri la clarificările solicitate
- ✚ au fost gestionate documentele in cadrul depozitului de arhiva, conform manualului de proceduri aplicabile si a legislației naționale in vigoare (POR/POS CCE/ serv. suport);
- ✚ a fost asigurat suportul tehnic și respectiv a fost supravegheat procesul de arhivare prestat în cadrul contractului de Servicii de Arhivare fizică

În cursul anului 2019 **Departamentul Economic** din cadrul ADR Centru a procedat la:

- ✚ Organizarea și coordonarea activității Departamentului Economic, respectarea reglementărilor contabile specifice persoanelor juridice fără scop patrimonial, cu preponderența a activităților fără scop patrimonial desfășurate de către ADR Centru, a tuturor operațiunilor financiar contabile, care afectează patrimoniul Agenției, cu respectarea legislației în vigoare; gestionarea patrimoniului Agenției;
- ✚ Respectarea principiilor contabile generale, respectiv principiul continuității activității, principiul prudenței, principiul independenței exercițiului, principiul intangibilității exercițiului financiar, principiul necompensării între elementele de activ și de datorii sau între elementele de venituri și cheltuieli;
- ✚ Verificarea, analiza și controlul operațiunilor financiar - contabile, înregistrate, conform legislației; supervizarea activității departamentului economic. Exercițarea controlului financiar preventiv conform legislației și procedurilor interne.

- ✚ Efectuarea operațiunilor de încasări și plăți, evidențierea corectă a veniturilor și cheltuielilor aprobate prin Bugetul de venituri și cheltuieli al agenției;
- ✚ Efectuarea corectă și cronologică a înregistrărilor contabile;
- ✚ Implementarea Contractelor de servicii încheiate cu MDRAP, Ministerul Fondurilor Europene – cu finanțare din Axele de asistență tehnică POR și POAT. Gestionarea actelor contabile, evidențierea tuturor operațiunilor financiar contabile pe conturi analitice dedicate ;
- ✚ Întocmirea, circulația și arhivarea documentelor justificative, care stau la baza înregistrărilor contabile;
- ✚ Gestionarea proiectelor regionale aflate în implementare, evidențierea distinctă a tuturor operațiunilor financiar contabile generate de implementarea lor;
- ✚ Analizarea modului de utilizare a resurselor materiale și financiare ale Agenției, prin utilizarea informației economice;
- ✚ Analizarea capacității de încasare a veniturilor prevăzute, pentru fiecare sursă de finanțare, conform Bugetului,
- ✚ Analizarea încadrării cheltuielilor în prevederile bugetare;
- ✚ Efectuarea corectă și la timp a calculului drepturilor bănești ale personalului, verificarea calculului și acordarea drepturilor salariale ale personalului Agenției, verificarea , declararea și plata obligațiilor fiscale către bugetul general consolidat al statului, conform legislației;
- ✚ Organizarea operațiunilor de casă conform actelor normative în vigoare, verificarea și plată deconturile de cheltuieli ale salariaților, care au efectuat deplasări, conform documentelor justificative.
- ✚ Elaborarea documentelor lunare de sinteză, bilanța de verificare analitică, registrul jurnal, note contabile;
- ✚ Asigurarea aprovizionării continue cu bunuri materiale, consumabile necesare desfășurării activității personalului;
- ✚ Asigurarea materialelor și a serviciilor de întreținere și reparații în vederea bunei funcționări a parcului auto al Agenției.
- ✚ Asigurarea întreținerii, amenajării și reparațiilor necesare la spațiile de lucru ale Agenției.
- ✚ Organizarea și coordonarea inventarierii anuale a patrimoniului Agenției, cu respectarea normelor legale în vigoare;
- ✚ Întocmirea situațiilor financiare anuale, bilanțul contabil precum și alte rapoarte și situații în vederea prezentării Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru și auditarea acestora de către un auditor independent conform legislației specifice;
- ✚ Verificarea situațiilor financiare anuale și întocmirea Raportului pentru fiecare an financiar de către Comisia de cenzori;
- ✚ Elaborarea bugetului anual de venituri și cheltuieli al Agenției, a bugetului multianual , efectuarea execuției bugetare .
- ✚ Aplicarea și actualizarea procedurilor operaționale, gestionate de Departamentul Economic.

Activitatea financiară a Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru va fi prezentată în detaliu în Raportul privind execuția bugetară a ADR Centru pentru anul 2019.

CONCLUZII

Activitatea ADR Centru în anul 2019 s-a axat în principal pe implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020, prin lansarea priorităților de investiții aferente acestui Program și acordarea de asistență și sprijin celor care dezvoltă proiecte, evaluarea și contractarea proiectelor depuse la nivel regional, dar și pe monitorizarea implementării proiectelor contractate și a realizării investițiilor propuse și verificarea financiară a cererilor de plată și rambursare depuse de beneficiarii fondurilor.

De asemenea, în această perioadă s-a demarat procesul de elaborare a Planului de Dezvoltare Regională (PDR) pentru perioada 2021-2027 prin actualizarea structurii parteneriale regionale, organizarea de întâlniri ale grupurilor de lucru create, elaborarea analizei socio-economice și analizei SWOT regionale și discutarea acestora cu partenerii regionali, primul draft al priorităților de dezvoltare propus pentru perioada 2021-2027. În paralel cu acest proces s-a contribuit activ prin participarea la întâlniri ale grupurilor de lucru de la nivel național, la întâlnirile informale de negociere cu CE la pregătirea documentelor de programare pentru perioada 2021-2027, precum și observații la documentele elaborate la nivel național legate de pregătirea perioadei de programare 2021-2027. În același timp la nivel regional s-a demarat procesul de elaborare a portofoliului de proiecte regional care să fie aferent PDR 2021-2027 pentru care s-a dezvoltat și o aplicație online.

Pe lângă procesul de elaborare a PDR 2021-2027, la nivel regional s-a continuat implementarea și monitorizarea Strategiei de Specializare Inteligentă – elaborarea primului raport strategic de monitorizare - și pregătirea portofoliului de proiecte aferent acesteia, precum și s-a contribuit activ la pregătirea documentelor de programare aferente Obiectivului de politică 1 al UE pentru perioada 2021-2027 – O Europă mai inteligentă.

În același timp, la nivelul ADR Centru s-a continuat implementarea proiectelor regionale de cooperare intra și interregionale, a fost demarată implementarea unor noi proiecte regionale și au fost pregătite noi parteneriate și proiecte de cooperare interregională. De asemenea, au fost susținute activități de promovare a mediului de afaceri regional și atragere de investiții și s-au întărit parteneriatele de cooperare dezvoltate cu Landul Brandenburg din Germania și ADR Centru din Republica Moldova.

Astfel, putem concluziona acțiunile principale:

- ✚ Dezvoltarea cadrului partenerial pentru elaborarea PDR Centru 2021-2027 și realizarea întâlnirilor parteneriale.
- ✚ Elaborarea analizei socio-economice regionale și a analizei SWOT și a primei versiuni a domeniilor strategice de dezvoltare și discutarea acestora cu partenerii regionali
- ✚ Demararea procesului de dezvoltare a portofoliului regional de proiecte, dezvoltarea unei aplicații online care să faciliteze administrarea acestui portofoliu de proiecte.
- ✚ Facilitarea procesului de implementare a Strategiei de Specializare Inteligentă de la nivelul Regiunii Centru prin dezvoltarea de parteneriate și proiecte, precum și prin realizarea de întâlniri de descoperire antreprenorială în vederea identificării de proiecte care să sprijine acest proces. De asemenea pe partea de specializare inteligentă s-a elaborat primul Raport strategic de monitorizare și s-a demarat, împreună cu nivelul național procesul de elaborare a documentelor de programare pentru perioada 2021-2027.

- ✚ Realizarea activităților de informare și promovare a POR 2014-2020, precum și a celor de sprijin și asistență acordată potențialilor solicitanți de fonduri: lansarea a 3 apeluri de proiecte și organizarea de evenimente de lansare la nivel regional (5 sesiuni de informare), precum și întâlniri de lucru cu promotorii de proiecte, participarea la întâlniri de lucru și ședințe CMPOR (30 de evenimente privind POR 2014-2020), 395 de cereri de informații rezolvate și 10 solicitări de informații publice primite din partea mass-media sau a cetățenilor, elaborarea și difuzarea a 125 de informații de presă și comunicate care au fost publicate în peste 400 de articole, avizarea a 388 materiale de informare și publicitate.
- ✚ Derularea procesului de evaluare, selecție și contractare a proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020: 380 de cereri de finanțare verificate pentru conformitate și eligibilitate, 253 de cereri evaluate din punct de vedere tehnic și financiar și efectuarea a 179 de vizite la fața locului, demararea etapei de precontractare pentru 159 cereri de finanțare, 144 de contracte de finanțare au fost întocmite și transmise la AMPOR, 148 contractate de finanțare au fost semnate.
- ✚ La 31.12.2019, erau depuse în cadrul POR 2014-2020 un număr de 2.093 proiecte, cu o valoare totală solicitată de 2.126,78 milioane euro, din care 776 proiecte se află în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, vizită la fața locului), 68 proiecte în faza contractuală și 681 proiecte contractate, cele contractate având o valoare totală a sumei solicitate de 842,98 milioane euro (inclusiv SUERD).
- ✚ Monitorizarea implementării proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020: 870 vizite de monitorizare efectuate, verificarea a 1.466 cereri de prefinanțare / plată / rambursare în valoare de aproximativ 74,5 mil. euro, verificarea a 1936 dosare de achiziții.
- ✚ Monitorizarea în perioada de durabilitate a proiectelor implementate prin POR 2007-2013: verificare a 4 rapoarte de progres, cu 4 vizite trimestriale de monitorizare pe teren a proiectelor nefuncționale și 124 rapoarte de durabilitate cu 124 vizite de monitorizare ex-post.
- ✚ Monitorizarea în perioada de durabilitate a proiectelor implementate prin POS CCE 2007-2013: 167 rapoarte primite și verificate, 18 vizite de monitorizare ex-post realizate, întocmirea a 65 de solicitări de clarificări referitoare la diverse probleme identificate la rapoartele de durabilitate sau de documente justificative și 211 note de analiză a indicatorilor de rezultat.
- ✚ În cursul anului 2019 a continuat implementarea celor 4 proiecte finanțate prin programul Interreg Europe: InnovaSPA, BIO4ECO, CRE:HUB și Beyond EDP, a proiectelor BISNet Transylvania și InnoCAP Transylvania finanțate prin programele COSME și H2020 și a două proiecte finanțate prin Programul Transnațional Dunărea: CHESTNUT și FORESDA.
- ✚ De asemenea, s-a demarat implementarea la încă trei proiecte finanțate prin intermediul Interreg Europe și la care ADR Centru este partener: COLOR CIRCLE, RAMSAT și E-MOB, care vizează domenii ca economia circulară, dezvoltarea turismului în zonele rurale și mobilitatea electrică.
- ✚ A fost continuată implementarea activităților Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru, finanțat prin fonduri europene și a proiectului „StartUP Hub Centru” finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman.
- ✚ De asemenea, ADR Centru a participat, în calitate de partener, la depunerea a 3 expresii de interes, în cadrul celui de al treilea apel al Programului Interreg Danube – REVELES, Open4LostSpaces, Danube HealthTour - și a fost depus un proiect în cadrul programului ERASMUS Plus - Volume-up și un proiect pe Orizont 2020 - SMEs INNOVATE.
- ✚ În același timp, în perioada de raportare s-au derulat o serie de activități pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin dezvoltarea mediului de afaceri și atragerea de investiții. În acest sens s-au realizat următoarele activități: a fost promovat un târg pe aeronautic și automotive care a avut loc în Polonia și s-a participat la Târgul Expo Real de la Munchen de la începutul lunii octombrie 2019; rezolvarea solicitărilor de informații pentru locații de

investiții și identificare de parteneri; participare la procesele de consultare publică care implică sprijinirea mediului privat.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și-a continuat activitatea de coordonare a procesului de dezvoltare regională, precum și activitatea în domeniul gestionării fondurilor nerambursabile la nivel regional (prin implementarea POR 2014-2020 și monitorizarea ex-post a POR și POSCCE 2007-2013). Aceasta s-a concentrat pe atragerea cât mai multor fonduri în Regiune care să sprijine activitatea Agenției și a actorilor regionali în procesul de dezvoltare a Regiunii, a promovat sursele de finanțare disponibile și a sprijinit potențialii solicitanți în accesarea acestora. De asemenea, ADR Centru a demarat procesul de elaborare a documentelor strategice regionale pentru perioada de programare 2021-2027 și dezvoltarea portofoliului regional de proiecte. În același timp, activitatea Agenției a continuat și în ce privește implementarea proiectelor regionale și dezvoltarea competitivă și atragerea de investiții la nivel regional. Toate aceste activități principale ale ADR Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: relații publice, resurse umane, gestionarea documentelor și IT, economic, juridic și audit.

**DIRECTOR GENERAL
SIMION CREȚU**

REGIUNEA DE DEZVOLTARE *CENTRU*

ALBA IULIA – 510093, Str. Decebal, nr. 12;
Tel: +40-258-818616; Fax: +40-258-818613;
E-mail: office@adrcentru.ro; Web: www.adrcentru.ro